AKŞAM KURBAĞA

NO: 9
TEMMUZ 1999
450 Bin TL KDV dahil

YOKSA ÇOK MU TV IZLEDIK ?

REKLAMLARA
İNANDIM

ISSN 1302315208-X
01
9 771302 315208

Akşamsefası

Ölü Balık Sesi...

BARRETT,

rock tarihinin dev kurbanıdır. O,hastalıklı rock hokkabazlıklarına yeni bir şeyler katamayacak kadar bitkin düştüğünde,kendisini yeni bir yaşam tarzının gerçekleştirilmesine verdiğini hiç bir efsane didikçisi kavrayamadı.

Barrett özgür olmak için dehasını kurtulmalık olarak harcadı.

Kimileri arkalarında bulmacanın bir çözümünü ya da ipucu bırakmadan yeryüzünden yitip giderek dramayı arttırırlar, ama O düşüşünü etrafa yaydı ki kimse O'nun kaçışının bütünüyle yararsız olduğundan şüpheye düşmesin.

Kariyerini salt pislik ve sefaletten oluşan detaylarla süsleyen rock oburları boğarken O, ruhunun düzensizliğini kutsal bir şey olarak görüyor, nafile kalan yetenekleriyle kazandığı mevzide şaşkın donakalıyordu. Artık kendisini sokakta görse tanıyamayacak olan Barrett ışık dolu garip bir öğreti bıraktı geriye, "Grubum" dediği Pink Floyd.

Yok oluşunun nedeni çok sık olarak LSD'de aransa da bu Barrett için yeni bir şey değildi. Çocukluğunda yaşamın ve kendi varlığının tüm karanlık yönlerini farkına varılmayacak kadar derinlerde bastırmıştı. Eğer bunu reddetmemiş olsaydı kişiliğini ve özgürlüğünü yitireceğini biliyordu. Özgürlük farklılaşma ile mümkündü. Sağlıklı olmak ise yalnızca kimliği korumak. Bu koruma ise her şeyi ve herkesi düzlemeye çalışan bir dünyada gerçekleşmektedir. Kayboluşunun nedenleri burada. Barrett özgürlük içinde kurtulacağında inat etti. Oysa yalnızca aldatıcı özgürlükten vazgeçerek kurtulabilirdi. Müzik yaptığı sürece özgürce varlığının tüm çehresini ortaya koymayı denedi. O sırada dışarıdan "Ucubenin biri ortalıkta serbestçe dolaşiyormuş" gibi görünüyordu. Aslında olan şuydu: Gerçek bir sanatçı laboratuvardan dışarı kaçmış, O'nu çalıştırmaya cesaret edenlerin hizmetine girmeden yeniden yokolmuştu. Şarkıcı ancak şarkı söylemeye son verdiğinde kendi şarkısını yaşayabilir. Peki ya şarkısı inat

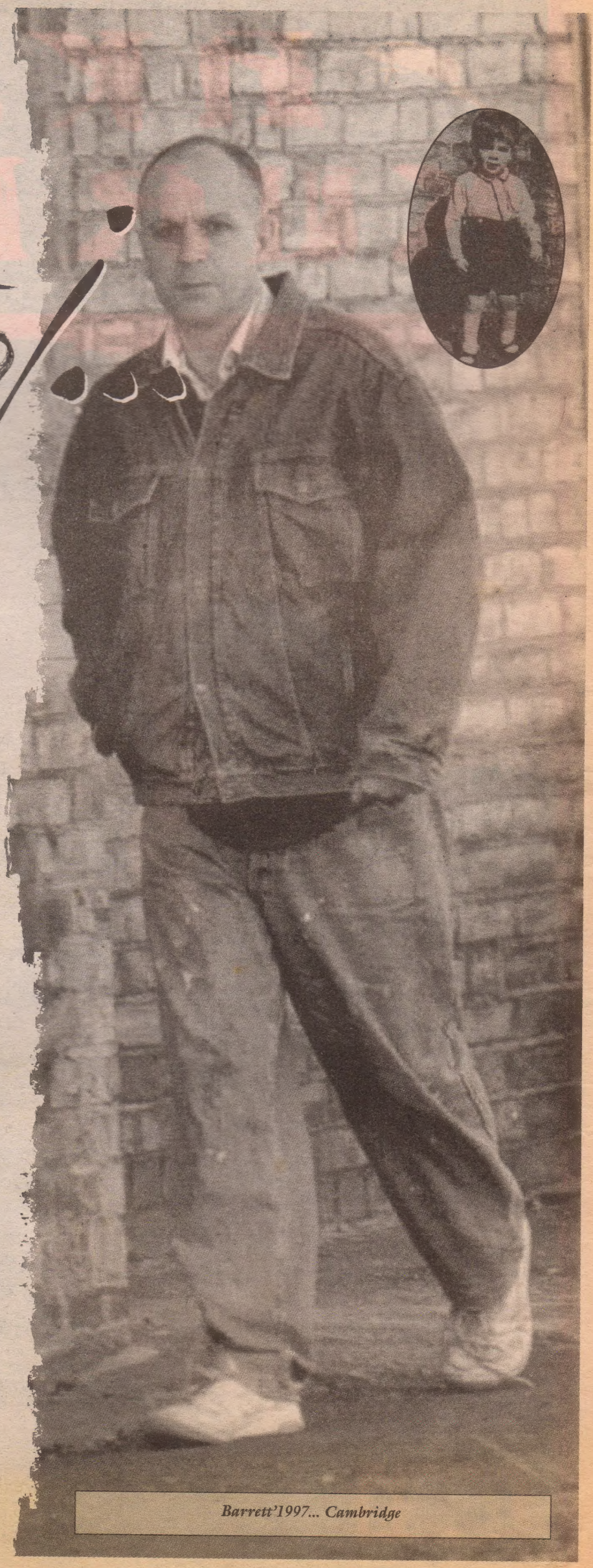

Barrett'1997... Cambridge

Akşamsefası

1978'de L'express'ten Yves Stavrides Barrett'le kısa bir konuşma yapmıştı. Stavrides, Barrett'in ardiyesini kurcalamayan bir Floyd dostu olduğu halde konuşmayı deşifre ettikten 6 yıl sonra 1984 haziranında yayınladı.

YVES STAVRİDES- Oldukça iyi görünüyorsun Syd?
SYD BARRETT- Dışarıdan bakıp bir insanın ne durumda olduğunu kestirmek kolay şey ama bunlar binde bir doğrudur. Bazılarının suratında üşüdükleri zaman bir gülümseme belirir,kimileri de yağmurda kaşlarını çatar. Ne durumda olduklarını nereden bilebiliriz? Örneğin siz dalgın ve kaba bir yaratıkmış gibi görünüyorsunuz ama belki de aç olduğunuz için böyledir bu.

YVES- Hayır aç değilim
SYD- Ben karnı aç olan bir insanın ne düşündüğünü hiç bir zaman araştırmadım.

YVES- Sen bir şeyler yedin mi?
SYD- Hayır, çok kilo aldım, geçenlerde kendi görüntümden iğrendim.

YVES- Seksüel olarak itici mi buluyorsun kendini?
SYD- Kendini erkek, kadın ya da çocuk olarak hissetmektir o dediğin şey.

YVES- Genel olarak pop müzikten pek anlamam ve soru sormayacağım, ama sen bu konuda bir şeyler söylemek istersen..
SYD- Herkes o büyük olayı, bizleri gece gündüz meşgul eden o biricik olayı:bir sonraki savaşı bekliyor. Herşeyi düzensizliğe soktuk. Olayları nasıl denetleyeceğimizi hiç birimiz bilmiyoruz. Frenler var ama bakalım çalışacaklar mı? Popüler müzik avluda paslandı.
Tüyleri yolunmuş ölü bir tavuğu ters çevirdiğinizde ya da göğsüne biraz bastırdığınızda canlıyken çıkardığı o cırtlak sese benzeyen pis bir ses çıkar. Ben kendi sesimi son duyduğumda böyle bir etki uyandırdı.. Kendi görüntümden tiksinmem de böyle bir şey işte. Bir kaç yıl önce Roger bana bazı şeyler dinletti, çok eski püskü şeylerdi. O bir madenci gibi çalışıyor ama yapılanların dörtte üçü ölü tavuk sesidir.

YVES- Floyd'u mu kastediyorsun?
SYD- Hayır. . Genel olarak böyle bu. Bir yüzyıl veya daha uzun süre boyunca şarkıların zaten yanlış söylendiğini düşündüm. Müziğin hazzını anlayabilirim ama onunla aynı koroda şarkı söyleyemeyiz . Bombanın hışırtısını hala anlayabilirim ama popüler müzik jargon gibi geliyor bana. Görevi sona ermiştir. Artık söz konusu olan müzik değil, anlamsız bir endüstrinin yayılmasına hizmet eden gizli bir derneğin şifreli dilidir. Müzik insani coşkuları uyandıran, gözleri açan ve önsezi, cesaret ve inanç kazandıran bir şeydir. Son yıllarda hangi sözcük sanatçısı dünyayı Hitler'in yapabildiği kadar heyecanlandırmıştır? Herhangi bir şiir dünyayı atom bombasının sarstığı kadar sarsmışmıdır? İsa'nın gelişinden bu yana, böyle anların ortaya çıktığı ve sayılarının hergün arttığı görülmemiştir.

YVES- Peki sanatçının elinde ne gibi silahlar bulunuyor? Ya da ne gibi düşler? O çok ünlü hayal gücü nerede kaldı?
SYD- Gerçek bütün çıplaklığıyla gözümüzün önünde. Yıkılmaya yüz tutmuş bina gözlerimizin önünde çöktü, ama hala gözlerimize inanmak istemiyoruz, hala herşeyi alıştığımız gibi götüreceğimize inanıyoruz, hala taş devrinin dilini konuşuyoruz. Elektronik çağı taş devri kadar eskidi artık. Eğer insanlar günümüzdeki canavarı kavrayamazlarsa o zaman geleceği nasıl kavrayacaklar? Tüm bunları hemen anlatacak destanlar nerede? Ortada beşinci sınıf bile olsa bir şair görebiliyormusunuz? Ben göremiyorumUyaklı ya da uyaksız yazan dize kuyumcularına şair demiyorum. Ben dünyayı temelden değiştirebilme durumunda olan birine şair derim. Eğer aramızda yaşayan böyle birisi varsa çıksın ortaya !Sesini yükseltsin! Fakat bu ses bomba seslerini bastırabilecek bir ses olmalı. Kalpleri eritecek ve kanları fokurdatacak bir ses olmalı. Binlerce yıldan beri geçmişin kavramları ile düşünüyoruz. Şimdi tek bir darbeyle tüm bu gizemli geşmiş sona erdirildi. Sadece gelecek dik dik bakıyor suratımıza.

1968 senesinde Barrett, Floyd'la beraber iken... Soldan sağa; Barrett, Mason, Waters, Wright

Barrett'1996

YVES- Senin için " susmanın sesi" diyorlardı. Israrlı birr suskunluğu sürdürmekle varlığını hissedilir hale getirdin. Gerçekten bir şeyler yapamaz mıydın?
SYD- Onlar dehanın kısırlığından da söz ettiler. Hakkımdaki en huzur bozucu saptamadır bu. Eğer bir şeylere kalkışsaydım düşünme zevki yerine soğuk incelemeler yapacaktım. Böylece beni sevenler otopsi yapılmak üzere basın tarafından derisi yüzülen popüler müziğin ölümüne tanık olacaktı. Ben kendimi hala el değmemiş hissediyorum önemli olan bu.
YVES- Seni sevenler için hazmı güç olan, boğazlarında yumru gibi düğümlenen müziği bırakmandı oysa. .
SYD- Bunun gibi tutkulu ve fatazi dolu unsurlardan hiç şüphem olmadı. Ama ben onların bir işine yaramam. Yönelimlerim ve coşkularım başka yerde.

YVES- Az önce Roger'dan söz ettin. Onlarla görüşüyor musun?
SYD- Bana nasıl yardımcı olabilirlerdi? Beni nasıl yatıştırabilirlerdi? Benim için hiç bir şey yapamazlar mıydı? Bana ulaşamazlar mıydı? Onlar da ben de bu sevimsiz portreye inanmasak ta sanırım aslında en uygun olanı buydu. Elbette bazı farklılıklar olmasına karşın bu portre bütün sıra dışı insanları ilgilendirir. Taş devrinde bile hilkat garibeleri, nevrotikler, psikopatlar vardı eminim. Yine de bu durumun bir zorunluluk olmadığına, belki bu insan tipinin yerini bulmakla kalmayıp, saygı ve hürmet de göreceği bir günün geleceğine inanmak istiyorlar. Belki bu da bir halüsinasyon. Belki de uyum sağlama, dostluk, barış ve ortaklık bizi hep yanıltacak olan kuruntunun değişkenleri. Bu arada bizim için büyük önemi olan bu hayalleri yarattığımız ortam, onların gerçekleştirilebilir olduklarını da gösterdi. Belki de Onlar bir gereksinim sonucu ortaya çıktılar. Özlem sayesinde birer gerçek oldular. . Bu da bir halüsinasyon.

S Ü R E C E K . . .

ÇEVİREN (!): CEM ÖRS

YAKARI

Bu kitap Kadim Olanlara, yüzü bir bağırsaklar yığını olan, nefesi bok ve ölümün parfümü kokan, dışkılanmış ve ekşiyen tüm şeylerin Siyah Meleği, Melanetler Tanrısı, Çürümenin Efendisi, Geleceğin Efendisi, fısıldayan bir güney rüzgarına binen Humwawa'ya, Nöbetlerin ve Vebaların Efendisi, Dört Rüzgarın Kara Meleği, çürümüş cinsel organlarından çıkıp bilenmiş dişlerinin arasından bulaştığı şehirlerin üstünde uluyan Pazuzu'ya, celbedilemez olan Uyuyan Yılan Kutulu'ya, insan olmayı arzuladıkları için insan kanı emen Akhkharu'ya, insanların yaşadığı yerlerde dolaşan Lalussu 'ya, insanların yataklarını istila eden ve çocukları gizli yerlerde doğan Gelal ve Lilit'e, gece göğünü parlaklıkla doldurabilen fırtınaları kaldıran Addu'ya, Cesaret ve Kahramanlık Tanrısı Malah 'ya, sayısı yirmiüç olan ve doğadışı yollarla öldüren Zahgurim'e, cengaverler cengaveri Zahrim'e, Erken Pusların ve Sağanakların Ruhu Itzamna'ya, Sabahın Çiğini Yakalayan Örümcek AğıIx Chel'e, Bakire Ateş Zuhuy Kak'a, Soğuğun Ustası Ah Dziz'e, ateşte çalışan Kak U Pacat'a, İplerin ve Tuzakların Tanrıçası ve kendini asanların koruyucusu Ix Tab'a, Ix Tab'ın ikiz kardeşi olan Sessiz Schmuun'a , Yenidendoğuşun Efendisi Biçimlenmemiş Xolotl'a, Fışkırtmaların Ustası Aguchi'ye, fallus biçimli Amen ve Osiris'e, Tehlikeli Olan Hex Chun Chan'a, Yokedici Ah Pook'a, Yüce Yaşlı Olan'a ve Yıldız Hayvanı'na, Panik Tanrısı Pan'a, dağılma ve boşluğun isimsiz tanrılarına, Suikastçıların Ustası Hasan-ı Sabbah'a.

Bu ruhların tezahürüne aracı olan tüm yazıcı, sanatçı ve büyücülere ithaf edilmiştir...

HİÇBİRŞEY GERÇEK DEĞİL, HERŞEYE İZİN VERİLMİŞ.

William S. Burroughs, "Cities of the Red Night"- "Kızıl Gecenin Kentleri" kitabının ithafı

Çeviren: Turgut Berkes

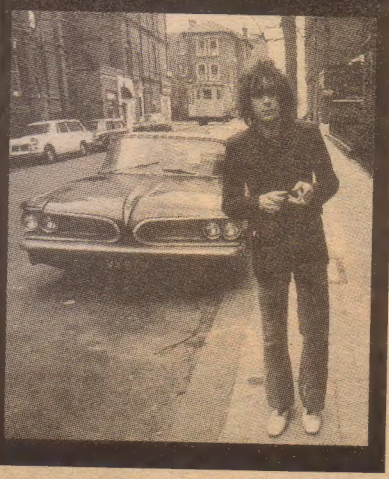

Akşamsefası

SIYAH SAYFALAR

T. YÜKSEL

orada kimse var mı?

hayır evde kimse yok

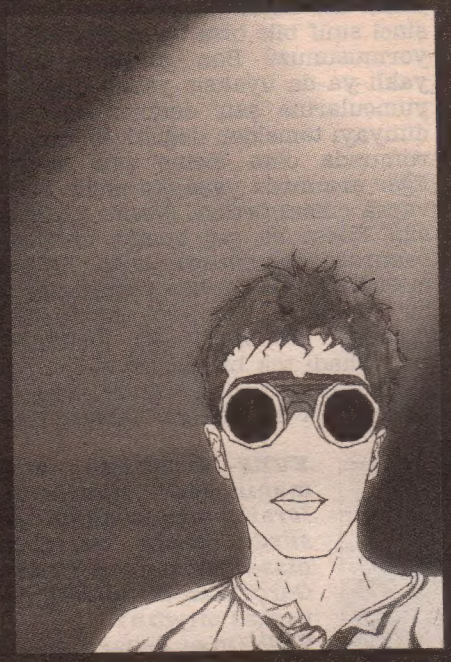

küçük siyah bir defterim var
burada.. içinde boktan şiirlerim yazılı

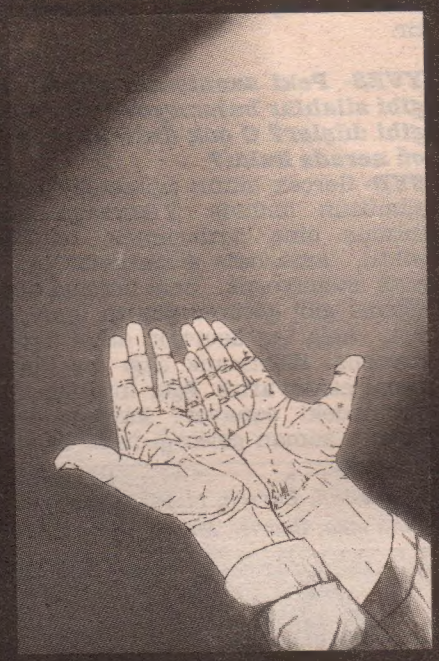

neden öyle bakıyorsun bana

hiç mi görmedin parmaklarını
kesen bir adam

ve onlarla yazı yazmaya çalışan...
beyaz kağıdın üzerine ruhuna yapışmış
olan karanlığın izini bırakarak

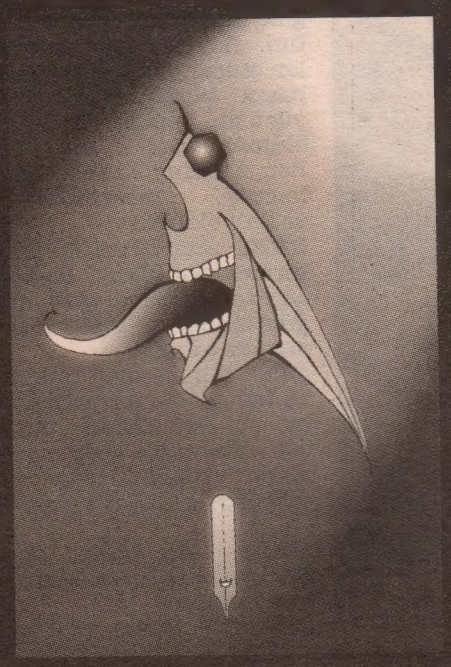

çok mu anlamsız
geliyor bunlar sana

tanımla beni hadi.. çekinme..
tanımla belirlenmiş kelimelerle,
sınırlandırılmış hayallerinle

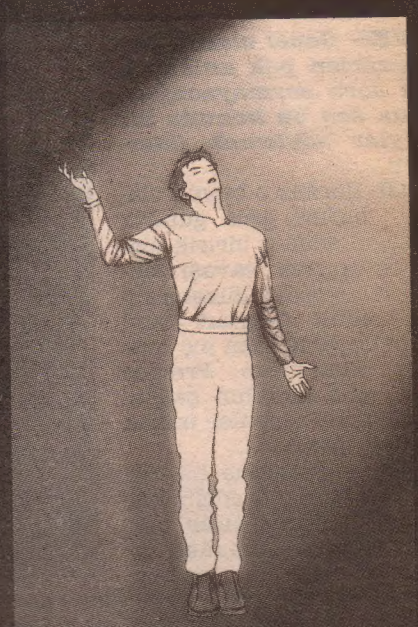

uçmayı öğrenmek ister misin?

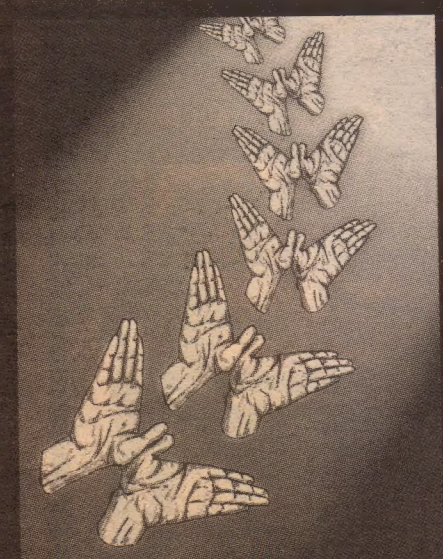

ya da uçarken çakılmayı?

neden bakıyorsun bana...
o şaşkın ve acıyan gözlerinle

ölü bir adamın derisinden gerilmiş
bir davul'u çaldın mı hiç

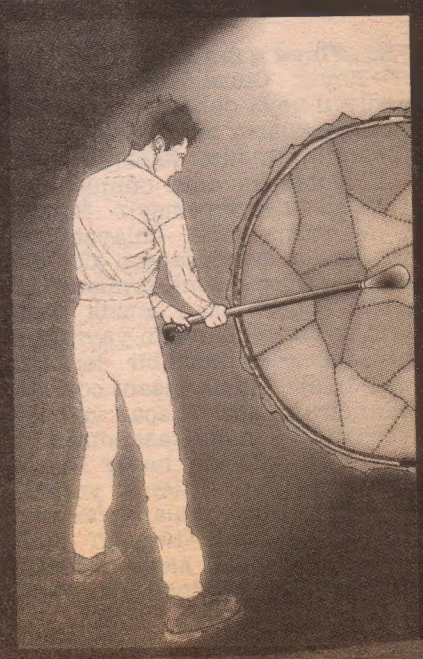

Aksamsefası

gel kral tv. izleyelim seninle..
bak rock ödülleri veriliyor

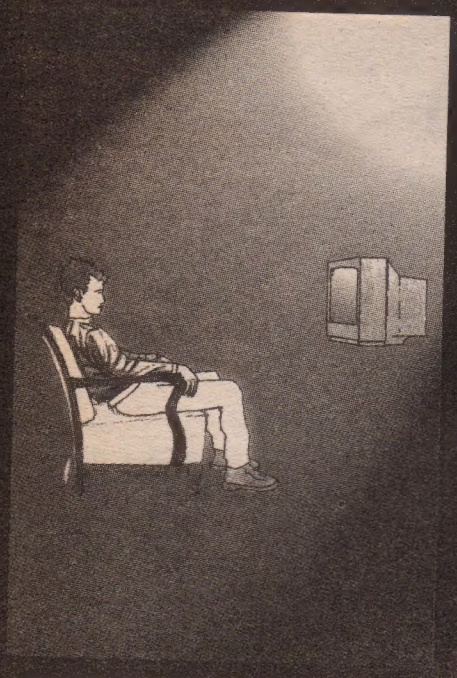

sisteme adapte olma zamanı

popüler olma zamanı diye başlar
satılık ruhlar tarihinin ilk cümlesi

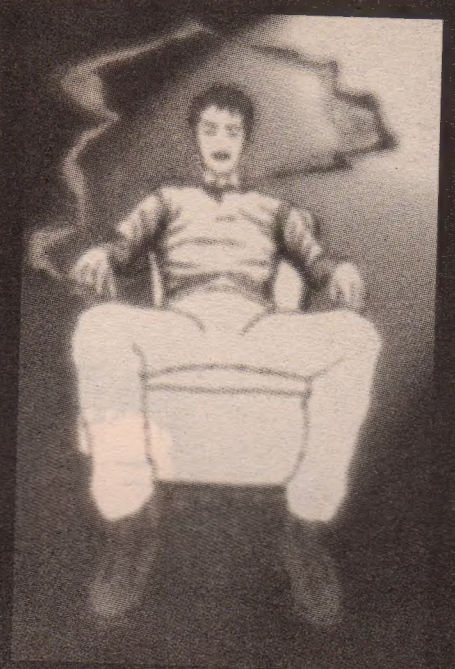

yükselen değerlere yelken açıp
uçma zamanı

ruhları satılığa çıkarma zamanı...
modern çağların tanrıları kutsasın bizi

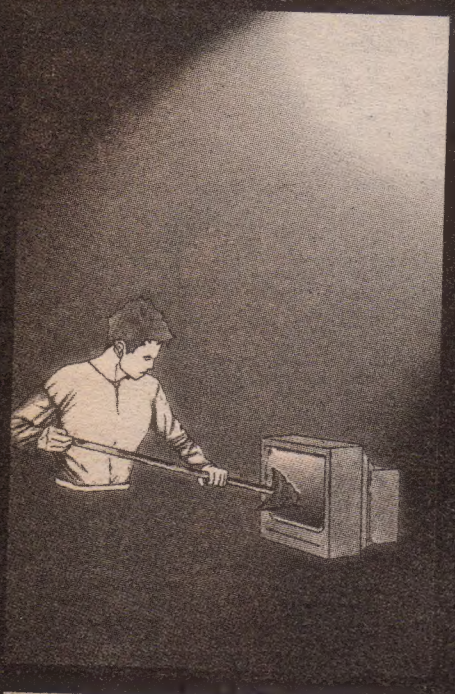

gel... yıllarca tv. izleyelim seninle
beynimizin sulanıp kulaklarımızdan
akması umudu ile

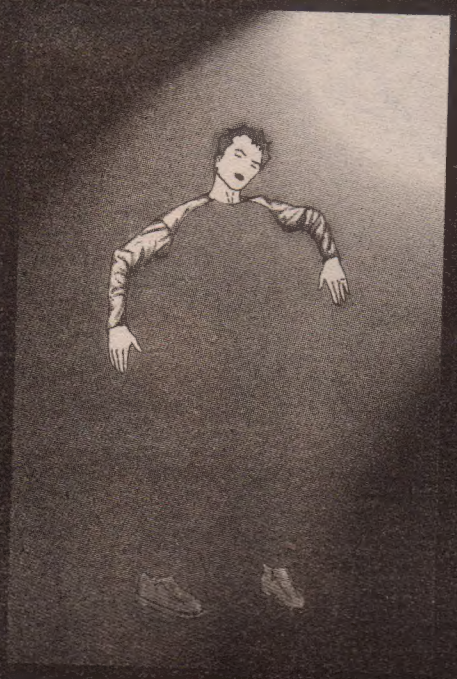

sana en çok sevdiğim bıçağımı
vereyim mi?

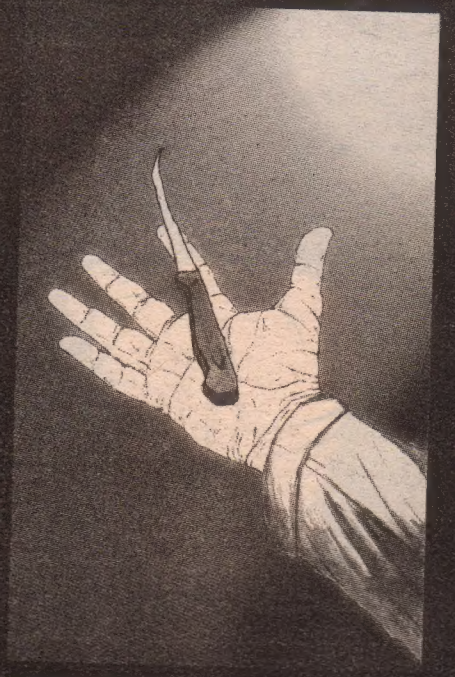

onunla karşılıklı boğazlarımızı
keselim... kim daha önce şah
damarını bulacak ve mat olacak

bu kadar korkmuş görünme benden

herşey yolunda gidiyor

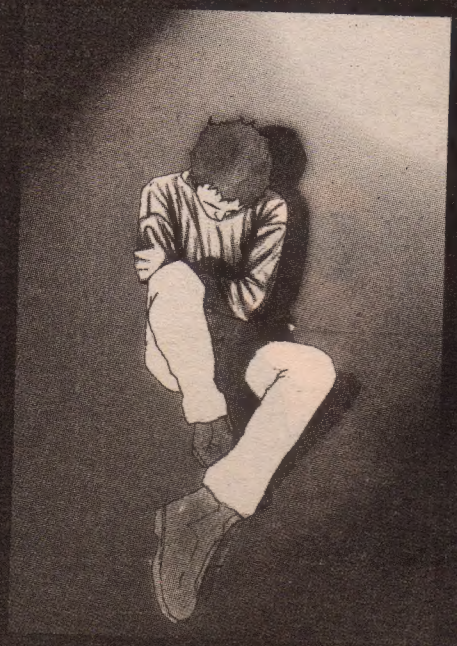

dişlilerin rutin tıkırtılarını
duyuyor musun?..
dediğim gibi herşey yolunda

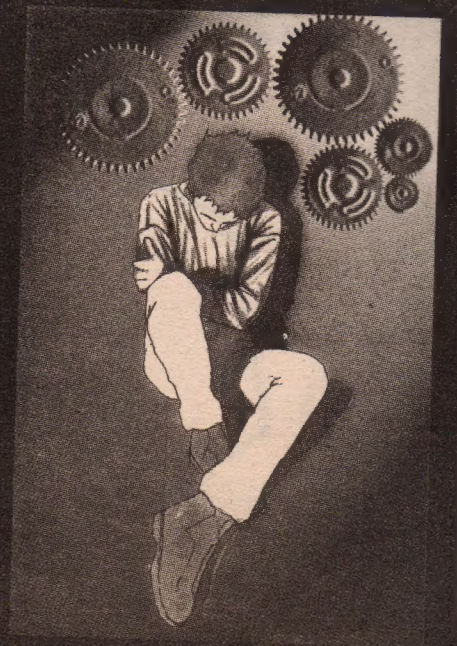

hadi gel.. tv. izleyelim..
veya pink dinleyelim
sahi pink hangisiydi?

Akşamsefası

ya da parmaklarımızı keselim...
kanasın sürekli

sigarayı hiç ayırmayalım
dudaklarımızdan

dumanın izi işlesin yüzümüzün
tam orta yerine

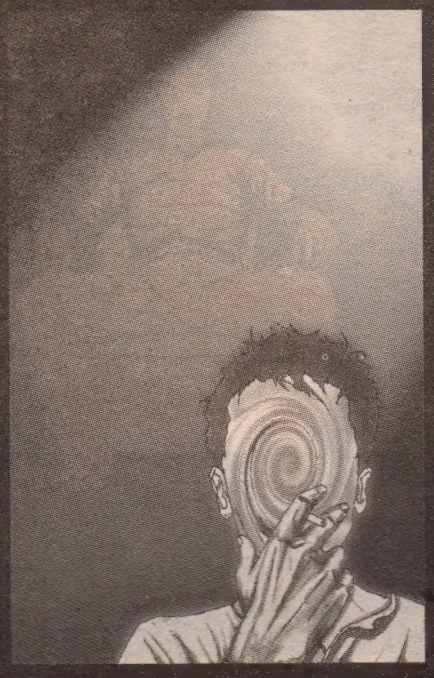

sen biraz dolaş istersen...
levhalar arasında

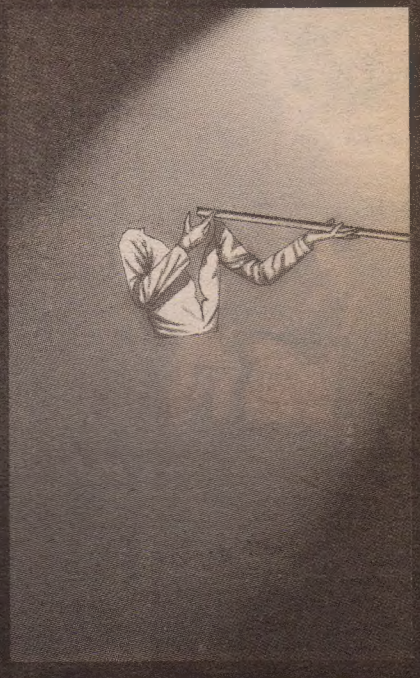

ben tamamlarım geçiş evresini

ama dur.. önce sar beni.. bir ölünün
soğuk bedenini sarar gibi sar

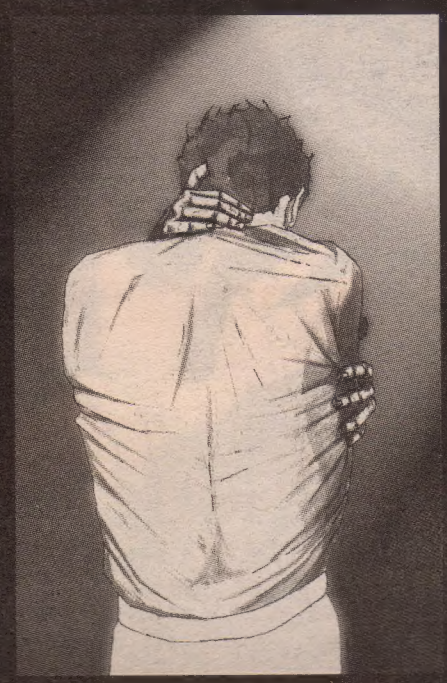

hatırlıyor musun sana
verdiğim ilk hediyeyi?

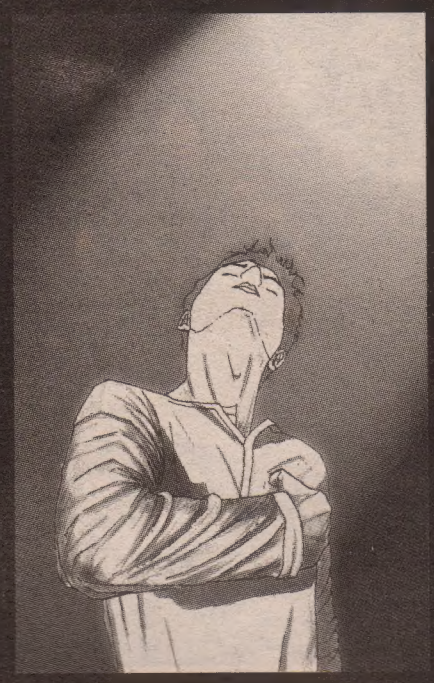

göğsümden kendi ellerimle çıkartıp,
hala içindeki kanları dışarıya atmaya
çalışan yüreğimi...

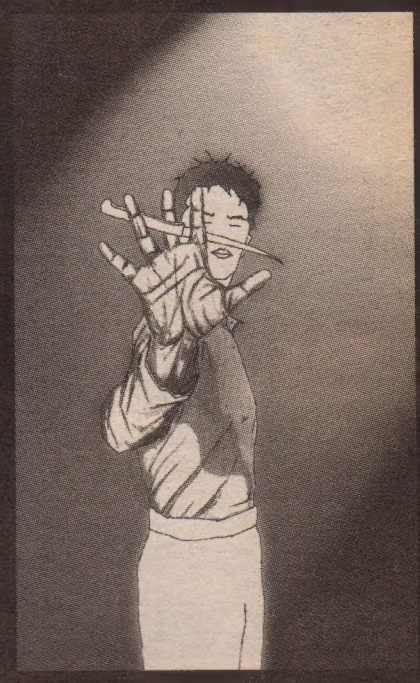

duvardaki lekeyi görüyor musun?

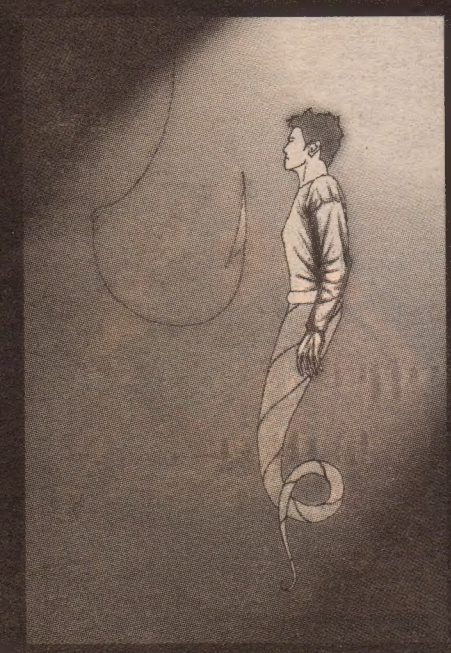

verebileceğin birşey var mı bana?

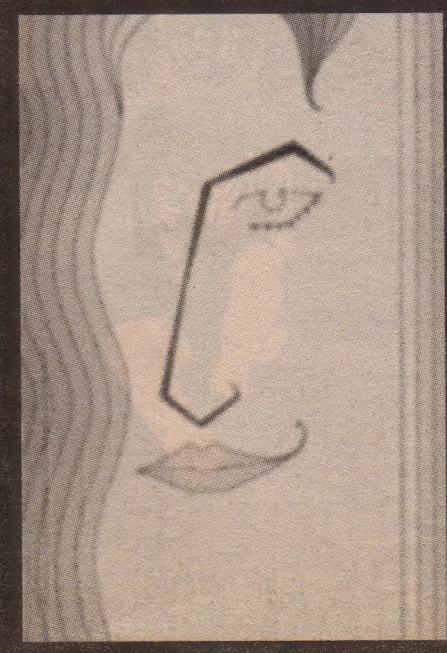

gözlerindeki o korkudan başka

veya düşüncelerimi ve hayallerimi
değiştirmek için kullandığın o ucuz
kelimelerden başka

hey sen yoldaki

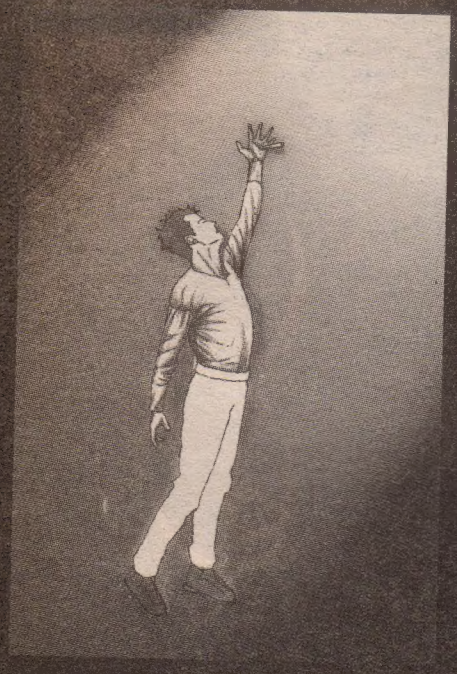

her söylenene boyun eğen...
yardım edebilir misin bana?

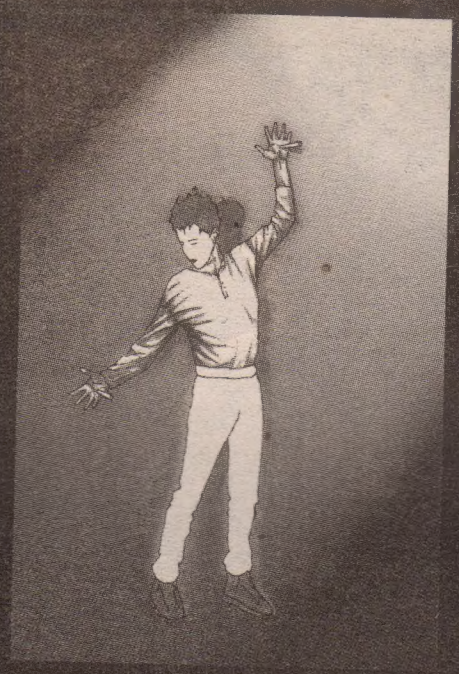

hayallerimi ve ruhumu ince ince
doğramama

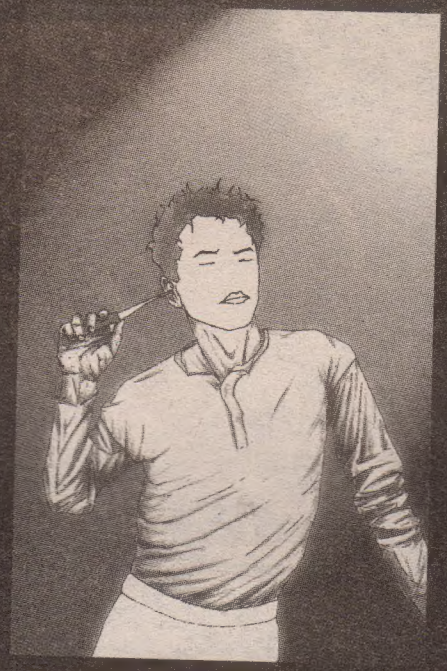

ve onları rüzgarın serin esintisine
savurmama?

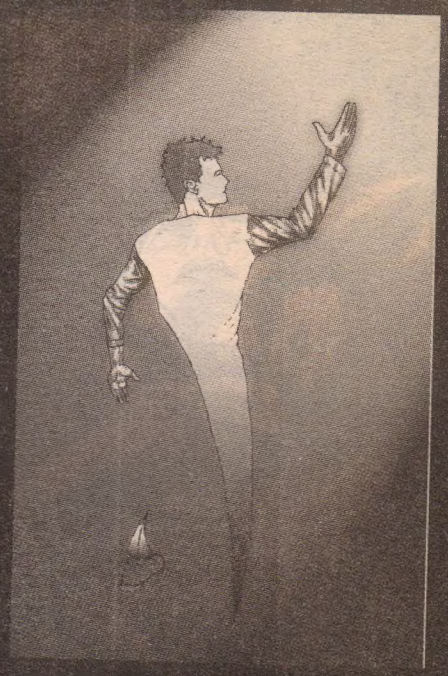

bana dokunabilir misin?

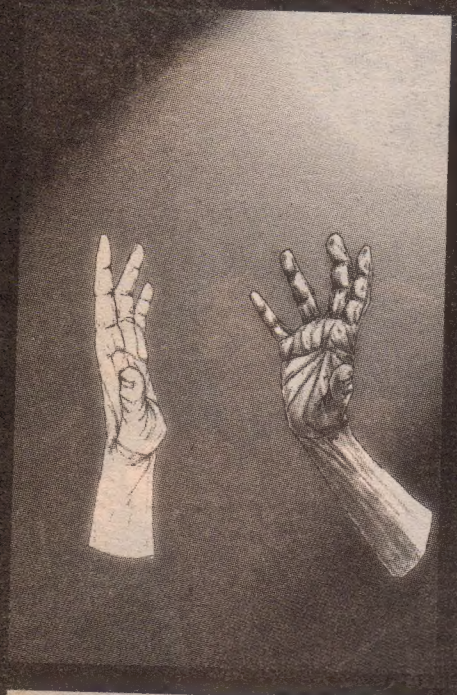

ya da ben sana dokunabilir miyim?

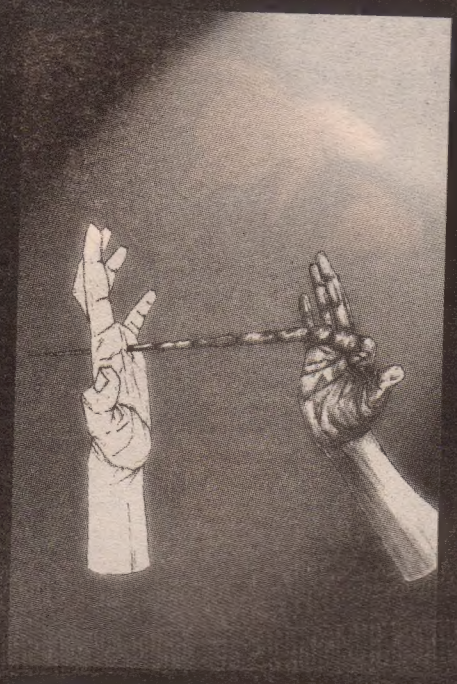

anımsa genç olduğun günleri..
hani güneş gibi parıldadığın

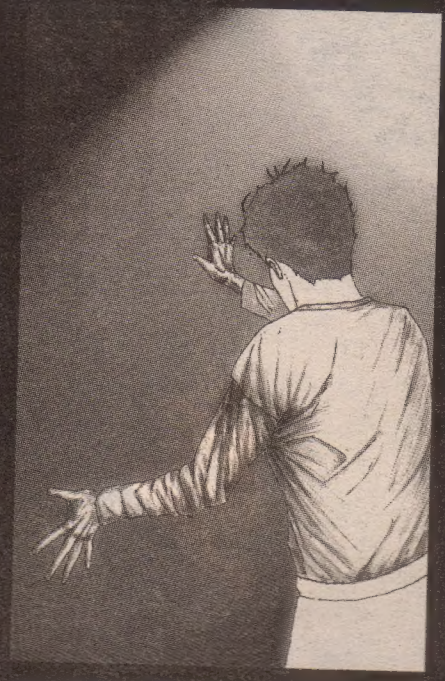

şimdi ise bir sigaranın yere düşen
külü gibisin. grisin

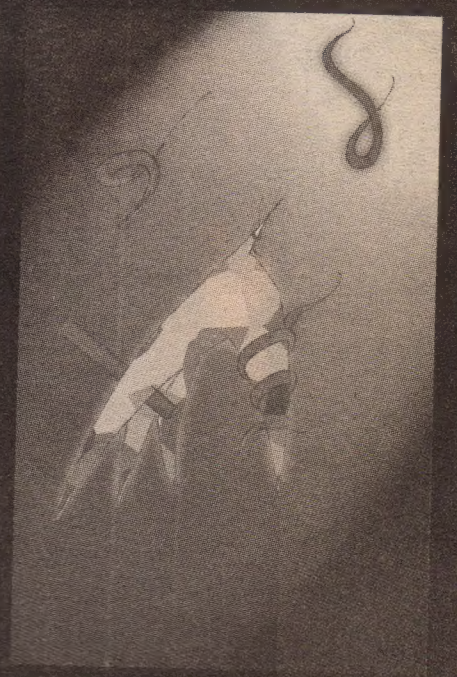

gel buraya kızgın, imgeleri görebilen,
gel buraya ressam

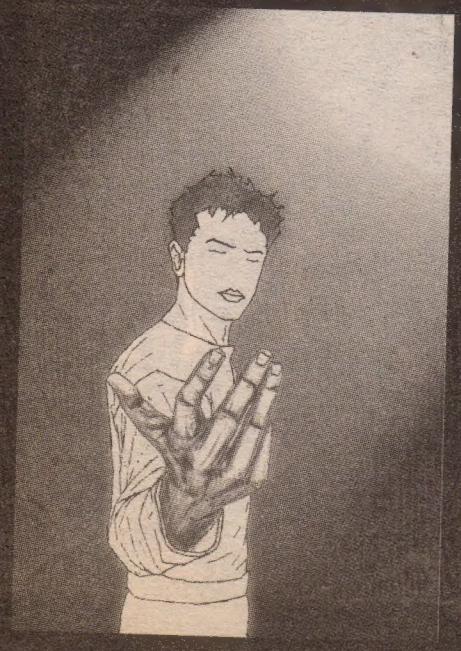

sen de gel.. bütün sihirli kelimeleri
büyülü sandığında tutan,

sonra da bunları ustalıkla yanyana
dizen, bilinmeyenleri bilen, bütün
gizleri deşifre eden yazar... sen de gel...

biçimlendirin beni, tam boğazımı keserken,
kanlar parmaklarımın arasından sıcak ve
azgın bir şekilde fırlarken

Aksamsefasi

hadi.. durmayın

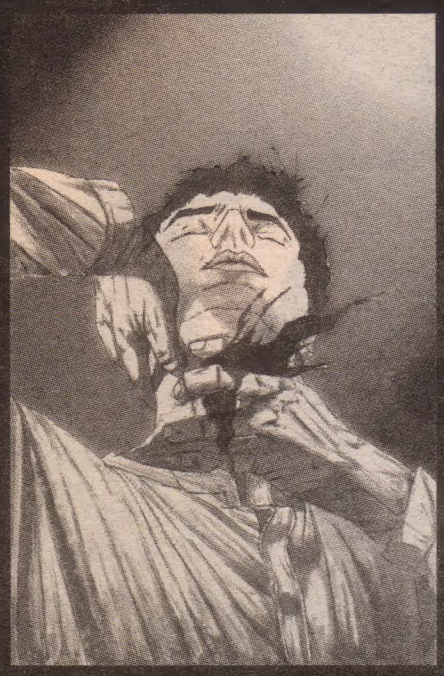

yıllar yılı bir akvaryumda yüzen
iki ruhuz biz

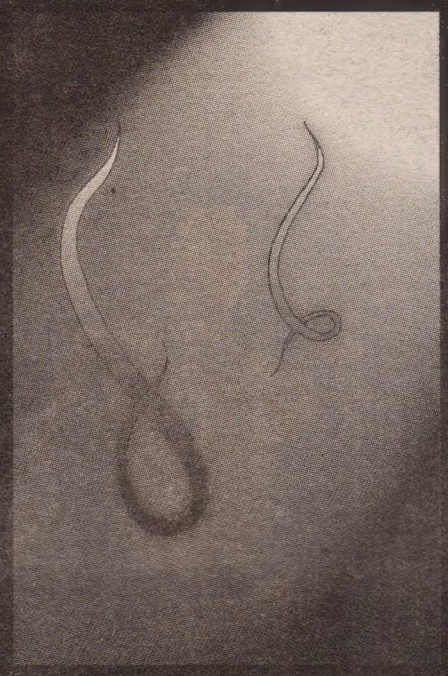

aynı yerlerde gezinip duran.. neler
bulduk o aynı eski korkuları

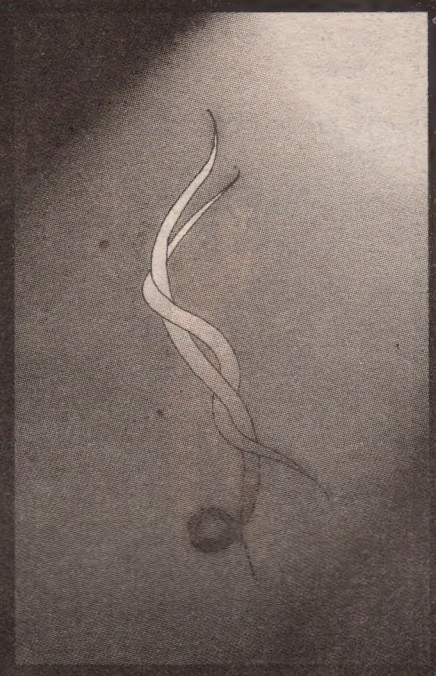

ve birbirimize her dokunma
denememizle, ruhumuza
eklenen karanlığı

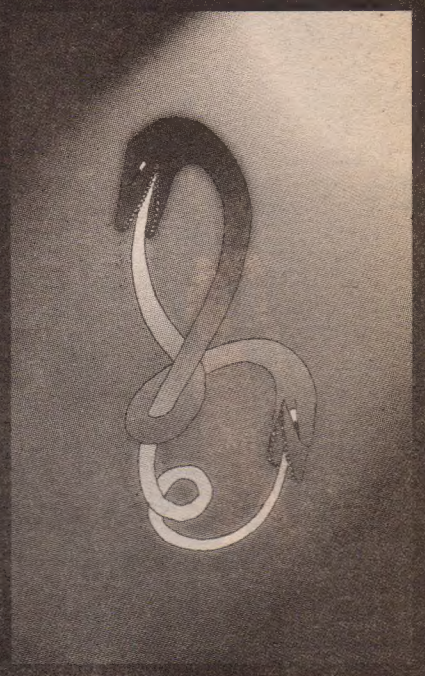

sana al biçimsiz ruhumu
bir şekle mi sok dediler?

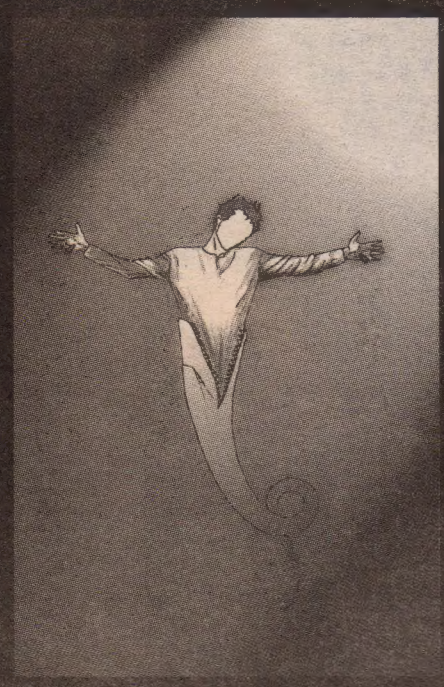

ya da karanlığımın gölgesi yerine
aydınlığı mi koy dediler?

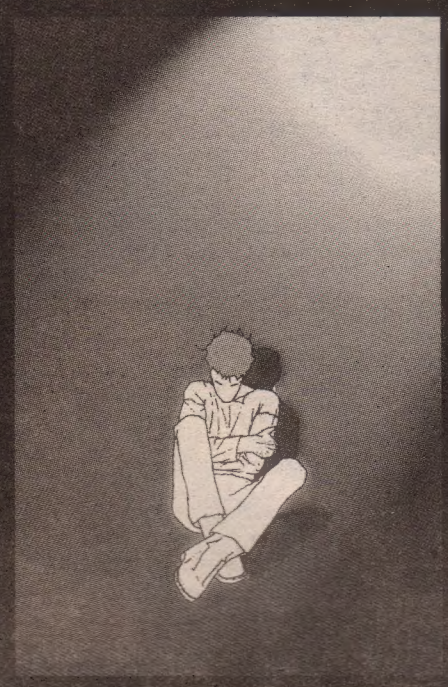

tepemde dönerken uçan domuzlar

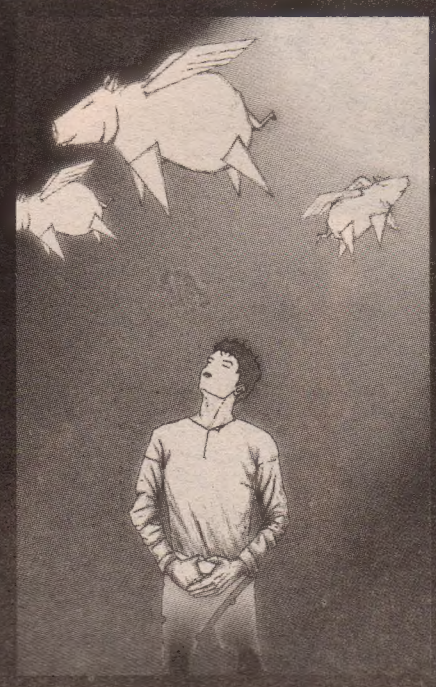

fırçaları ve kalemleriyle

kulağımda bir tek keman sesine ben-
zeyen o ince çığlık vardı

artık orada birisi var

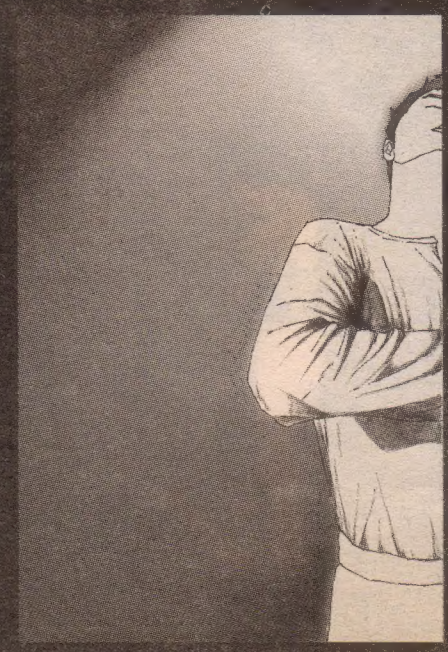

aslında bunların hepsi bir düştü

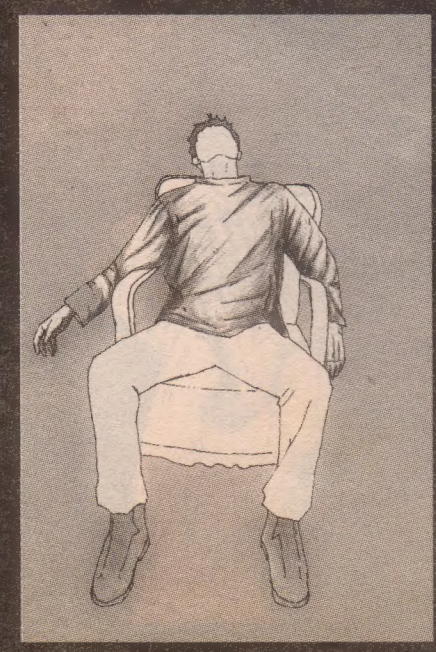

ve
hızlı bir düşüştü

Akşamsefası

YASAK
İSTENİR Mİ?

Yıllarca hapislerde gezdirdiğimiz ozanı; bugün yasaklamıyoruz belki ama, bu özgürlüğün bedeli de popülerleştirme oluyor. Yasak yok, hapis yok ama, popüler tüketim ile anlamını yok edebilirsiniz.

Yazıya başlamadan önce başlık düşünürken birdenbire "Keşke Nazım Hikmet hep yasak olsaydı" dedim. Yasaklardan ve sansürlerden çok çekmiş, basın dünyasının içinden gelen biri olarak, bunu istememin garipliğinin farkındayım. Belki dünya görüşü olarak sağ tandanslı birinin bile arzusu olamayacak denli eskilerde kalmış bir yasağı istememin sebebi ne ola ki!

Liseye başladığım yıllardı. Şimdi nedenini kavrayamadığım bir büyüsü vardı, liseli olmanın... Kırtasiyeden alınan 2 ortalı defterlerin üstünde yazan; 'lise defteri' ibaresi kafama takılırdı. İlk ve orta okulda aldığım defterlerin üstünde böyle yazması hep emanet mal kullandığım hissinde bırakırdı beni.

Liseye başladığımda yeni yeni tanıştığım kavramların çekiciliği de sarmalamıştı. Bazı bol yazılı dergiler ve siyah beyaz gazetelerin okuyucusu olmuştum... Tabii bunlarla birlikte yasaklar da çekicileşecekti. Dolayısıyla yasak ve 'ayıp şey'lerin saklanacağı zulalarımız olacaktı. Hiç unutmam evdekiler yakalamasın diye okuldan gelirken sigara paketimi, yolun başındaki duvarın kovuğuna koyarak gizlerdim. Bu duvarı evin penceresinden de görür, kontrol ederdim. Burası zuladan da öte, gizli kasam gibiydi. Bir sabah okula giderken, önceki geceden zulaladığım sigarayı almak için gizli bölmeye elimi uzattım. Ama o da ne, sigaranın yerinde yeller esiyordu. Öylesine kızmıştım ki daha sonraki gün sigarayı gene aynı yere koydum ve büyük bir uyanıklıkla pencerenin önünde sotaya yattım. Tabi bekleyiş boşunaymış... "Aman boşver sabah erken kalkıp bakarım" diye yattım. Sabah uyanık bir dedektif hassasiyetiyle pür dikkat kesildim. Evet, en sonunda benim gizli kasamın önünde biri durdu... İşte o an hareketsiz olayı izliyordum. Elini bi güzel kovuğa uzatıp, sigaramı cebine atmıştı. Kimdi bu kendini bilmez cüretkar? Bir süre sonra tipi daha rahat görecektim. Sigarayı alan kişi, her sabah okulun önünde sigara tüttürdüğümüz arkadaşımdı... Ve onun bir gün öncesi söylediği laflar aklıma geldi.

- Sigaran yoksa bizden yak... Maden keşfettim maden! keriz madeni...

İşte o zaman o 'keriz'in ben olduğumu daha iyi kavrayacaktım. Hiç bozuntuya vermemiş, açık etmemiştim. Ne derece teselli olur bilemem ama "gizli keriz" dim.

Yasaklar ve ardından gelen gizlilik kaçınılmazdı. Bazı şeyler vardı ki onları evde saklamak zorundaydık. Bunların başında da yatağın altına gizlenen "ayıp dergiler" geliyordu. Sonradan bunlara, yazının başında bahsettiğim yeni kavramların çekiciliğinde gelen "sakıncalı kitaplar" eklecekti. İşin komik yanı da yatağın başucunda alta gizlenmiş pornografik kitaplar dururken, ayak ucunda da "sakıncalı" denilen kitaplar yer alırdı.

Bu yeni dünyaların keşfedildiği 15 yaşların bahar mevsiminde, okuldan eve gelen sakıncalı kitaplar yatağın altına zula edilirdi. Her zaman da annem tarafından yakalanacaktım. Üstelik başucu kısmındaki ayıpçı kitaplar unutulmuş, kızgınlık öğesi ayak ucuna doğru saklanan sakıncalı yayınlara yönelmişti. Bu vakitlerde yeni yasak diğer yasakları bile yok edecekti.Öyle ki ilk önce pornografik kitaplar sonra da sigaranın yasağı önem sırasında sona düşecekti.

Aslında o sakıncalı kitapların çoğu yasak da değildi. .. Yasak değildi ama, bir şekilde tehlikeliydi. Zaten mahalleli çoktan eve ispiyon etmişti bile,

-Sizin çocuk, anarşist arkadaşlar edinmiş... Kulağını çekin... diye.

O saklanan kitaplardan biri, uzun , beyaz saçlı ve sakallı bir adamın resmi olan, o dönemde pek de anlamamın imkanlı olmadığı felsefe kitabıydı. Diğeri ise Nazım Hikmet'in şiirleriydi. İlk aklıma düşen dizeleri de

Trum Trum
Trak tiki tak
Makineleşmek istiyorum

Ve de

Sen yanmasan
Ben yanmasam
Biz yanmasak
Nasıl çıkar karanlıklar aydınlığa

idi. İlk önce sakıncalı korkusuyla kuşkuyla bakılan kitaplar arasında bu, babamla diyalog kurmamı sağlayacaktı. Babam bir Yahya Kemal hayranıydı, ama onun da Nazım Hikmet şiirine yabancı olmadığını bir yıl sonra anlayacaktım. Birgün elinde bir Nazım Hikmet kitabıyla geldi. Yanılmıyorsam Zekeriya Sertel'in Nazım üzerine yaptığı bir araştırma anı ve şiirleriyle bezenmiş bir eserdi. Orada Nazım Hikmet' in Paşa torunluğundan işçi sınıfı şairliğine kadar uzanan yolculuğunu görebiliyorduk.

Türküler söylendikçe Türk diliyle
Seni seviyorum gülüm, dendikçe Türk diliyle
Türk diliyle gülünüp
Türk diliyle ağıtlar yakıldıkça, Adnan Bey,
ben anılacağım
anılacak Türk diliyle size sövüşüm

diyen 1959 tarihli şiirini okurken, babam; "Bunu hatırlıyorum... 27 Mayıs Devriminin öncesinde radyoda kendi sesinden bu şiirini dinlemiştim" demişti. Tabii o bahsettiği radyo da gizli gizli yayın yapan "Bizim Radyo" adındaki yasak bir frekanstı. Aynı yıllarda babamın üniversitede okurken biriktirdiği gazete, dergi koleksiyonlarında 27 Mayıs devriminin haberlerini görmüştüm.

Benim o yıllarımda Nazım Hikmet sakıncalı olsa da yasak değildi. Ama babamın üniversite döneminde yasak olmasına rağmen o kuşağın her bireyi Nazım' ın şiirlerini biliyordu. Yok, öyle solcu falan da olması gerekmiyordu, O'na kızan muhafazakar insanlar bile biliyordu şiirlerini.

O dönemde aile dostumuz olan bir amca O'nunla tanışmasını anlatmıştı. 1950'lerin sonunda Paris'te Hukuk öğrenimi için bulunurken tanışmış ünlü şairle... O anlatırken ben de can kulağı ile dinliyordum. Kulaktan kulağa yayılan bir haberle Nazım Hikmet'in Paris'te olduğunu öğrenirler. Bu merakla ozanın bulunduğu kafeye koşarlar. Eh sonuçta karşılaştıkları sosyalist bir ozan olunca, beklenen şey muhalif düşünceler ve politika olur tabii ki. O zamanın meraklı gençleri de Nazım'ın kızın kızgın yumruğunu masaya vurarak kavgasını anlatacağını sanırlar. Oysa şairin dilinden dökülen vatan hasretiymiş. Karşılarında; "İstanbul'dan geliyorsunuz ha!.. Boğaz'da şimdi nasıl içilir" deyip, tek tek bütün semtlerin durumunu soran bir İstanbul aşığı varmış. Konuştukça da; "O semtteki kahve ve balıkçı hala duruyor mu?" gibisinden özlem ve hasret kokan sorular birbirini takip etmiş.

Bu eski anıyı dinledikten sonra daha da iyi anlayabilmiştim

Tepeden tırnağa sevda
Tepeden tırnağa insan

şiirinde ki Nazım Hikmet'i.

Desenler: Gül Pamuk

Babam Münir Nurettin Selçuk dinlerdi ve tabii İstanbul şairi Yahya Kemal Beyatlı'yı, ben de Timur Selçuk'a meraklıydım. Timur Selçuk'un Nazım Hikmet'in şiirlerinden yaptığı şarkılar bir tutku haline gelmişti. "Beyazıt'ta şehit düşen/ Silkinip kalktı kabrinden/ Ve elinde bir güneş gibi taşıyıp yarasını/ Yıktı Şahmeran'ın mağarasını./ Daha gün o gün değil, derlenip dürülmesin bayraklar/ Dinleyin, duyduğunuz çakalların ulumasıdır/ Safları sıklaştırın çocuklar/ Bu kavga faşizme karşı, bu kavga hürriyet kavgasıdır" diyen Nazım Hikmet şiirini Timur Selçuk bestesiyle dinlerken; konsere babam da geliyordu. Aynı şekilde ben de babamın ilgisini çeken Münir Nurettin Selçuk'un Klasik Türk Müziği konserine gidip "Şana dün bir tepeden baktım Aziz İstanbul" şiirini bestelenmiş haliyle dinliyordum.

Anılar içine dalıp giderken Nazım Hikmet'in şiirlerinin zevkine bir kez daha daldım gittim. O dönemde o şiir kitapları yasak değildi ama, etrafta sakıncalıydı. Şimdi öyle bir sakınca yok. Hatta popülerleşmiş bir yanı bile var.

Evet, artık Nazım Hikmet yasak ya da sakıncalı değil. Kimileri O'nun mısralarından şiir klibi bile yapabiliyor.

Çürütülmedik ne kaldı ki? Buna şiir dayanabilir mi? Belki dayanır dayanmasına da, biz anlayabilir miyiz, orası meçhul. Ama gün gibi ayan beyan bir gerçek var ki; Kirleniyor, kirletiyoruz. O bunun farkında olamazdı ki... Çünkü o bir işçi sınıfı şairiydi. İşçi demek emekten müteşekkil... Ve bir o kadar da emek kadar berrak bir temizlik... Hey gidi Nazım nerden bilebilirdi ki lümpen proletaryayı. Belki de yakalamıştı az biraz "Akrep gibisin be kardeşim" derken

Aziz Nesin'in son yazılarının birinde, Nazım'ın mezarının Türkiye'ye getirilmesine taraftar olmadığını okumuştum. Bunu, şairi sevdiğinden söylüyordu Aziz Nesin... O'nun bu düşüncesini şimdi çok iyi anlıyorum. Son 10 yıldır Nazım'ın mezarının Türkiye'ye getirilmesi üzerine çeşitli kampanyalara rastladık. Hatta bir ara bütün toplumca duyarlı hale bile geldik...Ardından 'tarihimizle barışmak' teranesiyle Enver Paşa'nın mezarı Türkiye'ye taşındı, sonra gene bir sessizlik...

Geçtiğimiz 5 Haziran günü de, Nazım Hikmet ölüm yıldönümünde anılmış. Hürriyet gazetesinde çıkan haber aynen şöyle; ***"...daha sonra Nazım'ın mezarına gidilerek çiçekler kondu, şiirler okundu. Kabristandaki törene Türk-Rus İşadamları Birliği Başkanı İhsan Ahıskalıoğlu, Moskova'da iş yapan Enka'nın temsilcisi Murat Gülmezoğlu, Nazım Hikmet Vakfı Genel Sekreteri Kıymet Coşkun ve bir çok konuk katıldı"***

Haberi okuduğumda tüylerim ürperdi. İçimden, Nazım'ı ikinci defa öldürmek mi istiyorlar diye düşündüm.

Yıllarca hapislerde gezdirdiğimiz ozanı; bugün yasaklamıyoruz belki ama, bu özgürlüğün bedeli de popülerleştirme oluyor. Yasak yok, hapis yok ama, popüler tüketim ile anlamını yok edebilirsiniz.

Artık şiirleri müzik eşliğinde okuyup kasetlere kaydediyorlar. Oysa lise yıllarımın yasak günlerinde, şiirleri ürkeklikle okurken fonda müzik çalsın diye beklemezdik. Bal gibi bilirdik, şiirin kendi müziği olduğunu. Bunu bize kimse öğretmemişti, gerek de yoktu... Çünkü şiiri severdik, hele yaşama adanmış olanlara çok daha bağlıydık.

Yazının başında "Keşke Nazım Hikmet hep yasak olsaydı" demem bu yüzdendi. Artık serbest ve sakıncasız ama, şiiri yok ediliyor. Edilmekten öte kapitalist yaşamın vahşet kolajına konulmak üzere paramparça ediliyor.

Birgün bir bakıyoruz Japon Balıkçısı, USA Dolarının sponsorluğunda "Balık tuttuk yiyen ölür " derken; bir kez daha ölüyor.

Artık hapis yok, yasak yok; kahredici kitch (yoz) kolajın pis kokuları içinde anlamsızlaştırma var...

Şiirin içindeki müziği duyamayanlar, müzik eşliğinde okuyorlar... Bununla da kalmayıp şairi, yaşam damarlarından koparıyorlar. Çaresiz ve umarsız bir şekilde "Keşke...keşke yasak sürseydi" deme gafletinde kalıyorum... Ne acı!

Akşamsefası

BUĞULU CAMDAKİ YAZILAR

- HAKAN KARAKAŞOĞLU -

☞ Anlamını bilmediğin sorular soruyorsun kendine; anlamını bilmediğin cevaplar almak için...

☞ Gerektiği gibi davranıyorsun belki de; nasıl davranman gerektiğini bilmediğin halde...

☞ Gereksiz bir yaz yağmuru yağarken saçak altına geçmiş insanları görüyorsun; onların hissettiklerine (hislerine) ortak olabilmen için şemsiyen olduğu halde sen de saçak altına giriyorsun. Dikkat et sakın şemsiyeni diğerleri görmesin, sakla, seni kıskanmalarına izin verme, senin onlardan hiçbir farkın olmamalı bunu sakın unutma!

☞ Karının kollarına atılmak için her akşam işten olabildiğince erken çıkıyorsun; onun başkasının kollarında daha mutlu olduğunu bildiğin halde...

☞ Uzun zamandır rüya görmüyorsun, bu senin için pek kötü bir durum değil aslında, çünkü rüyalarında hep uyuduğunu görüyorsun...

☞ Kırılmış kalplerden dökülmüş parçaların oluşturduğu bir şatoda yaşamak istiyorsun, tek başına, biliyorsun ki bu yapıda en çok senin emeğin var...

☞ Artık dilencilere para vermiyor, vapurda martılara simit atmıyorsun. İçgüdüsel bir cimrilik seninkisi ve bu duygunun başkaları tarafından fark edilmesinden korkuyorsun.

☞ Artık suyun üzerine yazı yazma hayalleri kurmuyorsun çünkü, artık hayal kuramıyorsun ve hayal kuramayan insanın et yığınından farksız olduğunu biliyorsun.

☞ En çok da bir iradenin sana hakim olmasından çekiniyorsun; hür bir biçimde yaşayıp hür bir biçimde ölmek için elinden geleni yapmaya hazırsın.

EN ÇOK PETER

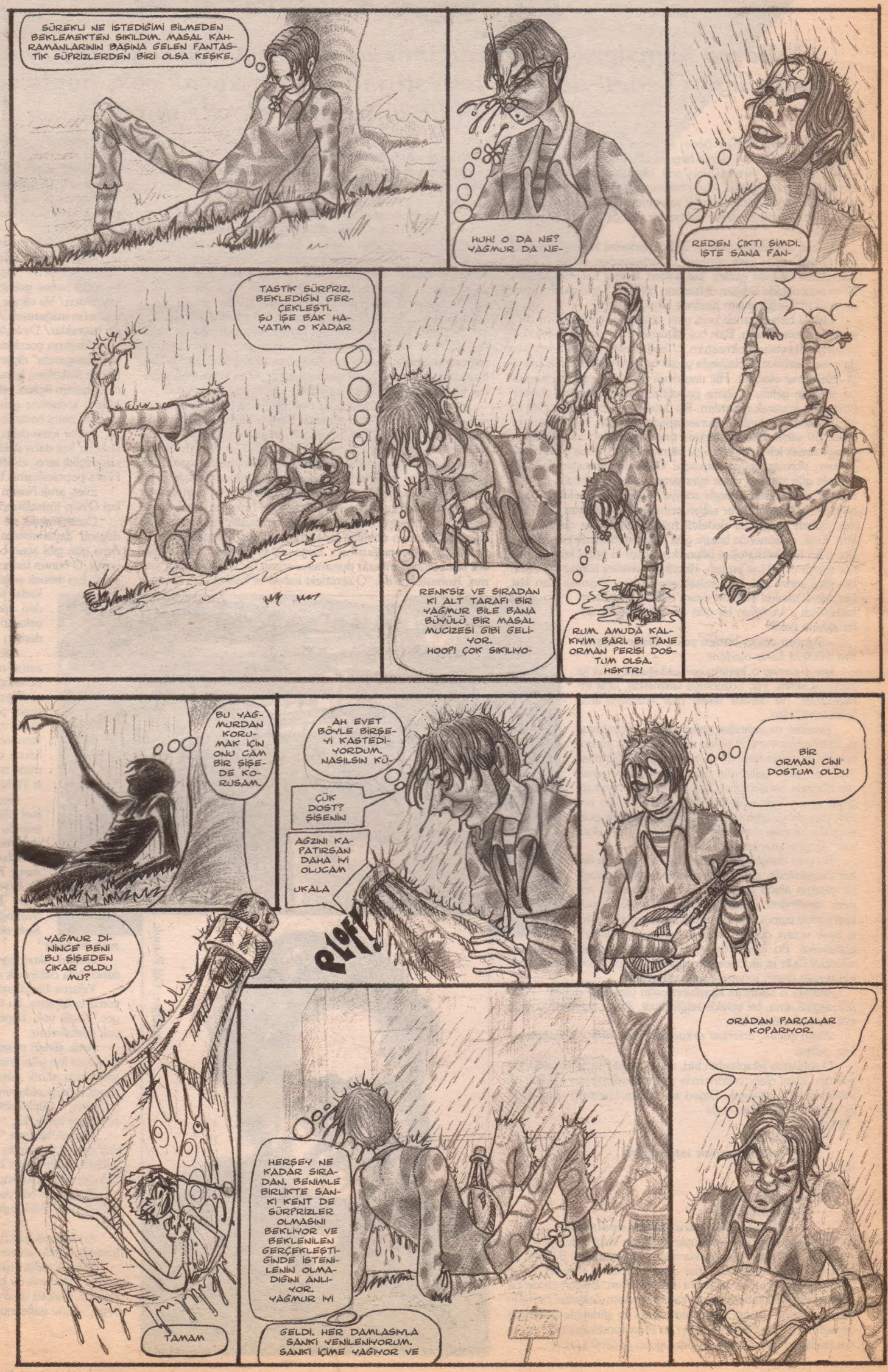

Akşamsefası

PAN'A İMRENİRİM..... SEREF EROL

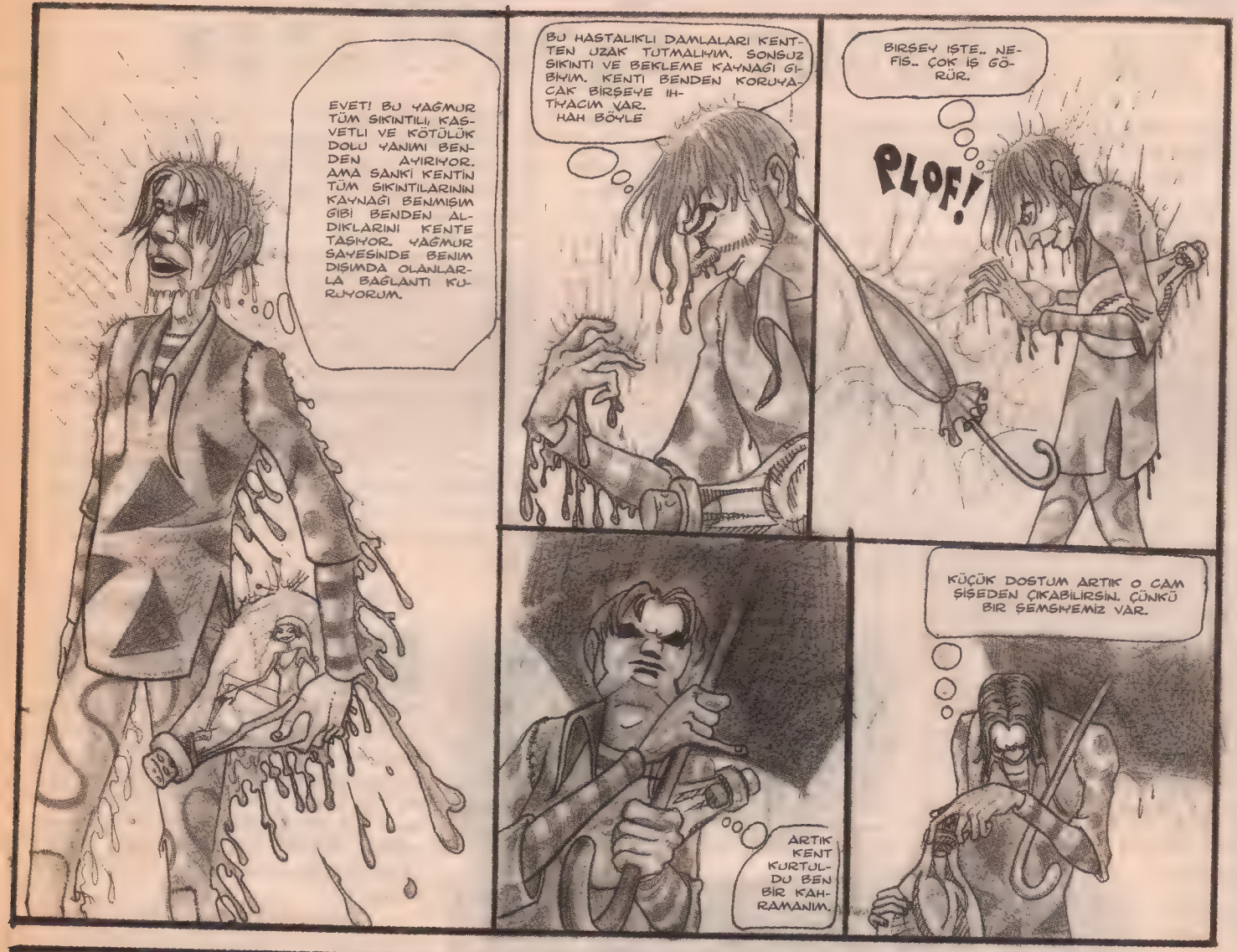

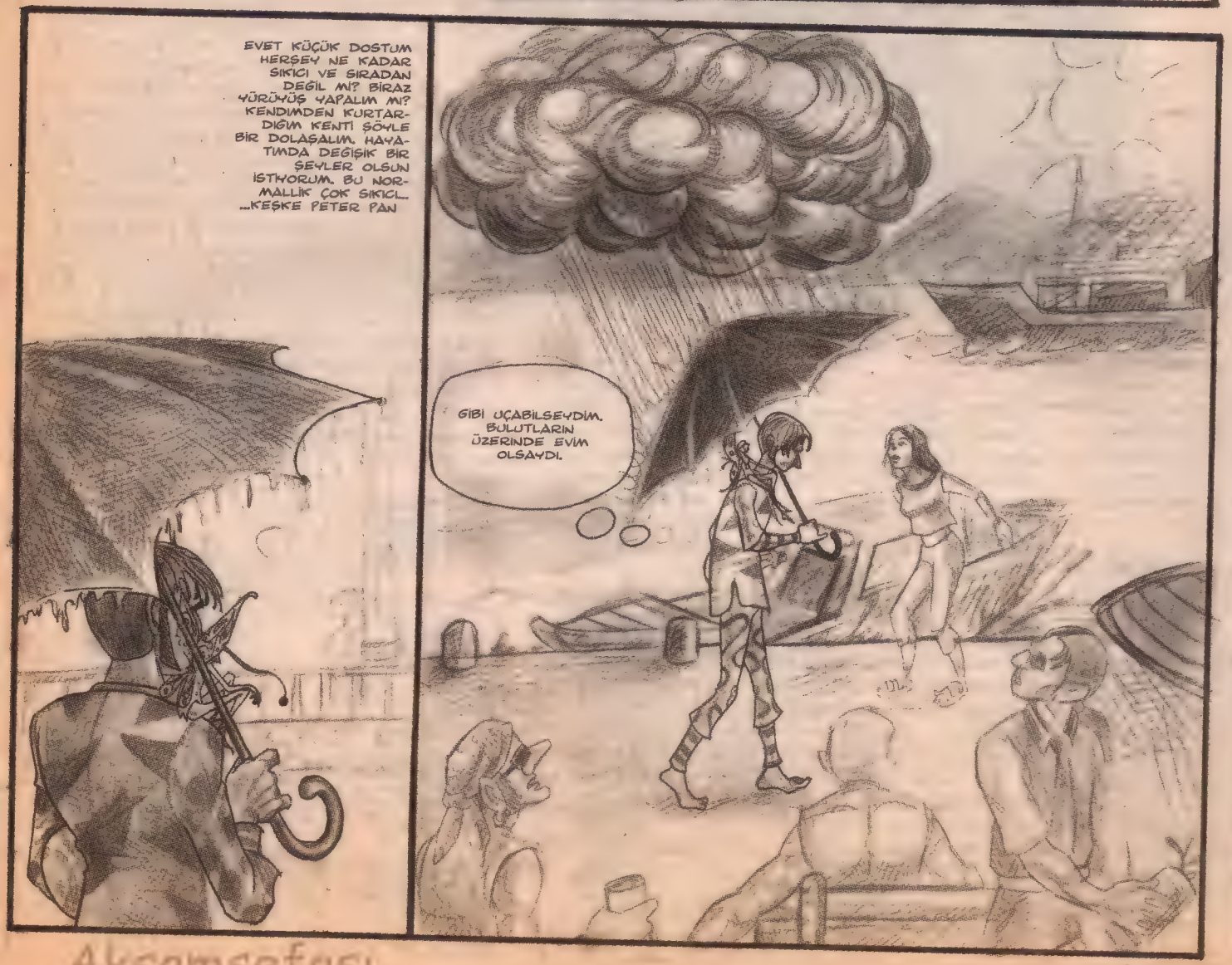

BİTTİ

BUĞULU CAMDAKİ YAZILAR

- HAKAN KARAKAŞOĞLU -

☞ Ruhunun tam ortasındaki elmadan bir ısırık almayı çok ama çok istiyorsun, ama yaşarken ruhunla hiçbir bağlantı kurmadığın için o elmaya yanaşamıyor, kendini yokluğa alıştırmakta zorlanıyorsun.

☞ Artık rahat hareket edemiyor, yaşlanıyorsun ve uzun zamandır bunun farkındasın. Aman sakın sağda solda "yaşlanıyorum" deme! Çünkü bu durum karından gizli kaçamak yaparken prim kaybetmene neden olabilir! Sakın!

☞ Çok içki içtiğin zaman dibi görünmeyen bir uçurumdan düştüğünü hissediyorsun, bir yerlere tutunmak, kurtulmak için daha çok içiyorsun, sızıyorsun. Sabah uyandığında tekrar içmeye başlıyorsun; tekrar uçurumdan atlamak için. Bu yaptığını çok seviyorsun.

☞ Sabahları kendini aynada göremiyorsun, aslında görüyorsun ama, o gördüğünün kendine ait olduğuna inanamıyorsun. Dikkat et çok saldın kendini! Biraz kendine bak, özen göster.

☞ Artık kalem-kağıt istemiyor, bunlara güvenmiyorsun. Teknoloji dururken eski moda şeylerle neden vakit öldüreyim diye düşünüyorsun; Sen teknolojiye yeniliyorsun ve bunu nedense anlamak istemiyorsun.

☞ Geçmişinde yaşadığın kötü anıları kafandan silmek istiyorsun, en çok da bunlar yaralıyor seni; mahvediyor, içine sıçıyor senin, bir türlü de onlarla yaşamayı öğrenemedin ki sen. Alışsan, boşversen, iç çeksen, normal bir İNSAN olsan ne olurdu ki sanki. Beceremedin işte kabiliyetsiz rezil herif!

Akşamsefası

Almanya'da Avrupa Parlamento'su milletvekili, Türkiye'de sanık Ozan Ceyhun'un davasını babası gazeteci-yazar Demirtaş Ceyhun'a anlattırdık...

LÜTFEN OĞLUMU YARGILAYIN

1981 yılında, 12 Eylül'den sonra burada açılan Dev-Yol davasına, giyabında Ozan'ı da katmışlar. Ozan o sıralarda Viyana'ya gitmişti, eğitim için. Bulamadılar. Bunun için de dosyasını ayırdılar. 1981 yılında Sıkıyönetim Komutanlığı'nda Ozan'la ilgili ifade, belge, kanıt hiçbir şey olmadığı halde, sadece polis raporlarına göre hareket ederek Ozan'ı davaya katmışlar. Ozan bu işlere hiç bulaşmadı mı? Bulaştı. Nasıl bulaştı? Okulda silahla yakalandı. Ondan dolayı da polis kayıtlarında adı var. Bu yüzden Dev-Yol davasına katmışlar. Sonra ifadeler sırasında faili meçhul bir cinayeti Dev-Yol işletti demişler. Dev-Yol adına üç kişilik bir tim kuruldu demişler. İki çocuğu yakalamışlar, işkenceyle "biz üç kişiydik, ben tim başkanıydım, Ozan da yardımcımdı" dedirtmişler. Böyle ifadeler almışlar işkenceyle. Ama şöyle garip bir durum var ki iki çocuğun ifadesi de noktasına virgülüne kadar aynı. Yani bir tek kelime farkı bile yok. Aynı şeyi söylemişler, olmaz böyle şey. Daha önce yazılıp imzalanmış bir ifadeye imza attırıldığı belli. İnsan iki kelimeyi değişik söylemez mi? İki ayrı delikanlı , iki ayrı mekan ve zamanda aynı kelimelerle, aynı noktalama işaretleriyle konuşmuşlar. Belli ki işkenceyle alınmış. Nitekim Ozan'ın dosyası ayrıldı ama, o dava devam etti. Beş yıl sürdü, dava sonuçlanınca ikisi de beraat etti. Sadece birini "Sen Dev-Yol üyesisin" diyerek iki sene daha hapsettirdiler ama, 141-142. maddeler değişince çocuk hapisten çıktı. Ozan'la ilgili müşterek suçlar, yani o faili meçhul cinayetten dolayı ikisi de beraat etti, mahkeme biter bitmez cezaları kaldırıldı ama, bundan dolayı beşer yıl, yani yargılanma süresince hapis yattılar.

Dosyanın ayrılmasına rağmen biz davanın devam etmesini istiyorduk. Çünkü beraatle sonuçlanmış bir davaydı. Zaman aşımına uğrarsa, Ozan Almanya'da politikayla uğraştığı için ileride bunu koz olarak kullanabilirler. Dolayısıyla bir an önce davanın görülmesini istedik. Çünkü ortada fol yok yumurta yok.

O zamanlar Turgut Okyay baro başkanıydı. Bana şunu söyledi; "Tamam dosya beraatle sonuçlanır ama, davanın ne kadar süreceğini bilemeyiz. Yani Ozan'ın buraya gelmesini istemiyorum. Buraya gelirse bir gün mü tutuklu kalır, bir ay mı, bir yıl mı, bilemeyiz. Davanın ne kadar süreceğini bilemediğimiz için o süre tutuklu kalır" Bunun üzerine dava açıldı ama, Ozan'ın gelmesini istemedik. Biz ısrarla anlatmaya çalıştık ki dava beraatle sonuçlanmıştır; Ozan'a yöneltilen suçların işkence altında alındığı mahkemece tespit edilmiştir; çocuklar hem askeri savcıya hem mahkemeye, ifadelerinin işkenceyle alındığını belirtmişler ve bu zabıtlara geçmiş. Bunlara rağmen mahkeme olayla ilgili görgü tanıklarını getirtmiş, sanıklarla yüzleştirmiş. Kahvede işlenmiş bir cinayetmiş ama, dışarda işlenmiş gibi gösterilmiş. Görgü tanıkları iki çocuğa bakıp, "hayır bunlar değildi" demişler. Sonra polis raporları yani balistik raporlar gelmiş. Cinayetin işlendiği tabanca emniyette yakalanmış; üstelik tabancanın markası ile Ozan'ın arkadaşlarının üzerinden çıkan tabancanın markası farklı. İfadeler tutmuyor. Sonunda mahkeme bu gerçeği görmüş ve beraatlerine karar vermiş.

Mahkemeye bunları ileterek ifadenin talimatla alınmasını istedik. Ama gel gelelim bir türlü dosyayı okutamıyorduk.

DEV-YOL'LAR İTİNAYLA DEV-SOL YAPILIR

Çok büyük bir hata daha yaptılar. Sıkıyönetim mahkemesindeki dosyasında Sarıyer Savcılığı'na gönderilmiş. Ve Sarıyer Savcılığı 1996 yılında dava açtı, Beyoğlu Ağır Cezada. Fakat Ozan'ın davasının üstünde Dev-Yol yazdığı halde Sarıyer Savcısı zahmet edip dosyayı bile açmadığı için mahkemeye gönderdiği iddianamede Dev-Yol'u Dev-Sol yapmış. Yani Ozan için birdenbire Dev-Sol davası açmış oldular ama, arkadaki belgelerde Dev-Yol yazıyor. Beyoğlu Savcısı da dosyayı hiç açmadığından 2. ağır cezada Dev-Sol diye dava açmış. Buradaki fark şu; Dev-Yol kapanmış bitmiş ama, Dev-Sol hala faaliyetteymiş. Böyle olunca faal bir terörist örgütün üyesi ve onunla ilgili yeni bir dava açılınca yeni bir olay gibi Ozan hakkında kırmızı bültenler falan çıkardılar, tutukladılar 4-5 saat. Biz "çok büyük bir adli hata yapıyorsunuz" diye itiraz ettik "dosyaya bakmıyorsunuz, incelemiyorsunuz, sanığı zor durumda bırakıyorsunuz. İnsan Hakları Mahkemelerine gidicez, Türkiye aleyhine dava açıcaz" dedik.

ÜLKEMİZDE HAKİMLER DE OKUMUYOR

Bu nasıl olur bilmiyorum. Mahkemeler böyle davalara bile 5-10 dakikadan fazla zaman ayırmıyorlar. Hakimler dosyaları pek fazla incelemiyorlar. "Dava başlasın, sanık gelsin, ifadesini alalım, sonra bakarım" diyorlar. Neticede 1996'daki 1. davaya bizim avukatımız çok güzel bir dilekçe hazırlamıştı ama, 60 küsur sayfa. Avukat arkadaşlar " Türkiye'de hiçbir hakime bunu okutamazsın" dediler. Hakime diyoruz "dilekçemizi okudunuz mu?", "Okudum efendim" diyor, okumuyor. Okusa görecek. Biz de bu sefer oturduk, 3 sayfalık

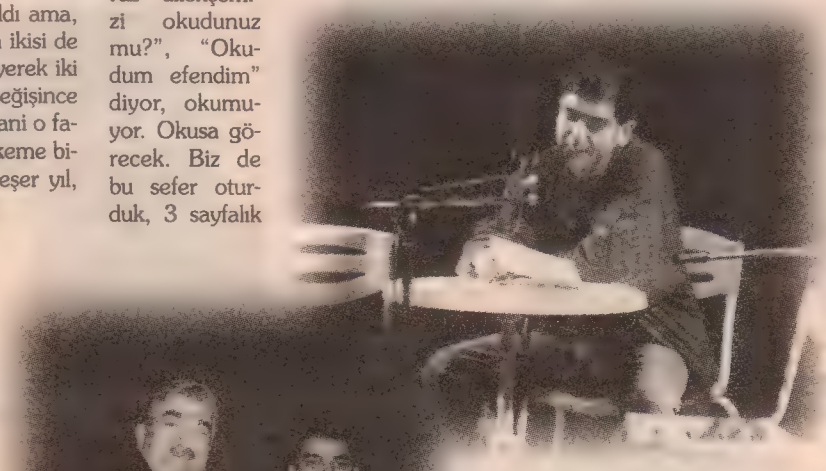

bir dilekçe hazırladık. Hatta avukat olarak da kardeşim giriyordu, O'na dedim ki "Bak bu dilekçeyi ezberleyeceksin, ezbere söyleyeceksin, sonra buyrun efendim dilekçemiz, diyeceksin. Hem dinleticez, hem vericez" dedik. Gerçekten şifahi olarak söyleyince hakimin gözleri açıldı, anlamadı, şaşırdı. Dilekçeyi aldı hemen arkasına baktı. "Burada yalnız kapak var" dedi ve farkına vardı. Biz ihtarnameyi vermiyor, Dev-Yol'u gösteriyoruz. Dev-Yol ihtarnamesiyle Dev-Sol davası açıldığını gösteriyoruz. Bunun üzerine hakim çok mahçup oldu, sinirlendi, öfkelendi savcının yaptığı bu hataya. Hemen mehil verdi ve 1 ay sonraki duruşmaya kadar bütün dosyayı okudu. İddialarımızın hepsi doğru, dosyada kanıtları var.

Ozan için iki dava açılmıştı. Örgüt üyeliği için açılan dava zaman aşımına uğramış ve 141 olduğu için affedilmiş. Zaman aşımına uğradığı Sultan Ahmet Başsavcılığı'nca onaylanmış. Bu karar dosyasında var. Öteki de cinayet suçlamasından dolayı suçlandığı davanın beraatle sonuçlandığı, askeri yargıtayca da tasdik edildiğini belgelerle görünce, ertesi duruşmada hakim gayet kibar bir biçimde hatanın düzeltilmesi için savcıya gönderilmesine, mür-i zaman meselesinin daha ileride ele alınmasına, sanık hakkında verilen giyabi tutuklamanın kaldırılmasına, ifadenin de talimatlarla alınmasına karar verdi. Yani ifade alınsın, buraya gelsin, dava hemen bitecek havası verdi. Mahkemenin bu kararının tarihi 8.5.1998 idi ama, ne yazık ki bu kararı Emniyet Genel Müdürlüğü'ne kabul ettiremedik. Mahkeme kararını uygulatamadık. 1.yazıyı yırttılar, yok saydılar. Hatta Fatih Çekirge elden verdi, sonra yazı yok oldu. Sonra resmen dilekçeyle başvurdum, iadeli taahhütlü postayla gönderdim. Emniyet Genel Müdürlüğü' nde yazı kayboldu. Sonunda Cavit Kavak'tan rica ettim ve devreye bakan girince kabul etmek zorunda kaldılar. Böylece 4-5 ayda ancak gitti bu yazı Almanya'ya. İfadenin ordan gelmesi de 4 ay sürdü ve Şubat 1999'da cevap mahkemeye geldi. 18 Şubat'ta mahkeme, gelen ifadenin Türkçe'ye çevrilmesi için Ankara'ya gönderdi. Ozan ifadesinin Türkçesini de yazdığı halde kabul edilmedi. Tercüme ise yalnızca Adalet Bakanlığı'nın tercüme bürosunda çevirilebilirmiş.

Bugün Haziran'ın 17'si, 4 ay oldu; yazı henüz Ankara'ya gitmedi. Yani nerede olduğu belli değil. Ankara'da arıyoruz yazıyı bulamıyoruz. Dört ayda 1,5 sayfalık yazıyı çevirttiremediler. Yani biraz bürokrasinin laçkalığı, ağırlığı var. Biraz da gizli bir şekilde Ozan cezalandırılmaya çalışılıyor sanki.

OZAN'IN TUZU KURU

Ozan, geçen Ekim ayında yedekten Avrupa Parlamentosu'na milletvekili olarak girdi. Beş ay önceki seçimlerde de tekrardan milletvekili seçildi. Adalet Bakanlığı'na bir türlü ulaşamadığımız için bir dilekçe yazdım ama, onu bile iletemiyoruz. Beklemeye devam ediyoruz. Sonuçta adam Almanya'da milletvekili ama, burada ifadesi alınamadığı için halen sanık. Yakında resmi bir ziyaret için Türkiye'ye gelecek, bakalım nasıl karşılanacak. Elbette dokunulmazlığı var ama, sinek küçüktür mide bulandırır.

Bir ikincisi de Avrupa Parlamentosu'na bir Kürt kızı girdi şimdi, Türkiye'li bir Kürt kız. O da Doğu Almanya'da kurulmuş bir partiden milletvekili oldu. Kız, "Ben PKK'lıyım, Kürt halkının haklarını savunacağım" diyor.

Tüm bunlara rağmen bizimkiler Avrupa Parlamentosu'nda bir Türk olduğunu görmezlikten geliyorlar. Ne Köln'deki büyükelçiliğe ne de Frankfurt'taki başkonsolosluğa çağırdılar. Hiçbir tebrik iletilmediği gibi, protokol listesinde adı bile yok. Halbuki Avrupa Parlamentosu'na girmiş beş tane Türk çocuğu var. Üçü Alman, biri Belçikalı mı Hollandalı mı ne... Ve bunların dördü de orada doğmuş, doğru düzgün Türkçe bile bilmiyorlar belki de. Bu insanları çağırın, Türkiye'yi tanıtın. Ankara'da iki gün ağırlayın. Brifing verin, Lozan nedir, Sevr nedir, Laisizm, Cumhuriyet nedir anlatın yahu. Laik Türkiye'yi şeriatçılığı anlatın. Ama önümüzdeki günlerde o Kürt kızı Türkiye'nin aleyhinde konuşmaya başlayınca farkına varacaklar.

Tüm bunlara rağmen Ozan'nın tuzu kuru. Beş yıl daha milletvekili. Beş yıl az bir zaman değil. Ondan sonra da kendi kafasındaki hedefi, kendi oturduğu şehre Belediye Başkanı olmak. Olur da kerata. Ne yapıyor ne ediyor beceriyor.

Haber:
M. ŞEREF ÖZSOY

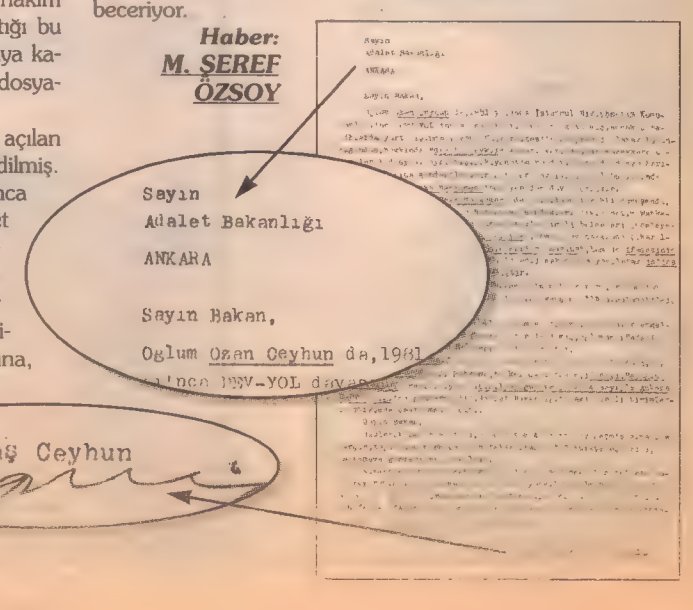
Sayın
Adalet Bakanlığı
ANKARA

Sayın Bakan,

Oglum Ozan Ceyhun da,1981

Demirtaş Ceyhun

Aksamsefası

BİLİNMEZ ZAMAN KOZALAKLARI

ERCÜMENT MORGÖK

Şüphesiz mağara resimlerini görmek büyüleyici olurdu. Belki de o resmi yapan insanı görmek ya da o insanın yerinde olmak. Büyüleyici olan mağara resimlerinin fotoğraflarıyla yeniden karşılaşmak mıydı sadece?

Yalnızca kaçırılmış başlangıçların hepsini hatırlatıvermesi benim için serüvendi. Göz yapıtta kendisi için hazırlanmış yolları izler. Ama yolun bir sonu yoktur, hep başa dönersiniz. Bir kesinti, bir ara, bir tatil, öğreniminizin sona ermesi ya da sevgilinizden ayrılmanız böyle bir fotoğrafla rastlantısal karşılaşmanızı geciktirmiştir. Resimle aranızdaki binlerce yılı örtecek olan o kısa karşılaşma anı başka şeylerle süreniz ertelenmiş ve siz herşeye yeniden başlamışsınızdır. Oysa o ilgi duyabildiğiniz yüzlerce şeyden biriydi sadece. Benim içinse ilgilenilmiş binlerce şeyin yokluğuydu aslında.

Bir pazar yerinde kim tam olarak neydi? Kalabalık içerisinde kim vardı aslında? Ne zor sorulardı bunlar. Asla cevabı bulunamadan hızla çoğaltılabilecek ama asla kesin ve doyurucu cevabı olamayacak sorular. Yalınca biçim alarak güçlü olan şey sorudur. Pazar yeri bir şeyin cevabı olamayacak kadar açık bir şeyse onu tanımlayanlar kimdiler gerçekte?

Benim mağara resimleri ile ilgilenmem gerekirdi yalnızca. Peki O'nun yerini ne aldı?

Bu ilgi neden ve gizlice yarım kaldı?

Unutmak, tekrarlamaktır. Bu belki bir cevap olmalıydı; ama yeterince neden saydım ben: Bir kesinti, bir ara, bir tatil, öğreniminizin sona ermesi.....

Yalnızca bir öyküyü düşünmüş olmakla yetinen; "yazar" denemeyecek kişi pazar yerinde bulunuyor, büyük coşkular içinde "kurgu"nun pazar yeri olduğunu, roman denilen şeyin tam olarak bu olduğunu anlıyordu. Ve yazmayarak, bu ilgisiyle hiç birşey yapmayarak.

Eve dönmek sona eren ilgiydi. Yazmış olsaydı eğer, bir gün burada yani evinde değil, o mağara resimleriyle ilgili bir yerde olmalıydı. Bu yorucu ve yalan yolculuğun inandırıcı olacağı bir kitap ve bir başka pazarın içinde kesinlikle kaybolacak olan binlerce ilgiden biri. Kurgulanmış olan herşey yanlış ve tiksindirici olacaktı. Kendi ilgisi yoktu. Mağara resimlerine duyduğu özlem boşu boşuna kurgulanmış bir başka yazıydı. Ve asla kendisinin olamazdı. Okuduğu bir başka roman ve onun bir öncesi bir başka öykü. Tarihin bir yerinde kalmış, karşılıklı onaylanan barış anlaşma metni ya da tapuya benzer kağıtlar üzerindeki o cümleler .. Bunlar vardı. Tüm kurgu ilk yazıtlara ve mağara resimlerine kadar uzanıyordu.

"Denizler mürekkep, ağaçlar kalem olsaydıTanrı'nın sözü gene bitmezdi". Bu cümlenin peşinde koşuyordu yazarlar. Anlatılanlar yine de yeterli olamayacak diye coşku duyuyorlardı boşu boşuna. Bitip tükenmek bilmeyen o değişik tatlar yüzünden sayısız uykusuz gece geçiriyorlardı. Ve hiç birşey tamamlanmış olmuyor, her cümle basit bir kapının önünde durakla-yıp, hiçbir nokta koyamadan un ufak oluyordu. Oysa hemen herşey bir anda olup bitiyordu. Işığın dokunmuş bir perdeden geçmesi belki de bu yüzden bitip tükenmez cümlelere, sayfalara yayılıyor yazanların da, okuyanların da ağızlarının suyu akıyordu. Sonuçta ışık içeri giriveriyordu işte. Hepsi buydu.

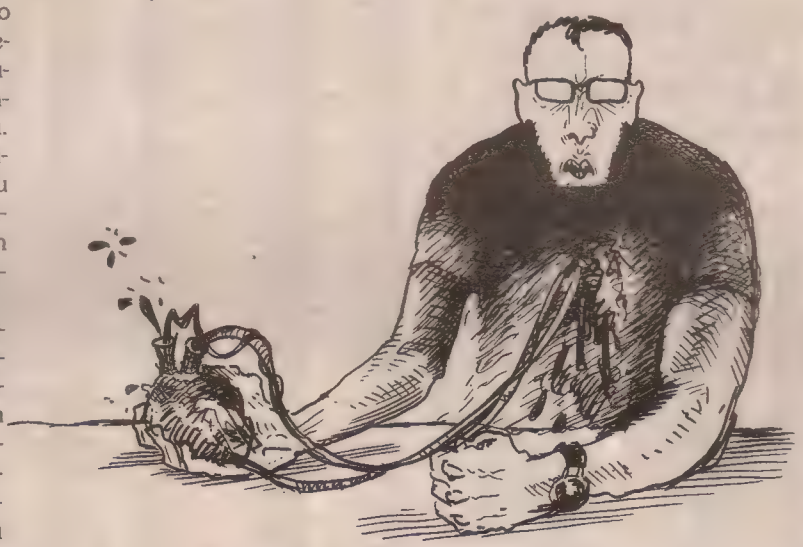

Utanç dolu romanların yazılma nedeni, bunca işe yaramaz şeyi biriktirme sabrı birşeyi anlatıp bitirme olgunluğu değil medeniyetin sabır dayatmasıydı. Sabır ve boş zaman. Yazık ki zaman kaybı. Öbür zamanlar için kurgulandığı var sayılan bütün yazılar bir anıt gibi, bir piramit gibi binlerce yıl sonrası için yazılıp dökülüyordu. Bir heykel kadar anlık olamadan durduğu yerde canlı ilişkilerle daha çok yaşardı bir bina oysa ve içlerinde yazarları barındırarak.

Kullanılan metod ve yapı taşları vardır edebiyatçıların. Bir tuğla koyarlar, yani bir cümle yazarlar ve çoğunlukla hepsi söz birliği etmese de yazıların ilk cümlelerinin tüm romanı içerdiğini hissederler. Bu tuğladan başka birşey değildir. Hemen hepsi aynı olan bir tuğla. Artık labirentin, koridorları, odaların ve basamakların bir özelliği kalmamıştır . Sonuçta tuğladandırlar hepsi. Binanın tamamını ortaya çıkarmakla, karşısına geçip-bakmakla ya da yıllara meydan okuyacağı düşüncesiyle avundukları şey romanın kendisi olacaktır. Ölçünün estetik olduğunu düşünmek, kavimlerin kendilerini yüceltirken içine düştükleri hataydı. Yani o pis binalarının sayılarını arttırıp genişlerken kentleri, birşey onları sıkıştırıyordu.

Geometrik sıkıştırmanın sabrı. Biriktirmenin peydahlandığı o anlarda yazıyı daha disipline soktular. Dar alanlarda, odalarda, kutularda yaşayan cevher arttı diye düşünmeleri paranın hükmüydü. Saklamak için kurulan şehirlerdi bunlar hem de değer sayılan ve asla olmayan şeyleri... Bir madeni değerli kılan, onu azalttıkça kıymetlendiren saklandığı yerden bir sandıktan, küçük bir sandıktan gözünün görebileceği tüm toprakları satın alabileceği gerçeği ve yanılgısıydı. Yani buydu işte; küçük bir alanda karşılıklı onaylanan... Hükmünü geçirmek için kanıt sayılan kağıt parçaları ancak o zavallı kentlerin küçük odalarında var edilir katlanıp çekmecelere kutulara girdikçe değerlenir!? Romanların o pis kentlerde çekmecelerdeki küçük bir kağıdın devasa açılımlarına muhtaç olduğu, tarihi ve ölçüyü de yanına aldıktan sonra sokak savaşlarını dilendiği pazar yerinde anlayabiliyordu. Çünkü denizler mürekkep, ağaçlar kalem olsaydı... yine de Tanrı'nın sözü bitmezdi. Oysa romanlar kentlerle sınırlıydı. Diğer tüm yazılar da . Onlar birdenbire bir ağacın yanında olamazlardı. Don Kişot gibi yola çıkacak, sonra bir handa diğerleriyle buluşacaktı. Nereye gidebiliyordu ki?

Mağaradaki resimlerin yanına gitmek çok uzun bir yoldu... Aklın almak istemediği türden şeylerle ilgilenmek çok özel kurnazlıkları yarattı kentlerde. Tarih mi yoksa kutsal kitaplar mı önce söylemeye başladılar kentlerin yok olacaklarını? Garip olan tarihin kentlerin bir savunması olduğu gerçeğidir ve yazının marifetidir bu. Kalelerin ve şatoların içinde savunma. Oysa kutsal kitaplar hep kentlerin dışında başladı. Mağarada, dağda.

Neden kutsal kitaplar kentlerin yıkımını delil sayar da, tarih bir başlangıç ya da son? Neden dinler kentin merkezine saldırır ve neden sürgünler ve savaşlar o merkezden uzak tutulur? Neden saldırı hala dinlerden gelir?

Bütün edebiyatçılar mağara resimlerini boş veririler çünkü başladıkları yer kutsal kitaplardır. Onların aklını gerçekten karıştıran şey bu olmuştur. Ondan önce yazılmış destanları başlangıç sayabilmek isterken kutsal metinlerin kurguları buna izin vermedi. Çünkü destan çoğalarak yazılırken kutsal kitaplar her şeyi azaltarak anlatıyordu. Neredeyse her şey bir anda oluveriyordu bu kitaplarda. Bu kurgunun korkunç cazibesi bugün elinize alacağınız herhangi bir romanda gözünüze çarpar. Bu anlatılır.

Olamayan şeyleri olmuş gibi göstermek, ama masal anlatmadan, varlığı masal olmuş kimlikleri yazmadan. Kutsal kitapların "kişileri" hiçbir kurgunun hazırlayıcısı ve sonuçlandırıcısı olmazlar. Oysa ortada öykü vardır. Önceden sezdirilen, tasvir edilen yerler sonradan gözler önüne serilir. Romanlar bu dar alanlarda yazılır. Tüm amaç bu tekniği zorlayabilmektir, ama o kadar. Ne tamamlanır ne de başa dönülür. Çünkü zaman sorunu yaşamaya başlar kurgu. Ya şimdiyi bulmaya çalışır yazar, ya geçmişi ya da sonrayı ve bunları ne adına yaptığını unutur. Geriye kalan ahlak veya tarih ilgi çekerse çeker, psikoloji ya da gizem bir süs gibi olur okur için, ama yazara soracak olursanız olsa olsa tüm cazibe yalnızca yazabilme anıdır. Bir bakıma yazar, kutsal kitapların seslendiği insanlar içinde konuyu en çok anlamış kişidir. Çünkü yalnızca yazma uğraşı için insanlaşmaya çalışır. O örneğe ya da şöyle demeliyim o kurguya en yakında durmak ister. Bu çekim, bu cazibe yüzünden yazar okurları içinde cazibe noktası olmak ister. Güzel olmak ister, okunmak anlaşılmak, sevilmek ve hayran olunmak ister. Okuyan her kesimin O'na inanmasını ister.

Tanınmak ve bilinmek. Ya da bir başka şeyi tanımak ve bilmek. Mağara resimleri bunu söylemiyor muydu? Ben bu hayvanları tanıyorum, onları avlayan benim ve kendimi biliyorum. İşte ilk cümleler.

Oldukça inandırıcı çünkü kurgu değiller. Gerçeğin ta kendisi... duvarın üzerine yaşamın bir kopyası. O bir gün öncesinin av sahnesi değil, sayılamayan günlerin ve hiç olamayacak geleceğin anısı da değil, işin kötüsü şimdi de değil çünkü o yazı değil. Cümleler zamana bulaştığı gün dünler vardı. Biriken günler parayla ölçülene kadar tarih denen şey oluşmamıştı. Tarihi yazıyla başlatmak bunun dışında kalan her şeyi kayıt dışı tutmak, anlamamak ve yok saymaktı.

Kutsal kitapların içinde neden bir tek tarih yoktur? Ve neden insanlar peygamberlerden önce ve sonra diye bölerler zamanı? İnsanlar için olamayan ama var olmuş bir gerçeklik vardı ve insanlar bunu kabulleniyorlardı.

Ve insan sözü edilen bir varlık olana dek gerçekten çok zaman geçmişti.

-DOĞAN GÜNEŞ-

Akşamsefası

AKLIMA TAKILANLAR

EBRU Y.

ŞİİR SAVURMALARI

"Neden şiir yazmak istiyorsun?" sorusuna genç bir adam "söylemek istediğim önemli şeyler var" diye cevap verirse o şair değildir. Eğer "kelimelerle oynamayı ve onların söylediklerini dinlemeyi seviyorum" derse belki şair olabilir ilerde. W. H. Auden

Şairin ve şiirin tanımı ilk çağlara kadar uzanır. Şiir nedir, şair kimdir ve şiirin toplumdaki etkisinin sorgulaması pek çok yazarın kalemini meşgul etmiştir o günden bu güne. Bunların arasında en çok ilgimi çeken iki yazardan bahsetmek istiyorum. Bunlardan bir tanesi ilk filozoflardan biri olan Platon. Eski Yunanda yaşamış bu ünlü filozof şiir ile ilgili fikirlerini "Devlet'teki Şair" adlı eserinde açıklar. Bu eseri ilk okuduğum zaman oldukça kafa gelmişti bu fikirler bana ama, daha sonra Sir Philip Sidney'in "Şiirin Savunması" adlı eseriyle karşılaştırınca ve biraz da satır aralarını okuyunca daha farklı algılanabileceğine inanıyorum. Bu yüzden her iki eserden bölümler aktarmak bana daha mantıklı geldi.

Eski Yunanda şiir öğretici ve eğlendirici olarak kabul edilirdi. Şiir hakkındaki genel yargı şiirin kötü bir şey olmadığı doğrultusunda idi. Diğer bir taraftan Platon şiirin kendi ideal 'devletin'de yasaklanmasını istemiştir. Çünkü, Platon'un şiirin ahlaki etkileri ile ilgili endişeleri vardı. Bu endişelerin kökenine inmek ve bunları anlamak için şiir ve taklit arasındaki (Platon'un kurduğu) bağlantıyı anlamak gerekli-dir öncelikle.

Eser deki ilk soru: Taklitin anlamıdır. Bu sorunun cevabının çok basit olduğu düşünülse de aslında Platon'un şiirle ilgili fikirlerini algılamak için gereklidir.-

Platon'a göre Tanrı herşeyin yaratıcısıdır. Etrafımızda gördüğümüz herşeyi ilk önce fikir olarak Tanrı yaratmıştır. Bir marangoz, masayı yaratamaz sadece gerçeğine uygun olarak yapar. Yani Tanrı tarafından yaratılan bir objeyi asıl fikrine uygun olarak yapar. Ve sonra bir ressam bu masayı resmeder. Yani Tanrının yarattığı, marangozun öze bağlı kalarak yaptığı masayı taklit eder. Şöyle de söyleyebilir: Tanrı yaratır, marangoz Tanrıyı ve ressam da marangozu taklit eder. Böylece de gerçeklikten uzaklaşmış olur ressam çünkü, sadece taklitin taklitini yapmaktadır aslında. Bu bağlamda ressam ile şair arasında hiçbir fark yoktur. Şair de ressam gibi taklitin taklitçisidir sadece. Kişi taklit ettiği sürece gerçeklikten uzaklaşır Platon'a göre.

Şairler de görüntüleri taklit ederek insanları yanıltırlar ve zarar verirler. İşte bu yüzden Platon kendi 'devlet'inde şairlere karşı çıkmıştır.

Bu tıpkı ayna imgesi gibidir. Ayna ve rafta gördüğümüz tüm objelerin görüntülerini yansıtır. Ama bu yansımalar sadece görüntülerden ibarettir, gerçek değil sadece çarpıtılmış imgelerdir. Bu yansımalar ve şairin kullandığı kelimeler arasında bir ilişki vardır.

Örneğin bir ressam bir ağaç resmettiğinde zaten taklit edilmiş olan yani bir marangozun önceden taklit ettiği nesneyi yeniden taklit eder ve marangoza nazaran gerçeklikten bir kez daha uzaklaşmış olur. Ve bu gerçek bir ağaç olmaz çünkü, ressam bu ağacı kendi görüşüne göre ve olması gerektiği gibi resmetmiştir, Tanrının yarattığı gibi değil Örneğin her ressam bir ağacın resmini farklı bir şekilde çizer kendi algısına ve duygularına göre ve bu da insanları yanıltır. Şairler de şiirlerinde bu görüntüleri taklit ederler. Şairin yazdıkları da gerçek değildir çünkü. şair yazarken kendi duygularına göre yazmış ve böylece gerçeklikten uzaklaşmış olur.

Platon'a göre duygular yanıltıcıdır. Duygularla ve beş duyu organı ile algılanan herşey insanı yanıltır. İnsanı gerçeğe ulaştıracak tek şey ise mantık'tır. Yani, bir ucundan ışık sızan mağaranın dışına sadece ve sadece mantık yolu ile çıkabilir insan. Şiir de insanın mantığına değil duygularına hitap ettiğinden, insan için yanıltıcı ve zararlıdır .

Platon'un şiirin bu denli karşısında olmasının kaynağı şiirin yanıltıcı ve gerçeklikten uzak olduğunu düşünmesidir. Bu yüzden şiirin öğretici olduğunu da reddeder. Ona göre şiirin hiçbir öğretici yönü yoktur.

Eski Yunan'da, Homeros bir öğretmen ve bilge bir insan olarak kabul edilirdi. Homeros, eserlerinde pek çok konu hakkında fikrini belirtir. Platon, Homeros' a da karşı çıkar. Çünkü, Homeros ortada, yani var olanın taklitçisidir sadece. Gerçekleri bilmemektedir ve sadece duyguları ile algıladıklarını yazmaktadır. Savaş hakkında yazmıştır ama, hiç savaşmamıştır dolayısı ile bu konudaki fikirleri yanıltıcıdır ve gerçeğe dayanmamaktadır . Bir insan taklit ederek ve yalan söyleyerek öğretmen olamaz. Ya da bir öğretmen hem yalan söyleyip hem öğretemez.

Platon'a göre duygular insan için zararlıdır ve kontrol altında tutulmalıdır ve şiirler insanları barındırdıkları duygulara ortak ederler. İnsanlar bir şiirde okudukları mutluluklara, hüzünlere ve acılara ortak olarak kendilerini kaybedip, duygulara kapılabilirler. Kişi şehvet, öfke, zevk ve istek gibi duygularını kontrol altında tutmalıdır ki yanılmasın.

İşte bu yüzden Platon şiire karşı çıkmıştır ve toplumdan men edilmesini istemiştir şairin. Ama bir tek istisnai durum vardır, o da tanrılara ve ünlü kişilere yazılan övgü şiirleridir. Bir tek bu tip şiirleri zararsız bulmuştur Platon. Bir anlamda da şiire Tanrısal bir söylem getirmiştir sanki.

Sizin alınız al inandım
Morunuz mor inandım
Tanrınız büyük amenna
Şiiriniz adam akıllı şiir
Dumanı da caba
Ama sizin adınız ne
Benim dengemi bozmayınız

-Turgut Uyar-

"Tel Cambazının Tel Üstündeki Durumunu Anlatır Şiirdir" den

Ne var ki, Platon'un öğrencisi olan Aristo edebiyata bir bilim adamı gibi yaklaşır ve edebiyatın arkasındaki genel prensipleri ve kanunları keşfetmeye çalışır. Platon'un tersine Aristo şiirin nihai gerçekliği taklit ettiğine inanır. Sadece Tanrılara ve ünlü kişilere şiir yazılmasını kabul etmez. Bu kabullenmeyişin altında ise ünlü kişi kavramının kişiden kişiye değişir olmasıyatar. Aristo taklit yolu ile öğrenmeye inanır ve şiirin ahlaki yönden iyi etkileri olduğunu söyler.

Şimdi daha yakın çağlara gelelim ve Platon'un söylemine ve farklı çağlara ait diğer eleştirilere karşı şiiri savunma ihtiyacı hissedip "Şiirin Savunması" adlı eseri kaleme alan 16.yy yazarı Sir Philip Sidney' i ele alalım.

Rönesans yazarları, edebiyatı ahlaki ve sosyal açıdan savunmuştur. Örneğin, 1360 yılında Boccaccio " şiir ve din birbirlerine düşman değildir" demiştir ve şiirin din ve İncil kadar öğretici olduğunu ileri sürmüştür.

Aslında, Rönesans yazarlarının şiiri ve edebiyatı savunma ihtiyaçları daha önceki çağlarda şiire getirilen suçlamalardan ve eleştirilerden kaynaklanır. Daha önce de belirttiğim gibi Eski Yunan'da Platon karşı çıkmıştı şiire, daha sonraları Ortaçağ yazarları ve temellerini Platon'dan alan Puritenler sadece şiire değil tiyatro ve diğer sanat eserlerine de karşı çıkıp suçlamalar getirmişlerdi.

Sidney şiiri "kişinin ilk hemşiresi" ve "ilk öğretmeni" olarak tanımlar. Çok gerilere giderek Eski Yunan'a değinir, bu dönemdeki ilk yazarların , tarihçilerin ve filozofların şairler olduğunu hatırlatır. Yazarlara İngiltere'den Gower ve Chaucer, İtalya'dan Dante, Boccaccio ve Petrarch ve Eski Yunan'dan ise Platon'un şiddetle karşı çıktığı Homeros'u örnek verirken, tarihçilere Heredot'u ve filozoflara da Tales'i örnek verir.

Ve "tarihçiler ve filozoflar eğer şiir denen pasaportu kullanmamış olsalardı bu kadar kabul görmezlerdi" der. Ayrıca Platon'dan da bahseder eserinde: Platon'un her ne kadar içtenlikle olarak felsefi konularda yazmış olsa da formunun şiire dayandığını söyler.

Tüm bu adı geçen yazarlar, filozoflar ve tarihçiler "öğretinin babasıdır" Sidney'e göre. Yine de felsefenin üstünlükleri, tanrının örnekleri verdiğini ama, şiirin her ikisini de vererek diğerlerinden daha üstün olduğunu söylemeden de geçemez. Sidney, Aristo'nun Poetica adlı eserinde şiirin tarihten daha eski ve felsefi olduğunu savunduğunu söyler. Çünkü tarih daha belirgindir(yani bir yere aittir) ama şiir evrenseldir.

Daha sonra Sidney , şiirin gerçek ve doğa arasındaki bağ olduğunu söyler.

O'na göre: Tanrı doğayı ve bilimi yaratmıştır ama, şair kendi hayal gücüyle kendisine bir doğa yaratır. Ortada bir Cyclops, Yani tanrı veya diğer yaratılar yoktur aslında ama, şair bunları yaratabilir. Bir matematikçi kendine verilen sayılarla yetinmek zorundadır çünkü özgürdür o, ama, şair hiçbir şeyle yetinmek zorunda değildir çünkü özgürdür o.

Sidney de şiirdeki taklitin öğretici ve verici olduğuna inanır Aristo gibi. Şiirin amacı öğretmek ve okuyucuyu ahlaki ve erdemli hareketlere yöneltmektir.

Sidney daha sonra şiire getirilen dört kusura karşı çıkar ve kendi fikilerini belirtir:

Birincisi ; "Kişi vaktini daha değerli bir uğraşla geçirebilir"

Fakat Sidney'e göre şiirden daha değerli, daha öğretici ve erdemli başka bir uğraş yoktur.

İkincisi; "Şairler yalancıdır."

Fakat Sidney'e göre tüm yazarlar arasında en az yalan söyleyenler şairlerdir. Çünkü, şair diğer bilim adamları gibi tasdik etmez Örneğin doktorlar gibi "bu sağlığa zararlıdır" demez ya da astronom ve matemetikçiler gibi yıldızların uzaklığını ölçmez. Dolayısı ile bazı bilgiler verip bunları tasdik etmedikleri için yalan söyleyemez.

Üçüncüsü, "Şair insan zekasını kötüye kullanır"

Fakat Sidney'e göre şair insan zekasını kötüye kullanmaz, insan zekası şiiri kötüye kullanır ve bunun vebali şaire yüklenmemelidir.

Dördüncüsü, "Platon'un şairleri toplumdan men etmesi"

Fakat Sidney'e göre Platon, tüm filozoflar arasında en şairane olanıdır aslında. Platon'un insanları, şiirin kötü etkilerine karşı değil şiirin yanlış kullanımına karşı uyardığını düşünür Sidney belki de tüm iyi niyetiyle. Platon yanlış anlaşılmıştır çünkü, şiiri değil şiirin yanlış kullanımına karşı çıkarak ve sadece "Tarısal bir söylem" taşıyan şiirlere izin vererek şiiri onurlandırmıştır bir anlamda.

"Şiirin Savunması" adlı eser burada bitmez. Trajedi, komedi, şiirin dili şiirde uyak vs. gibi konulara da değinir. Fakat en ilginç konular yukarıda aktarmaya çalıştığım kısımlardır.

Şüphesiz günümüzde artık bu tip tartışmalara girilmiyor. Asırlar sonra da olsa Ortaçağ da olduğu gibi sanat eserlerinde şeytani kavramların aranmaması güzel. Simdilerde sadece iyi şair, kötü şair, iyi şiir kötü şiir ve imgeleme tartışmaları var. Belki de bunlar da çok gereksiz tartışmalar çünkü, net olan bir şey var ki bu da HER KÖR MALIN BİR TOPAL ALICISI VARDIR.

APTAL ŞAİR, BİLGİSAYAR

Montör SABRİ
(Pentium III işlemcisi)

Hatırladığım kadarıyla, ilk kez birşeyler yazmaya başladığım zamanlarda: "şiir yazmayan, öykü üretmeyen zeka benim için zeka değildir." diye düşünüyordum.

Aradan biraz zaman geçince "her insanın bir öyküsü vardır ama, her insanın bir şiiri yoktur" diye düşünmeye başlamıştım.

Zaman geçmeye devam ettikçe fikirler de değişmeye mahkumdur. Ve bir sure sonra da şairlerimizin şiirlerimizden fazla olduğunu fark etmiştim. Hergün onlarca radyo kanalının programlarında şairler şiirlerini okuyordu da pek çoğu şiir kitabı. şiir dergisi almıyordu. Halbuki 1951 yılında, Kaynak dergisinin 1 Mart sayısındaki Fuat Ofşin'in Fikir adlı şiirini herkes bilmeli:

Fikir taşıyorsun
Fikir taşıyorum
Fikirsiz insan olur mu?
Hayvan!

Bilgisayarlara şiir yazdırdıklarında da mat olmuştum. Çünkü bilgisayarlar aptal makinelerdir. İşin nostaljisini düşündüğümden değil, teknik bilgimden dolayı bunu rahatlıkla söyleyebiliyorum. "Bilgisayarlar aptal makinelerdir, tek özellikleri hızlıdırlar." Bunu kısaca açıklarsak en kolay çarpma işlemini (örneğin 8x10) yapmak için çarpılanı çarpan kere (yani 8'i 10 kere) kendisiyle toplar. Rakamları büyültürsek işin aptallığı daha rahat anlaşılır. 4.867.345x784.699 işlemi için 784.699 tane 4.867.345' i alt alta yazıp toplar. Bu işlemi saniyenin bilmem kaçta biri kadar zamanda yapması da onun akıllı değil, yalnızca hızlı yapar.

Benzer bir aptallığı Anadolu Liseleri sınavına girerken ben de yapmıştım. 20'den 108'e kadar olan çift sayıların toplamı sorulmuştu ve ben formülü bir türlü hatırlayamamıştım. Bütün soruları yanıtlamayı bitirdikten sonra kalan zamanımda sözkonusu rakamları alt alta yazıp toplamıştım.

"Bilgisayara şiir yazdırttıklarında" demiştim. Gerçekten bu aptal makineye bir şiir programı yazan bilgisayar mühendisleri, bilgisayara "hafızandaki kelimeleri kullanarak şu şu şu ölçülerde , şu kafiyeyle şu kadar satırı yanyana sırala" komutunu veriyorlar ve ortaya bir şiir çıkıyor.

Şiirin yalnızca duyguyla değil, en az duygu kadar zekayla yazılacağına inandığım için ben bunlara şiir diyemiyorum.

"Şiir nedir?" diye ısrarla sorarsanız, bence şiiri de şairi de zaman belirler.

Bundan dört yıl önce, Yılmaz Erdoğan ile kitapları üzerine yaptığım bir röportajda, kendisine yeni kitap projelerini sormuştum. Bir şeyler yazdığını söylemiş ve eklemişti: "Yıllardır kendimce şiirler de yazıyorum ama, kendimi hiçbir zaman şair olarak görmüyor, onları da yayımlamayı düşünmüyorum." O günkü kararından vazgeçen 'şair'in öykülerindeki zekayı şiirlerine de yansıttığını görüyoruz. Ancak yıllar sonra O'na şair diyen çıkacak mı? Yoksa yalnızca Mükremin Çıtır olarak mı hatırlanacak? İşte bütün sorun ve cevap orada...

İyi şiir-kötü şiir konusunda yapılan tartışmalarla dalga geçmeyi en iyi başaran kişi ise Douglas Adams'tır. Bakın, Her Otostopçu'nun Galaksi Defteri'nde neler yazmış: "Vogon şiiri herkesin bildiği gibi Evren'deki üçüncü en kötü şiirdir. İkinci en kötü Krialı Azgothlardır. Usta şairleri üstat Gazlı Grunthos'un ünlü şiiri " Bir Yaz Ortası Sabahında Koltuk Altımda Bulduğum Yeşil Macun Parçasına Destan"nın sunuluşu sırasında dinleyicilerden dördü iç kanamadan ölmüş, Orta-Galaktik Sanat Şeref Kurulu Başkanı kendi bacağını kemirmek suretiyle ölümden kurtulmuştur. Grunthos'un şiirinin bu şekilde dinlenmesinden dolayı 'kırgın' olduğu bildirilmiştir. Şair on iki kitaptan oluşan epik şaheseri "Banyoda Çığırdıklarım"ı okumaya geçmeden önce kendi kalınbağırsağı, bir çok hayat kurtarmak uğruna boğazından geçmek suretiyle beynini dağıtmıştır. Tümünden daha kötü olan şiir ise yaratıcısı olan İngiltere, Essex, Greenbridge'den Paula Nancy Millstone Jennings ile birlikte Dünya gezegeninin yıkımı sırasında yok olmuştur."

Bunca laf kalabalığını; kimseyi günümüzün yaygın "am,göt,bok,püsür" edebiyatının "hayasızlığının suratına tükürmeye davet" etmeden, onların kalıcı olmadığını bildiğimi söyleyerek bitiriyorum...

Anneeee! Bitti.
(LÜTFEN BİZİM DE DENGEMİZİ BOZMAYIN.)

KENT HİKAYELERİ

YAZAN: ALPAY ERDEM
ÇİZEN: CEM ŞEKER

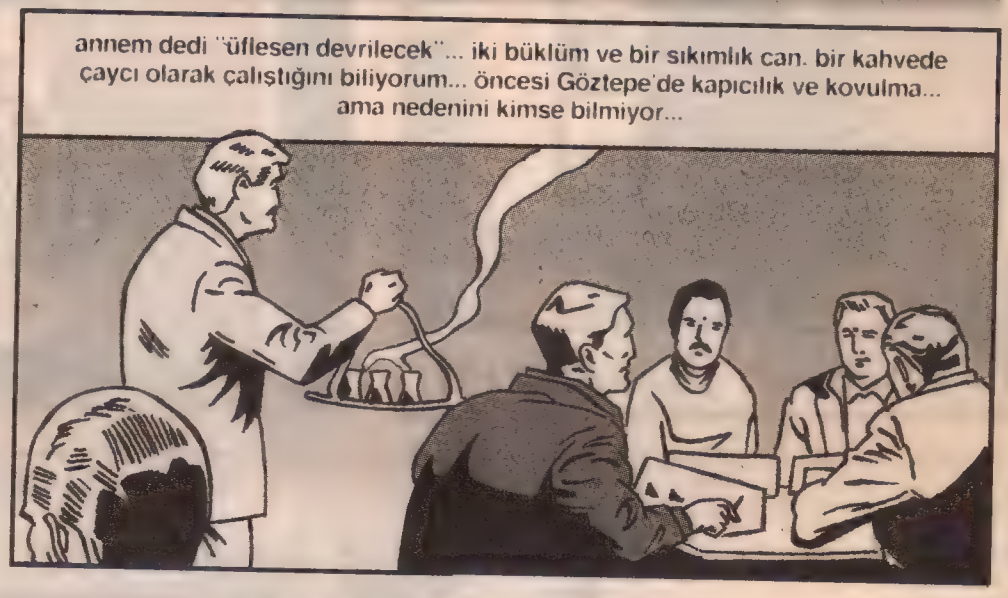

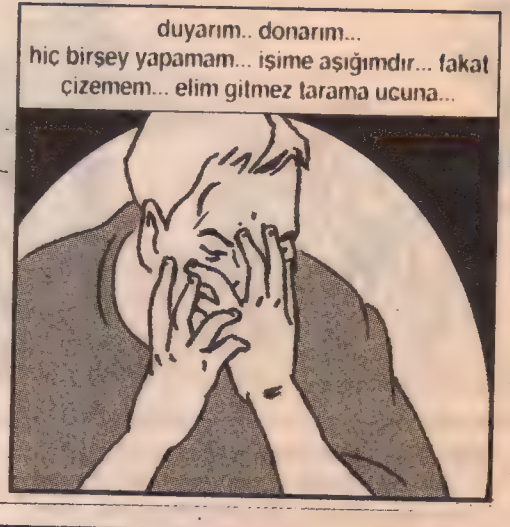

Akşamsefası

sadece ben değil bütün apartman duyar...

AAH! AAAAH!

çoğu zaman görürüm kardeşlerden en küçüğünü ve ortancasını eve girerken... ürkek bakışlarıyla...

ailenin tüm bireyleri gibi zayıftırlar... en küçüğü vitaminsizlikten parantez bacak olmuştur...

bu çocuklar asla diğer çocuklarla oyun oynayamazlar...

evlerinden çok uzakta başbaşa gezindiklerini görürüm... sessizdirler hep...

ölürcesine dayak yerler... kafalarının betonlarda patlatıldığını duyarım... en çok da 23 Nisan'da parçalanmıştım...

yine bir dergi sabahlamasının ardından eve dönemeyecek kadar yorgun olmamın neticesinde bir arkadaşımda kalmıştım...

bu iki gün onların apartmanda imza toplatılıp evden çıkartılmalarına yetmiş de artmıştı bile...

apartman komşularının yaşatmak için değil sadece öldürmek için biraraya geldiklerini birkez daha anladım...

evet onlar gitti

arkalarında bir ton acı öykü bırakarak

çocukların saatlerce el yıkadığını

komşular anlatıyor şimdilerde

sadece elektrik parasının adamın maaşına eşit olduğunu

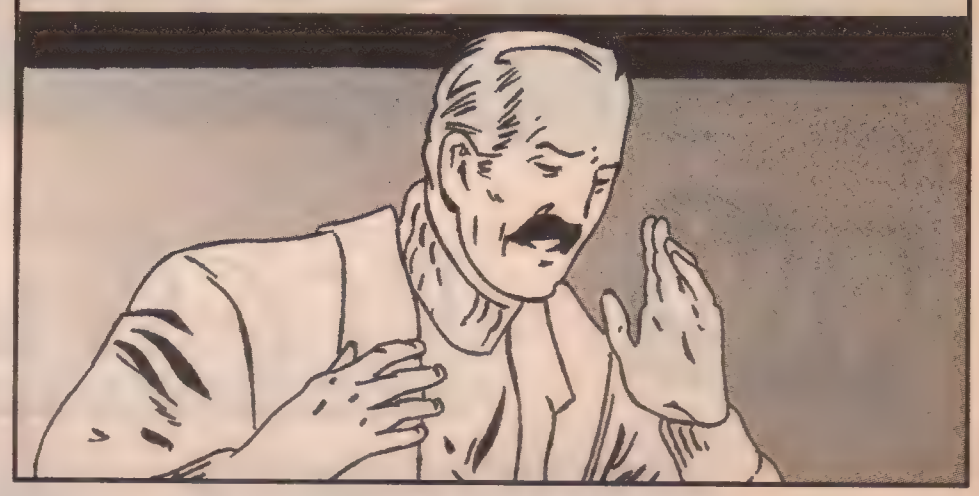

ailenin diğer bir çalışanı

büyük oğlunun maaşının da kiraya ancak denk düştüğünü

komşular anlatıyor şimdilerde

kadının yemek yapmadığını

çocukların bisküvi. kola'ya talim ettiğini ... bisküvi - kola parasını adamın karısını pazarlamasıyla sağlayabildiğini

komşular anlatıyor şimdilerde...
çay-kısır günlerinde...

BİTTİ

YİTİK DERGİLER DENİZİNİN DİBİNDEN ÇIKARABİLDİKLERİMİZ

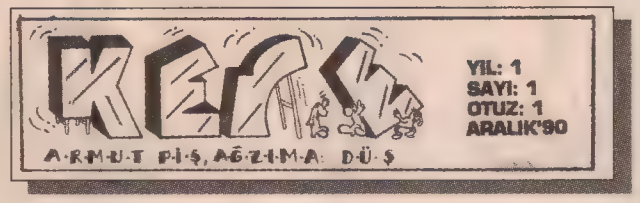

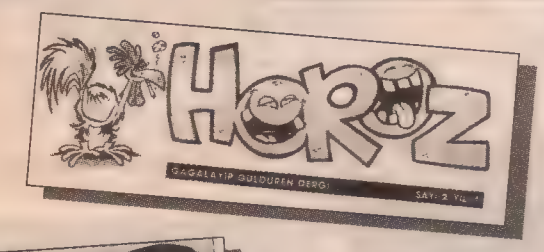

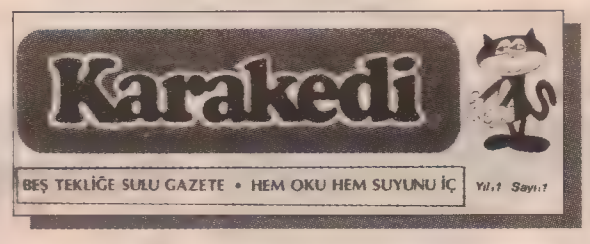

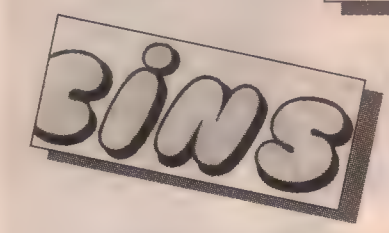

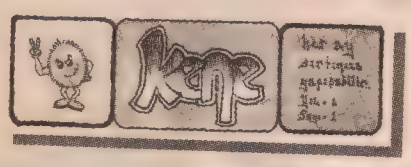

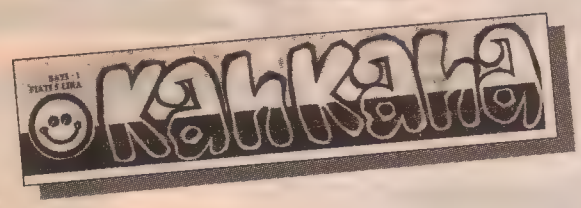

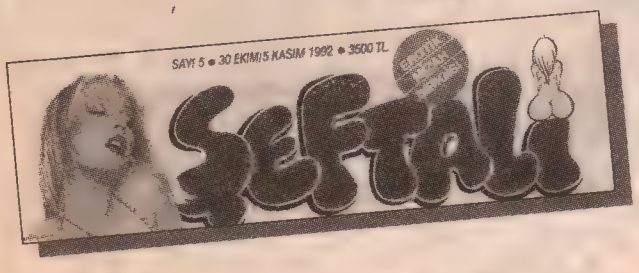

ŞENOLA'YA UĞURLAR OLA

•Bu sayfadaki ilanları görünce belki şaşırdınız, belki de hiç bir şey anlamadınız. Oysa, anlaşılmayacak ne var?

•Sizlere, giderayak alışılmış türde bir gazete çıkarmak istedik. İşte bedavadan köşeyi dönme hayali.. Hem de Mersedesinize bimip köşeyi 180 kilometreyle dönme hayali.. İşte, renkli videoda renkli rüyalar... Her gün fotoroman okuyup taksitle hıcranlanma fırsatı.. Ayrıca fotoromanı okurken, bedava vereceğimiz teybinize, yine bedava vereceğimiz Ferdi kasetini koyup, hıcran artırma olanağı... Hatta renkli ve çarşaf gibi basacağımız hatun resimlerinin az güneş gören ve hafif terli bölgeleriyle hısım olma şansı.. Vesaire ve de vesaire...

Yani normal, avcil ve pek muteber bir gazete çıkaralım dedik giderayak..

•Giderayak diyoruz, çünkü elinizde tuttuğunuz bu Şenola, son Şenola.. Şenola'ya uğurlar ola de dik ve kapatmaya karar verdik.

•Çünkü Şenola'yı çıkarırken, reklamsız, ilavesiz, tombalasız, baldır bacaksız ve renkli fotoromansız bir gazetenin sadece okurunun gücüyle ayakta duracağına inanıyorduk.

•Okurunu seks ve tombala avantacısı düşkünü olarak görmeyen bir gazetenin sadece beyin emeği, çizgi hüneriyle yaşayacağına inanıyorduk..

•Hiç bir politik ve ticari kuruluşa ayvallahı olmayan bir gazetenin mutlaka beğenileceğine inanıyorduk.

•Tüm bunlara yine yürekten inanıyoruz. Ama, gazetemizi kapatıyoruz. Çünkü tüm bunlara inanmak Şenola'yı sürdürecek kadar okur sağlayamadı.

•Verilen emeği, dökülen çabayı ve harcanan parayı okurumuza yeterince ulaştıramadık.

•Okur, bizim farkımıza varamadı demiyoruz. Biz işimizi yeterince beceremedik diyoruz. Çünkü geceli gündüzlü emek verdik diye okura küsmek bizim kitabımızda yazmaz.

•Şenola'nın çıkışında emeği geçen her işçi arkadaşımıza ve okuyarak emek veren her okur arkadaşımıza gönülden teşekkür ediyoruz.

Önemli not: Yukarıdaki ilanlarımız gayetle ciddidir. Üzerinde "Örnektir" yazmayan her kupona hem 10 milyon, hem Mersedes vesaire veriyoruz. Bu kuponları yarından itibaren Şenola'dan kesip getirin. Paralarınızı, Mersedesinizi ve videonuzu alın.. (Yalnız tekrar haber verelim, yarından itibaren Şenola'yı yayınlamıyoruz)

GÖNÜLLER ŞENOLA

KİTAP
(0212) 249.49.36

ŞİŞEDEN HİKAYELER

ERKAN ERTÜRK

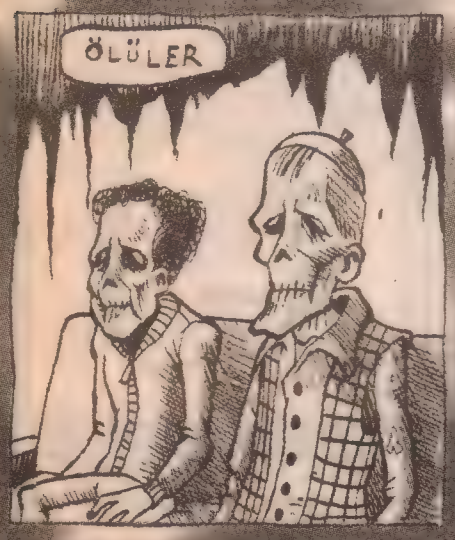

ADAMCIĞI ORACIKTA ÖLDÜRÜP

O SES NEYDI DOHTOR BEG

YOK BIŞI EFENIM

YIIAA..

YERINE PORŞELEN BIR PROTEZ TAKMIŞ

ÖHE

PORSELEN...

PROTEZ...

GAMRIT SÖBAY 1940-86 RUHUNA EL-FATIHA

GÜZEL MIŞ DEDIM

AKSAK

BAŞKADA BIŞEY DIYEMEZDIM.

KIZINCA ONLARIN NE YAPACAKLARINI KIMSE BILEMEZ.

KUŞÇU IRFAN ANLATMAYA BAŞLADI.

BIRZAMANLAR

LAMBIR ADINDA BIR ADAMIN ZIHIN BOŞLUĞUNDA.

KIVIL ADINDA BOŞ BIR HAYAL YAŞARMIŞ

FÜZZZ

BU HAYAL SICAK ARKADAS TOPLANTILARINDA ORTAYA ÇIKAR

HEHÜ

HEHÜ

DIĞER BOŞ HAYALLERLE BERABER GÖSTERILER YARARMIŞ

ÇUKAA

SUP

SUP

VIZUUV

FAKAT BU GÖSTERILER ÇEVRELERINDEKILERIN ILGISINI ÇEKIP

ONLARA PARA KAZANDIRMAYA BAŞLAYINCA.

IŞI BÜYÜTMEYE KARAR VERMIŞLER...

FAKAT ANSIZIN KOPAN NÜKLÜER SAVAŞ BU HAYALLERINIDE BOŞA ÇIKARMIŞ.

BROOM

BIODI

KANIK'SADIĞIM BİRİ

BİR KEZ DAHA

Sular çekilmeye başladı köklerde
Isınmaz mı acaba ellerimde kan?
Ah ne olur bütün güneşler batmadan
Bir türkü daha söyleyeyim bu yerde.

1998 yılının Kasım ayında verdiğimiz ara sona erdi. Orhan Veli'nin "Bir türkü daha söyleyeyim bu yerde" mısrasında istediği gibi biz de Aksak Kurbağa için "Bir kez daha çıkalım bu yerde" diyoruz.

TARİHİN BEĞENEREK ANDIĞI İNSAN

M. ŞEREF ÖZSOY

1942 yılında Milli Eğitim Bakanlığı Yayın Müdürlüğü Klasik İşler Danışmanlığı'nda klasik çevirilerin telif haklarını hesaplamakla görevlidir Vedat Günyol ve çevresinde bu hesaplamalarda ne kadar titiz olduğu bilinir. Bir gün Sebahattin Eyüboğlu, yanında ince uzun genç bir adamla birlikte odasına girer. İkisini tanıştırdıktan sonra sorar: "Acaba Turcaret çevirisinde bir hata yapmış olabilir misiniz? Lütfen bir kez daha hesaplayın." Bütün işlerini bırakan Vedat Günyol, hata olup olmadığını bulmak için hesabı yeniden yapar. Bu sırada da Sebahattin Eyüboğlu yanındaki gençle birlikte odasına gider. Sonuçta gerçekten hata yapmıştır Vedat Günyol ama, ilk telifte eksiklik değil, birkaç liralık fazlalık vardır. Bunu bildirmek üzere Sebahattin Eyüboğlu' nun odasına gider ve Alain Rene Lesage'nin Turcaret adlı tiyatro oyununun çevirmeni, az önce ilk kez tanıştığı Orhan Veli ile ilk sohbetini yapar.

Tanışmadan sonraki dostluklarını ve anılarını dinlemek üzere Maltepe Üniversitesi'nde İnsan Hakları dersi veren Vedat Günyol'u bulduk. O'nun hakkında ilk söyledikleri şunlar oldu: "Orhan Veli'yi arada bir görürdüm. Selamlaşırdık. Çok efendi, çok saygın bir insandı, Hatta Orhan Veli efendilik ve incelik simgesiydi bence. Böyle ince, uzun bir adam; gayet terbiyeli. Yavşak Türk şiirinin beline kazmayı vuran (yavşak da Arap-Acem karması bişey değil) Türkçe'yi Yunus'un nefesinde, tazeliğinde bulan ilk şairlerden biridir. Ama Orhan Veli, Melih Cevdet, Oktay Rifat üçlüsünün en şairi, bence, insanı can evinden vuran dizeleriyle bütünlük içerisindeki şair Oktay Rifat'tır."

Bir yazısında Oktay Rifat'ın kendi şiir okulunu kurabildiğini yazan Vedat Günyol'a, " bu kadar kısa olmasaydı yaşamı, Orhan Veli de kendi okulunu kurabilir miydi?" diye sorduğumuzda çok net bir yanıt alıyoruz: "Yüzde yüz kurardı tabi ki. Ömrü yetmedi. O temeli, o şiir zekası vardı Orhan Veli'nin . Hem Orhan Veli şiire çok yenilik getirdi. Şaraneliği bir yana bırakarak günlük yaşamı kaleme aldı. Şiire nasıl soktu, o güne kadar olmayan şeylerdi bunlar."

Kendisini, akıcı konuşamayan ama, birşey yazmaya başlayınca ilk cümlenin arkasından durmaksızın, hızla yazan biri olarak tanıtan Vedat Günyol, Orhan Veli ile ilgili çok rahat konuşurken yerinde tespitlerde bulundu: " Tarihin beğendiği, andığı insanlar daima dönüm noktalarında bulunmalıdırlar ki, Orhan Veli bu dönüm noktasındadır. Onlar bir geleneği yıkıp yeni bir gelenek kurarlar. Daha doğrusu kurdukları şey içlerinden gelen yeni bir kayıtlar sistemidir. Orhan Veli işte bu işi becerdi. Vezine, kafiyeye sırt çeviren rahat bir adam; şiiri bir çeşit de düz yazı havasına sokan bir insan."

1945 yılında sağcıların Köy Enstitüleri aleyhinde yazdıkları yazılardan dolayı "nedir bu Köy Enstitüleri, bir öğrenelim yahu " diyen Orhan Burian, gerekli yerlerden izinleri alarak Vedat Günyol ile birlikte yola koyulur: "Orhan Burian çok meraklı bir adamdı. O'nun sayesinde Köy Enstitüsünün ne olduğunu öğrendik. Bayıldık. Anladık ki köylü uyandı mı bazı insanlara ekmek parası (!) kalmayacak. Bizim gittiğimiz Arifiye Köy Enstitüsü' ne bizden önce Orhan Veli de gitmiş. O da kalmış orada ve bizim gibi incelemiş oraları. Hatta bir de şiiri var; bilmem neyi göreceksin sakın şaşırma"

Gemliği doğru
Denizi göreceksin
Sakın şaşırma

dizelerini o kadar doğal ve o kadar güzel yorumlamıştı ki O'ndan bir Orhan Veli şiiri okumasını istemeden edemedik. Hiç düşünmeden "?" şiirini okudu.

Neden liman diyince
Hatırıma direkler gelir
Ve açık deniz diyince yelken?

VEDAT GÜNYOL

Mart diyince kedi
Hak diyince işçi
Ve neden ihtiyar değirmenci
Allah'a inanır düşünmeden?
Ve rüzgarlı havalarda
Yağmur iğri yağar?

"Yani bizim halkımızın %99'u düşünmeden dört kitabın uydurduğu Allah kavramına inanır. Ve Orhan Veli bunu görmüş ne kadar zaman önce, beni vurdu bu. İnsanın dini aklıdır bence. Aklın buyurduğu şey dinimdir benim. Orhan Veli'nin bu dizesi çok yüreklendirmişti beni. Hatta 1950 yılında Yücel dergisinde yaptığımız bir soruşturmaya verdiği yanıtlar da çok önemlidir."

Yücel dergisinin sözkonusu sayısındaki sorular ve Orhan Veli'nin yanıtları şöyledir:

S- Dinin de her toplumsal kurum gibi devrimlere ve tasfiyelere uğrayabileceğini kabul ediyor musunuz?

O.V.- *Medeni memleketlerde, dinin inkılaplarla daha zararsız bir hale gelebileceğine inanıyorum. Bizim memleketimizde bunu mümkün görmediğim için, tasfiyeye uğramasını temenni ederim.*

S- Ezan Arapça okunmuş, Türkçe okunmuş ya da hiç okunmamış sizce bir fark var mı?

O.V.- *Suali böyle sorarsanız fark yok. Fakat, Türkçe okunmakta olan ezanı Arapça'ya çevirmenin bir manası, çok kötü bir manası var.*

Orhan Veli'yi hatiplik konusunda "biraz tutuk" bulan Vedat Günyol, O'nun çevirmenliğini ise "gayet güzeldi, başarılıydı." diye nitelendiriyor. Mimiklerini ve hareketlerindeki detayları sorduğumuzda da şu yanıtı veriyor: "Ben O'nun yürüyüşünde, hareketlerinde korkunç bir serbestlik, doğallık görüyordum. Hiç yapmacık bir hali yoktu. Çok nazik bir insandı. Bir kaç kez de vapurda karşılaştık. Eskiden vapurlarda ikinci mevki vardı. Vapurun ön tarafında, O da oraya gelirdi. Kendini beğenmiş bir insan değildi ve bilinçli, yaptığını gayet iyi bilen biriydi. Günümüzde zor bulunur O'nun gibisi."

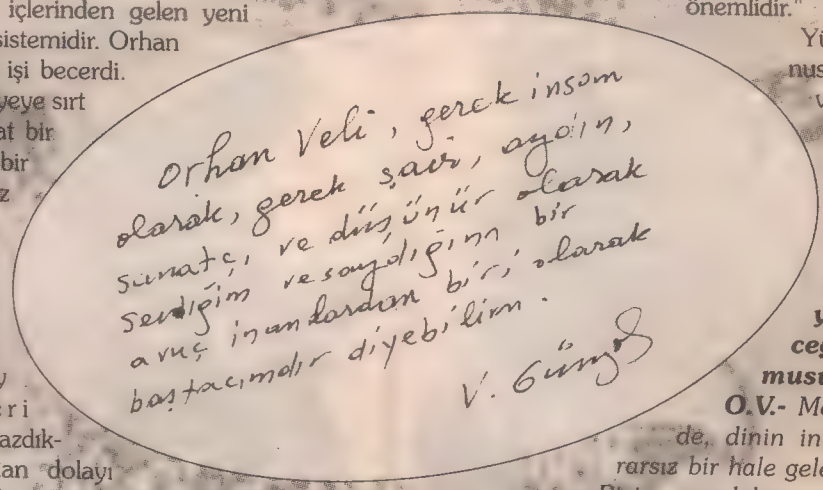

KURBAĞA ŞİİRLERİ

GÜNEŞLE KURBAĞALAR

Alabildiğine içip eğleniyorlardı,
Düğününde zalim hükümdarın;
Bu kadar eğlenmesini bu budalaların
Hayretle seyreden biri vardı.

Bir vak'a hatırlatıyordu: Güneş de böylece
Evlenmeye kakmıştı bir zamanlar.
Bu kötü haberi kurbağalar işitince
Hep birden bağırmaya başladılar.
Diyorlardı ki kader Tanrısına:
"Bunun bir de çocukları olursa
Ne yaparız? Bir tanesine dayanamazken
Dayanabilir miyiz beşine, altısına?
Bir kurutmaya başladılar mı hepsi birden
Gölleri de, bizi de, bu ırk nasıl mahvolmaz?
Yeryüzünde namımız bile kalmaz"
Fikrimce, ne kadar hayvan olsalar,
Hiç de yanlış düşünmüyordu bu kurbağlar.

Jean de La Fontaine
Çev. : Orhan Veli Kanık

Akşamsefası

IN THE FLESH

BÜLENT MORGÖK

Alemsefası

O uzay çocuğunun ışıdığı

Söyle bana senden kaçan birşey var mı güneş ışığı

KRAS

Bu değil miydi görmeyi umduğun?

Eğer öğrenmek istersen ne olduğunu
bu soğuk gözlerin ardında

Tek yapman gereken pençelerinle açmaktır kendi yolunu

Lirik: In The Flesh (PINK FLOYD)

Akşamsefası

KAYIP OTOSTOP NOTU

Cumartesi akşamı, saat 21:00 hava yeni kararmış, trafik sıkışık. Önümdeki arabaların ilerlemesini bekliyorum. Karşımda en az 30 katlı bir iş merkezi görünüyor. Bütün ışıkları kapanmış, sadece sekizinci katta bir pencere aydınlık. İçeride bir kadın var ve büyük bir ihtimalle bir koşu bantının üzerinde koşuyor. Çünkü saçları ritmik olarak havalanıp düşüyor, bedeni bir koşu formuna uygun hareket ediyordu Otuz katlı bir iş merkezi, sadece bir pencereden ışık sızıyor, o pencerenin belirlediği kadrajda bir kadın var ve spor yapıyor. Bir bina ve bir insan ... kent ve insan... iş ve insan... insan ve insan veya insan ve yabancılaşma, ya da insan ve yalnızlık ilişkisi. Spor; belki vücudu formda tutmak için, iş yaşamı da daha iyi bir performans sergilemek için veya sağlıklı olmak için ya da karşı cinse ideal ölçülerde görünmek için. Bunların hiçbiri olmayabilir ya da hepsi de olabilir... Onun bakış açısından görünen ise şu; bir hipermarket, oradan çıkan arabalar ve onların yarattığı tıkanıklık. O arabalardan birinde bulunan bir insanı görmesi, onun hakkında bir kurgu yapması zor. Çünkü birbirinin aynı olan şeylerin oluşturduğu bir topluluk var karşısında. Ama o topluluğun bakış açısından da kendisi çok net seçilebilecek birisi; çünkü o kocaman binada sadece kendisi var...çok şey söylenebilir... Ama en iyisi hiç birşey söylememek... Ve o arabanın camından görünen kadrajı bir film karesi gibi düşünmek... Ve hemen geçmek. Çünkü o görüntünün getirdiği düşünceleri, onun karmaşıklığını aktarmak zor. O yüzden hemen yeni bir kareye yani rutin yaşama dönmek, ama o koşu bantında koşan kadın için de o her gece yaptığı rutin birşey olabilir.. Bunların hepsi TDK sözlüğünde modernlik kelimesinin karşılığında çağdaşlık, çağdaşlık kelimesinin karşılığında da modernlik yazması gibi bir kısır döngü...

BİR KİTAPTA BİRİ MATBUAT'LA DİĞERİ DE EL YAZMASIYLA YAZILAN İKİ AYRI ROMAN

.....

Taksimdeki bir sahaftan alınmış ikinci el bir kitap. İlk sahibinin kitabın içeriği ile hiçbir bağlantısı olmayan ve ilk sayfadan itibaren başlayarak kenarlara alınan notlar. İlk sayfadan itibaren, aynı kitapta var olan ikinci bir roman gibi okumaya başladım notları.
İlk not kapağın arkasına karalanan bir desenin üzerine düşülmüş " who are you"
2. sayfada " heryerde herkesin seni isteyeceğini gösterme çabası"
4. sayfada 9. seminer diye adlandırılan bir seminer notları var.. bunlar 4 konu başlığı altında toplanmış
1. başlık -gündelik hayat ve özgürlük
bu başlığın altına alınmış 4. not şöyle : o zaman postmodernizmi yaratan da özne değil mi? yani, özne kendi paralanışını kendisi mi gerçekleştirdi?- Şizofreni mi?(!) (noktalama işaretleri aynen alındı)
2. başlık Başarı toplumu /sahip olunmak / olmak
2. not : beraber yaşamanın temeli sahiplenmedir; sadece evliliğin değil.
4. not :Koşullandırma olan yerde, özgürlükten bahsedilemez
3. başlık- Tüketim toplumu
bir tane not var burada : Tavsiye edilen ne? Alternatif, kır yaşamı, yani üretici yaşama geri dönüş mü?
4. başlık - Nietzsche, Freud, Kant, Fromm, Marx
1. not : Zerdüşt onun " gençler için yazılmış" diyebileceğimiz bir eseridir.
2. not : Kesinlikle! bilinçaltı x öznellik savaşı (bu notun altı çizilmiş)
5 sayfada sayfaya ters olarak yazılmış diyaloglar var:
- " ne yazıyorsun?" dedi
-" bir sürü saçmalık" dedim
-" daha iyi bir yer bulamazdın"
-" peki sen neden buradasın?"
-" beni boşver"
-"neden?"
-" Seni ilgilendirmem de ondan"
-" Haklısın"
" ....."
-" senin neyin var demeyeceğim; çünkü benim de senden bir farkım yok ve bana bu sorunun sorulmasını cidden istemezdim"
altına bir parantez açılmış ve - gerisi yok; şimdilik - diye yazıldıktan sonra parantez kapatılmış
6. sayfa
" yine de dakikalar sonra birdenbire arkamdan gelip beni korkutacağı umudunu duyuyordum içimde. Hem " çok korkma " konusunda Tanrı'yla pazarlık bile yapmıştım.
Gelmeyecekti. Biliyordum. Yine de hepimizin arasıra, boş olduğunu bile bile kapıldığımız o ümitlerden birine daha kapılacak, yine yanlış yaptığımı, çünkü yanlış olduğumu, baştan kötü olduğumu düşünmemeye çalışacaktım.
Bir anda gelecekti.
Ve arkamdan bana sarılıp " Sen burada mıydın? " diyecekti.
Gelecekti.
Gelecekti.
Gelecekti...
Çünkü ben gelmiştim...
9. sayfa.. Kitabın orjinal "Birinci Kısım" yazan boş sayfasına yazılan notlar:
" Belki de alışkın olduğumdandır."
Kötü bir gün değildi. Oraya gittiğim için aklıma gelen kötü anılar falan da değildi sebep. Sadece... herşey birden değişti.
Bu bira sipariş edip, aslında şarap istediğini fark etmeye benziyor.
En sonunda, ikisinden de vazgeçiyorsun genelde.
Canın ölümden fazla birşeyler istiyor. Korkmanın ötesinde titriyorsun

★

Ne zaman başlayacağım ?
Ne zaman başlayacağım ?
Belki de çoktan başladım ama haberim yok...

★

Ne birinin yanında rahatım, ne de yalnız. Ama bu durum sadece kalabalıklar içinde geçerli.

★

Anınızı yaşadım dün.
Keşke 6 ay öncesine karşı da yaşayabilsem...

★

Bir aynadan kendimi görür gibiyim şimdi. Öyle mutsuzum ki, yani öyle büyük bir hüzün saklı ki gözlerimde, Yüzümün her kıvrımında binbir işkence görülebiliyor. Neden böyleyim bugün? Bugün de dememeliyim; son yarım saattir... N'oldu evdeki o neşeli kıza? Bizim, dördümüzün güldüğü o .....(buradaki kelime okunmuyor) , aynı tondaki kahkahaları başkaları atıyor şimdi. Belki de aynı cümlelere, aynı şakalara gülüyorlar. Sahi biz neye gülmüştük ki o kadar?
Bende büyük umutlarla o müzik yapımcısıyla konuştuğum; bana çok aşık olan (belki de) kişiyi 1,5 seneliğine kırdığım saçma sapan bir sürü, adamla tanıştığım o aynı masada oturuyorum yine.
Yapacak birşey yok mu?
Hayat mı böyle?
51. sayfa notu :
kafamı kaldırıp kimseye bakmaya cesaretim yok. Oysa cesaretim yüzünden gelmiştim ben buralara. Amacım hiç bir zaman bir bardak bira olmadı ki....
Düşüncesizce attım kendimi yine yollara. Fransızca'dan benim için çeviriler yapan o adamın hayali karşı masada oturuyor.
Bu kadar büyük marifet mi başkalarıyla tanışmak, samimi olmak?
167. sayfanın sonuna alınan not:
Yağmurun sesine bak! (01:50)
16/17.05.'98 pazar (cumartesi)
317 sayfa:
Yeni açılmış bir bara girdiğimde, biriyle karşılaştım. Biliyordum, asla o insan olmayacaktı, ama, öyle sempatikti ki gözlerini içimde hissettim.
Ben haftanın 4 günü barlarda dolaşıp, hikaye toplarım. Hepsi bu.(mu?)
Adil'di. İlginç değil mi?
Çünkü hayat asla adil değildi ve zaten bu yaşadığımız da hayat değil.
319. sayfada sadece tek bir kelime var oda : "Adil" di.
436. sayfa
Şu anda karşımda öpüşen barmaid ve sevgilisi, neredeyse kendimi bildim bileli birlikte ve aynı şekildeler. Bir insanın bir başkasını " bu kadar çok" demeyeceğim ama, bu kadar uzun zaman sevmesi mümkün mü?
438. sayfa ve kitaba düşülen son not:
ücretsiz.. 0800.211.....
25 milyon
ABFLEX

Kitabın bu son notu bir roman gibi okuduğum notları müthiş ve beklenmedik bir finalle bitiriyordu... Yorum yapmaktan kaçındım.. çünkü o beklenmedik not karşısında " demek ki modern çağ insanını ne Nietzsche , ne Kant, ne kendini sorgulaması..ne gözlemleri ve bir sonuca varma çabası ne hayallere yapılan yolculuk , vs..vs.. bunların hiçbiri en sonunda insanı kutsanmış (göbeksiz) bedenlere giden yoldan alıkoymuyordu " gibi saçma sapan yorumlar yapabilirdim.. En iyisi bu notun ikinci bir kişinin düştüğünü ummak son sayfaya. Ama o zamanda yeni bir yorum daha doğrusu yorumlar kapısı açılıyordu benim için. Bir kitap iki insan iki not; biri hayallere, kendini tanımlamaya, sorgulamaya giden, diğeri beden kaslarına giden yolculuğa çıkmış iki kent insanı ama bu iki farklı insanın yolunun aynı kitaba not düşmekten geçmesi.. vs..vs.. diye ... devam edebilirdim. Ama en iyisi bunu sürpriz bir finalle biten el yazması bir roman olarak düşünmek.

CRASH

.....

Bir David Lynch sahnesi düşünün;
Adam arabasında gidiyor, ileride yolun kenarında gitmekte olan iki bisikletli çocuk görüyor. Bunun üzerine adam, biri yanında diğeri ise arkada oturan iki kıza dönerek " Ben bu bisikletlileri ezerek öldürürüm ve ..... kadar da para vererek kurtulurum.. hiçbir şey de olmaz bana" diyor.. Sonra gaza basıyor.. hızlanıyor ve o iki bisikletliye tüm hızıyla çarpıyor...
Çocuklardan biri ölüyor, diğeri ağır yaralanıyor...
Bir de şu tv haberini düşünün;
Spiker trafik kazasında biri ölen diğeri de yaralanan iki çocuğun aslında hunharca bir şekilde öldürüldüğünü anlatıyor.
Şöyle ki :
Adam arabasında ilerlerken yolda bisikletiyle giden çocukları görüyor ve biri yanında diğeri de arkada okuran iki kıza dönerek " Ben bunları öldüreceğim ve on milyar vererek kurtulacağım " diyerek bisikletli çocuklara çarpıyor. Çocuklardan biri ölüyor diğeri ağır yaralanıyor.
Kızlardan birinin vicdan azabına dayanamaması sonucu bir kaza gibi görünen olayın iç yüzü aydınlanıyor.
Yaşam en sert film sahnesinden bile daha sert, çünkü gerçek.

AYNI SORUYA, AYNI BIKKINLIKLA VERİLEN CEVAPLAR....

Sürekli bira aldığım tekel bayisine "işler nasıl gidiyor" diye sorduğumda şu cevabı verdi
- Müşterilerle kavga ediyorum?
- Neden? diye sordum
"Biraya zam geldi ama, ya inanmıyorlar ya da benim zamanından önce kafama göre zam yaptığımı düşünüyorlar" dedi.
Gerçekler ve kabullenememe, ya da kabullenme öl-
çüsünün biraya yapılan zammın ölçüsünü kaldıramama, içme isteği, aradaki bedel farkın çözümsüz olduğunu bile bile ilgisiz birine yansıması. Kavga edilmesi ama, yine de yeni rayicinden o biranın alınması. İstemeyerek de kabullenmek ya da kabulleneceğim ama, yine de bunu karşımdaki ilgisiz biri bile olsa sessizce yapmayacağım, şarlayacağım, arıza çıkartacağım, ama bütün bunların sonunda yine de o birayı yeni fiyatından alacağım...
Tepkiler hiçbir zaman hedefini tutmadı... Söylenenler hep yanlış yere idi....

Taksiye binmiştim. Muhabbet falan derken ona da " işler nasıl gidiyor" diye sordum...
"Para yok be abi" dedi. Bu hep duyduğum bir cevaptı. Ekonomik kriz, para sirkülasyonunun az olması, üretim yerine rant geliri vs.. vs.. ve geçim zorluğu diye yorumladım adamın bu cevabını.
Ama taksici konuştukça neden "Para yok be abi" dediğini anladım. Şöyle idi; yeni 3 katlı bir ev yaptırmış, kullandığı aracı yeni almış ve aracın üstündeki taksi plakasına da (bir taksi plakasının fiyatı 40 milyar) ortak olmuş. Şimdi ise nakit sıkıntısı çektiği için "para yok" diyormuş.
Sustum

MARKET REYONUNDA ARANAN SEVGİ ....

Büyük bir hipermarket. Yeni kitap reyonu açılmış. Solunda iç çamaşır reyonu, sağında ise market sınırı var , yani kasaların uzun hattı başlıyor. Bir kadın ve bir erkek. Erkek market arabasını itiyor, kadın sağına soluna bakınıyor. Kitap reyonuna giriyorlar. Adam başarının sırrı, kadın ise sevginin sırrı kitaplarının olduğu bölümlere gidiyor. Yorum yapmak istemedim. Çünkü yapsa idim; beklentiler ve benimsenen roller bu kadar belirgin olabilir mi? Erkek başarılı olmak zorunda ya da ondan beklenilen şey o, kadın sevgi insanı olmak zorunda. Ve bunu da bir market reyonunda bulmayı düşünecek kadar da, oynadıkları ya da modern yaşamın onlar için belirlediği roller egemen olmuş kendilerine. Toplum içinde değil, ikili ilişkilerde bile değil, insanın tek başına kaldığı zaman bile kendi sesini dinlememesi, ona kulak tıkaması bu kadar belirgin olabilir mi? Erkek başarının sırrını bir hipermarketin reyonuna konulmuş olan bir kitapta kadın ise sevgiyi diğer reyonda arıyor. Artık bu çok normal çünkü herşey satışa sunuldu.. Çünkü modern çağın insanı asla kendini dinlememeli. Modern çağın insanı kendine verilenle yetinmeli, biçim olmalı, herşeyi hatta sevgiyi bile bir marketten satın almalı. Kendi sesini duymamalı gibi saçma sapan birşeyler olabilirdi. O yüzden hemen vazgeçtim.

Offf bunlar ve diğerleri ve biz ve siz. Yani yaşamın detayları puzzle'ın parçaları , yani birşeylerin ip uçları. Aslında bunlarında bir önemi var mı yok mu?.
Yaşam ne tuhaf bir şeymiş ya da yaşam öyle tuhaf bir şey ki, diye de devam edebilirim ama, bunun bir sonu yok, önemi var mı yok mu onu bilmiyorum.
Ama cidden yaşamın anlamı ne?

★★★

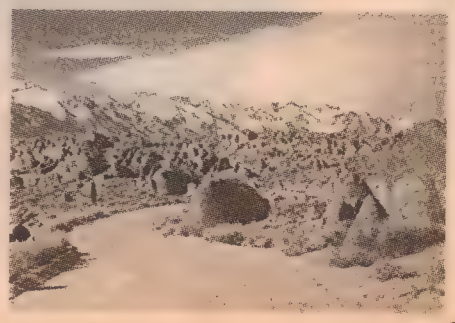

Kelebeğin kanatlarına gizlenmiş sağnak yağmur altı hikayeleri... t.yüksel.

yağmur yağıyordu...

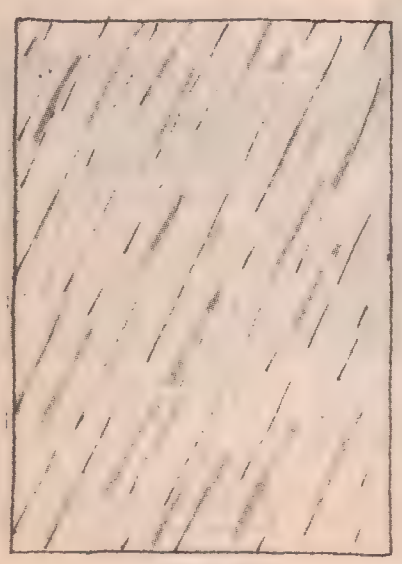

ve odanın içini pencereye çarpan yağmur damlacıklarının sesi doldurıyordu...

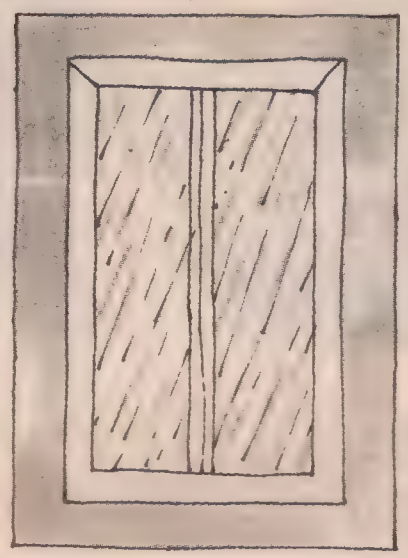

mutfağa gitti... bir bardak çay daha aldı...

radyoyu açtı... bir blues parçasının hüzünlü melodisi karıştı yağmur damlalarının sesine...

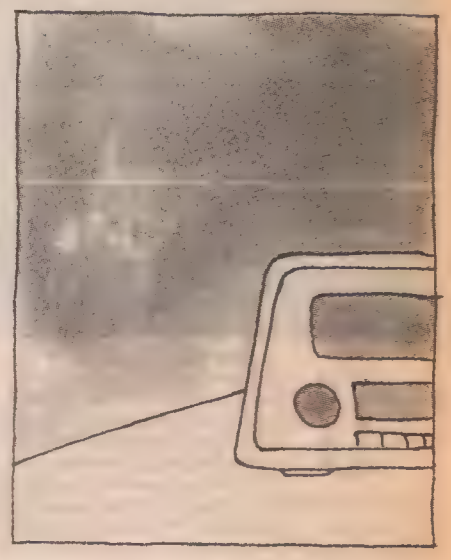

tekrar eski yerine oturdu... şehpanın üstündeki paketten bir sigara aldı...

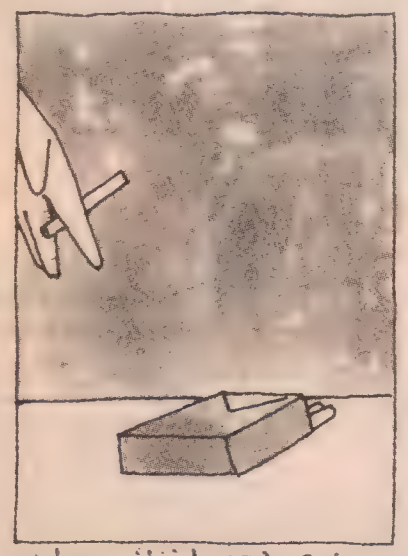

gözleri telefonun yanında duran fihriste takıldı... A sayfası hala açıktı... sigarasından derin bir nefes aldı ve usul usul bıraktı...

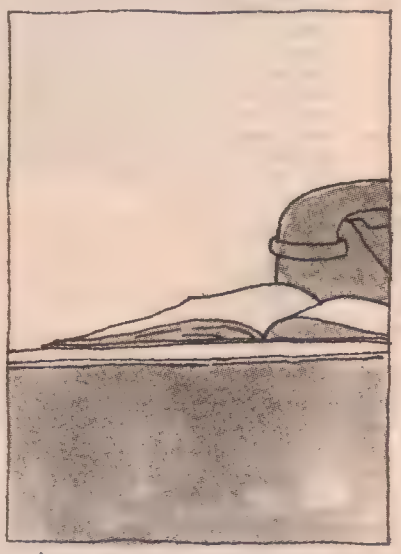

dün gece geldi aklına... duvara vuran gölgelerin ritmik dansların görür gibi oldu... gözlerini kapadı...

şahane bir manitaydı diye düşündü... süt beyazı tenini hatırladı... sonra o narin tenin terden nasıl sırılsıklam olduğunu... küçük ama taş gibi göğüslerinide.

yılan gibi kıvrılarak emmeyede gelmişti gömmeye de... malaklamada vardı bacak omuzada, karanlığın perdelediği o coşkulu gece de...

donuk ayışığı şahitti yaşadığı komple muameleye... gittiği postalara... geceyi yırtarak karanlığın yüreğine doğru dalga dalga yayılan inlemelere...

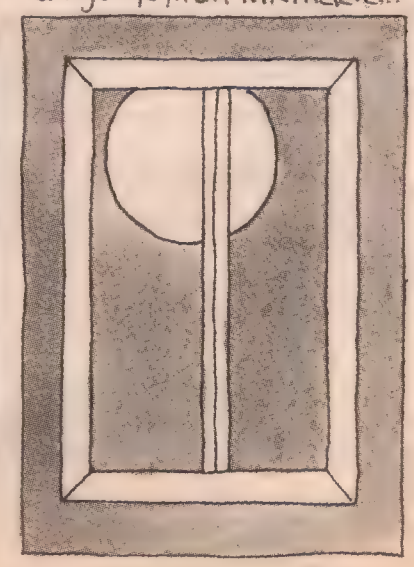

Angelik diye iç geçirdi... içi bir tuhaf oldu... gözlerini açtı... A sayfası hala açıktı... kalktı... telefona doğru ilerledi...

Yağmur bütün hızıyla yağıyordu ve kulaklarında şarkının hüzünlü melodisi dolaşıyordu...

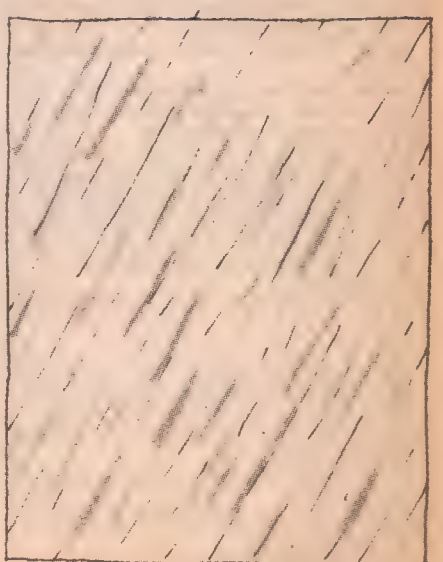

Akşamsefası

BEATLES ANEKTODLARI

ALPAY ERDEM

Bir gazete haberi:

" Çekoslavakya'nın başkenti Prag'da geçen 8 Aralık günü Marksizm-Leninizm değil, Marksizm-Lennonizm hakimdi. Başkentteki Charles köprüsü yakınında bulunan bir meydanda toplanan binlerce Çekoslovak genci, eski Beatles topluluğunun üyesi John Lennon'u ölümünün 5. yılında andı. Gençler Lennon'ı anma törenlerinde ilahın parçaları ile eski Çek halk şarkılarını söylediler. Binlerce Lennonist genç, Çek hükümetinin 1983 yılında ülkeye Sovyet füzeleri yerleştirilmeye başlandığında ortaya attığı " Füzelerimiz Barış İçindir. " Sloganına karşılık yeni bir slogan daha attılar :
"Hiçbir Füze Barış İçin Değildir." (Cumhuriyet-28 Aralık 1985)

Tüm Avrupa Paris'ten yayılan devrim dalgasıyla sarsılırken Beatles 1968 ağustosunda yaptığı "Revolution" isimli plağında, Paris olaylarının etkisi altındakilere Çiçek Çocuğu yaklaşımıyla yanıt verir.

" Devrim istediğini söylüyorsun
Hepimizin isteği dünyayı değiştirmek biliyorsun.
Ama şiddetten söz ettiğin zaman
Beni saymaman gerektiğini bilmiyor musun?"

1971 yılında John Lennon IMAGINE adlı albümü çıkardı ve bir daha ülkesine dönmemek üzere ABD'ye yerleşti. Nixon yönetimin bütün engellemelerine, 'undergraund' radikallerle işbirliği yapmalarından ve hükümeti zor durumda bırakmalarından korktuğu için sınırdışı etme girişimine, rağmen New York kısa sürede John ve Yoko'nun gerçek yuvaları haline geldi. 1972 John ve Yoko'nun politik faaliyetlerinin en yoğun olduğu yıl oldu.

1972 ve 1973 yıllarında Nixon ile FBI ajanları John Lennon'la bir hayli uğraştılar; bu "tekinsiz adam" hakkında kalın güvenlik dosyaları tutuldu, telefonu dinlendi, takip edildi. Mart 1973'te Yoko'ya vatandaşlık hakkı verilirken John'a verilmeyişi, daha önce birbirinden hiç ayrılmamış bu çifti ayırma çabası olarak görüldü.

Ekimde NEMS Yatırım'ın merkezi Londra'ya taşınınca Beatles da başkente yerleşti. Bu süre içinde en önemli olay, 4 Kasımda (1963) Kraliyet Ailesi'ne verdikleri konser oldu. Brian (Beatles'in menejeri) soyluların programı beğenmemeleri karşısında John'un tepkisinden korkuyordu. Çünkü Lennon " Onlara s.ktirik mücevherlerini şıkırdatmalarını söylerim" demişti.

Gösterinin sonunda soylu seyircilerden hoşnutsuzluk belirtisi gelmemişti ama, John yine de , hürmetli bir küstahlıkla " arka sırada oturan garibanlar bizi istedikleri kadar alkışlayabilirler, ön sıralarda oturanlar ise mücevherlerini şıkırdatsınlar yeter " dedi.

İster 4 Beatle'in işçi çocukları olmasına, isterse Beat kuşağı boyun eğmezliğine bağlansın bu tepki müzik dünyasından otoriteye ilkti. Daha sonra anne kraliçe tarafından kabul edildiklerinde, Majestelerinin bundan böyle nerede çalışacaklarını sorması üzerine " Bataklıkta " yanıtını verdiler. Anne kraliçenin karşılığı ise onlarınkinden aşağı değildi. " Ooo, bize çok yakınmış. " Hiç kimsenin yaramazlıları onların ki kadar sevilmemişti.

Daha doğar doğmaz aşağılık gibi hissettirirler kendinizi
Tüm bunların yerine hiç zaman tanımayarak size
O kadar büyüktür ki acı hiçbirşey hissetmezsiniz sonunda

Evde incitirler sizi, okulda döverler
Akıllıysanız nefret ederler, aptalsanız hor görürler
Kafayı yemedikten sonra uyamazsınız kurallarına

Yirmi iğrenç yıl boyunca iğdiş ederler ve korkuturlar sizi
Sonra da bir baltaya sap olmanızı beklerler
Artık gerçekten işe yaramadığınızda, içiniz
korkuyla dolduğunda
Din, seks ve TV'yle uyuştururlar sizi
Ve siz çok akıllı, sınırsız ve özgür olduğunuzu sanırsınız
Ama gördüğüm kadarıyla hala s.kilmiş köylülersiniz hepiniz

Bir oda var yukarıda oradan anlatıyorlar size
Ama önce öldürürken gülümsemeyi öğrenmelisiniz
Eğer tepedeki gibi olmak istiyorsanız
(Working Class Hero- John Lennon)

Danovan anlatıyor :

" Beatles'la aynı zamanda Hindistan'a gitmiştim. Bir gece ünlü guru Maharishi'nin odasındaydık. Maharishi bacaklarını çaprazlamış oturuyordu. Odada 4 Beatle, Mia Farrow ve galiba Beach Boys'tan Mike Love vardı. Her ne sebeptense, odada tuhaf bir utangaç sessizlik hüküm sürüyordu. Sanırım ne yapacağımızı ne söyleyeceğimizi bilmememizden kaynaklanıyordu. O durum hepimiz için çok yeniydi. Derken John kalktı, Maharishi'ye yaklaştı, onun başına şöyle okşar gibi dokundu, ve şöyle dedi ; ' İşte küçük, tatlı bir guru...' Hepimiz gülmeye başladık. Bu tipik John'du. Her zaman ne hissediyorsa onu yapar ve söylerdi. "

Mojo Müzik Dergisinin anketinde tüm zamanların en iyi şarkıcısı John Lennon seçildi..

George Harrison, 1 Ağustos 1971 tarihinde New York'ta Madison Square Garden'da gerçekleşen ve zamanın en ünlü müzik yıldızlarının katıldığı, pop müziğin en başarılı yardım konserini, " Banglades'e Yardım Konseri "ni düzenleyerek saygınlığını daha da arttırdı. George, büyük çaba harcayarak Ringo Star, Eric Clapton, Bon Dylan ve diğerlerini bu konser için bir araya getirdi. Evet, konser sonunda Banglades'e oldukça çok para gönderilmişti, ancak bir o kadar para da vergi olarak kesilmişti. Böyle bir çabanın bu şekilde lekelenmesi üzücüydü, ancak bu girişim, yardım konserlerinin (örneğin Bond Aid) artarak sürmesini sağladı.

60'lı yıllarda müziğin temellerini atan The Beatles, çıkarttığı iki düzineyi aşkın albümle toplam 1021 hafta İngiltere listesinde kalıp erişilmez bir rekor kırmıştır. Beatlemaina yüzbinlerce fanatiği stadyumlara çekerken grubun adı tüm zamanlara mal oluyor ve Lennon'un dediği gibi İsa adından bile daha çok tanınıyordu.

1950'li yıllar kanı kaynayan Liverpool'lu gençlerin üzerindeki kültürel etkilenmeler 60'ların başından itibaren bir efsanenin doğmasına yol açacaktı. Liverpool, New York'tan gelen yük gemilerinin, transatlantiklerin uğrak yeri olan tipik bir liman kentiydi. Denizciler Liverpool'a Amerika'da dinledikleri yeni plaklarla dönüyorlar ve böylece de Liverpool'luları sadece haberdar olamayacakları değil, hayal bile edemeyecekleri yeni müziklerle karşı karşıya getiriyorlardı. Bu müzikler kısa zamanda birçok yeni İngiliz grubuna kaynak oldu. Beatles (önceleri Quarry Men) bu atmosferde yetişti ve diğer tüm zamandaşlarını aşarak önce İngiltere'yi sonra da dünyayı fethetti.

İngiltere Kraliçesi Elizabeth gerçek bir Beatles hayranıydı ve 1965 yılında onlara birer Kraliyet Nişanı sunmaya kalkıştı. Ama muhteşem dörtlü bu ödülü reddetmekte bir sakınca görmedi. Gerekçeleri ise, kendi deyimleriyle " bir avuç dolusu uyuşuk kafalıyla aynı seviyeye yükselmek(!) " istememeleriydi. Aynı nişan, 1969 yılında tek başına John Lennon'a sunulmaya çalışıldı. Lennon da İngiltere'nin Viyetnam'ı işgal eden Amerika'yı desteklemek için Biafra'ya asker göndermesini ve savaş karşıtı 45'liği "Cold Turkey" in anlaşılmamasını protesto amacıyla Kraliçe'ye " Hayır" dedi.

8 Aralık 1980 günü New York'ta oturduğu Dakota Building'in kapısında sapık hayranı Mark Chapman tarafından öldürülen Lennon kanunlara karşı geldiği için cezalandırılan ilk beatles üyesiydi. 29 Ekim 1968 günü haşhaş kullanmaktan tutuklanıp paçayı 150 sterlin kefaletle kurtaran Lennon, bir keresinde de Buckingham Sarayı'nın tuvaletlerinde marihuana içtiğini açıklamıştı.

Daha çok " The White Album" adıyla bilinen 28 kasım 1968 tarihli "Self Titled" albümleri, California'lı Charles Manson'ın 1969 yılında yönetmen Roman Polanski'nin Hollywood tepesindeki evini basıp film yıldızı, üstelik de hamile olan eşi, Sharon Tate'yi ve bir grup arkadaşını hunharca öldürmesinin başlıca esin kaynağıydı. En azından Manson, sorgulaması sırasında öyle olduğunu söylemişti.

Müzikte bir çığır açan, 4/4'lük ritmi popüler müziğin temeline yerleştirerek kendilerini inanılmaz bir ilginin merkezinde bulan The Beatles hakkında söylenebilecek pek bir şey kalmadığının biz de farkındayız. Dünya tarihinde ilk defa büyük kitleleri peşinden sürükleyen dörtlünün, "Beatlemania" olarak isimlendirilen fenomeni müzik literatürüne sokması, hayran kitlesiyle mükemmel bir duygu alışverişi kurması, John Lennon'un grubu dağıtma kararından sonra bile dinleyicinin solo çalışmalar yapan elemanlara güveninin sarsılmaması, Beatles'in erişilmez büyüklüğünün farklı ölçütleri olabilir. Ama en önemlisi Rolling Stones'la, Guns'N Roses'ın daha vahşisini, The Doors ile The Who'nun daha uzun sürelisini ve Michael Jackson'ın daha büyüğünü yarattığı bu hayran kitlesine, ilk kez The Beatles'ın sahip çıkmasıdır. Liverpool ve Hamburg'un ünlü kulüplerinde her gece programa çıktıkları günden, kendi bestelerini yaptıkları güne kadar fanlarının istediği yönde hareket eden dörtlü, belki de bu yüzden bir neslin en önemli temsilcisi oldu. Ama bu efsanenin bir tutku olarak kuşaktan kuşağa geçmesini sağlayan en önemli faktör ise katıksız, sulandırılmamış pop'un, rock'n roll'un, rock'ın, hard rock'ın senfonik pop'un, blues'un muhteşem örneklerini The Beatles'in vermesiydi.

İŞ O GECE BİTTİ

Hiç unutmam... 95 yazı başlıyordu, Şahin'le* Kıbrıs'tayız. Cezmi Ersöz, Sinan Çetin ve Cem Karaca'yı Doğu Akdeniz Üniversitesi Bahar Şenlikleri'ne götürmüşüz. Tatil de aradan çıkıyor. Görmeliydiniz; kumlara düşüp unutulan dondurma taklidini öyle güzel yapıyorduk ki.

Derken Salamis Bay'da ikinci akşam; rakı, karpuz ve yanıklarımız var. Olayı televizyonda önce Şahin izlemiş. Sordu;

- "Gördün mü? Yeni bir popçu daha çıkmış!"
- "Görmedim. Görsem de selam vermem geçerim"
- "Acayip takoz biri lan. Klipte İskender Paydaş da var"
- "Ya Şahin'cim, bırak elin popçusunu püsürünü, tazele boşları"
- "Çok acayip bir şey, Türk sanat müziği gibi ama değil. Zeplin falan gibi çalıyordular. Hele herif çok komikti lan"
- "Anasını! Sırtım! Yoğurt, yoğuuuurtt!..

tam lafın üstüne, koşa koşa biri geçmeye başladı televizyonda. Fonda garip bir sound... Tarif de uyuyor.

- "Bu mu lan ?"

Türk sanat müziği üstü az rock bir şarkıydı. biraz da soğan kokuyordu; "Bu yüzden her gece be-eeen"

Adı Mirkelam'mış. İlkemizde o güne dek, bir stat dolusu insan dışında kimsenin takmadığı rock, o gece milyonlarca insanın evine, ekranlarından içeriye girmişti.

Parçanın patlaması inanılmazdı (bu güne kadar da, bir gecede böylesine çıkış yapan başka şarkı daha duyulmadı)

Yine aynı şirketin sanatçısı olan Tarkan'ın bu şarkıda bek vokal yapmış olması, dikkatleri Mirkelam'ın üzerine iyice toplamıştı.

Bir kaç gün sonra ilk kez Türk pop listelerinde 1 numarada rock gibi garip bir şey vardı, rockla ilgisi olmayan.

BABALAR PİMİ ÇEKİYOR

Olayın üzerinden çok geçmemişti ki Türk rockının görmüş geçirmiş üçlüsü Mazhar Fuat Özkan geldi. Onlardan "kullan - at" tarzı bir albüm çıkacağını düşünenler vardı.

Çünkü babalar, bundan önceki albümlerinde yer alan bazı şarkılar nedeniyle, dinleyicilerinin içine kurt düşürmüştü... Üstelik ortam da cıvımaya gayet müsaitti. Ama herkes yanıldı ve sevindi. Albüm tamamen "Temiz"di.

Rock severler açısından bu albüm "Ele Güne Karşı"dan bu yana, topluluğun tüm şarkıları için "tamamdır!" denilen ilk albümü olmuştu...

İşte bu kez tam anlamıyla rock; albümün aynı adlı parçasıyla listelerin zirvesindeydi.

ROCK PATLADI

Derken babaların açtığı yoldan pop aleminin namlı isimlerinden Burak Kut geçiverdi. Siyah deri pantolonu ve uçan motosikletiyle Burak; 7-14 yaş grubu kız çocuklarının rock (!) ilahı olmuştu.

Bebeto'nun "Yaşandı Bitti" adlı diet rock şarkısı, listelerde 1. Sırada görününce ortalık karışır. Tam o esnada, Haluk adlı temiz bir Anadolu çocuğunun türkülü, rocklı albümleri de sessiz sedasız ama, yüz binleri devire devire gitmektedir.

Tüm bunlar olup biterken Kargo'nun yeni solisti bağırır; "A- HEY -HEY-HEYYTTT"

Her kaz kenara çekilir...

Bir anlık sessizliğin ardından, Unkapanı ve Etiler'de ortalık toz duman içinde kalır. Bu gürültü arasında rockla alakası gayet kel olan bazı kurtlar, olaya iyice kullanmaya başlar.

Hilmi Topaloğlu, Hakan Peker, Sezen Aksu, Erol Köse ve Şehrazat kokuyu almışlardır.

Müzik aleminin kent kökenli beyinleri de işe uyanmış (ya da dirençleri kırılmış bir halde), Kurtların ardına takılır. Ve hep beraber büyük köyün sert türkülerini aramak üzere yola koyulurlar.

Of be! Son cümle çok sıkı oldu. İyi de, bu cümlenin, Türkiye açısından içerdiği tarihsel, coğrafi, sosyolojik hele hele müzikolojik ağırlığı altında kalmayalım şimdi.

Kelimelerden yaptığım bu uçağın, yola devam etmesi için, bayağı bir gerilere gidelim. Taa! 70'li yılların başından bir görüntüye flash back yapıyoruz. İşte karşımızda çiziklerle dolu, sepya rengi bir Haydarpaşa.

Gelecek sayı: "Tahta Bavullarıyla Geldiler"

(*) Şahin Uruk; bkz. Kadıköy Felsefesine Giriş · 6:45 yayınları

ROCK PITLAMASI

Ülkemizde son bir kaç yıl içinde en çok konuşulan konulardan biri; Rock Patlaması. Yok öyle bir şey. Olup bitenler 89 - 93 arası yaşanan gerçek patlamanın güçlü bir şok dalgasından başka bir şey değil aslında. Olayı izah etmek için önce 1995'e döneceğiz, ardından 1970'e, sonra 1980lerin ortasına dönüp günümüze gelerek izah edicem Tarantino formatına yabancı olmayanlar konuyu hemen çözmüştür sanırım.

GÜVEN ERKİN ERKAL

a l e p h şiirleri

-gün a. utkan-

Yolda*

Orda uzakta bir şehir var
New York New York
Kilise çanlarından mavi bir duman yükseliyor
Bu yanan ses Dexter Gordon'ın, Sevgilim
Belli, metafora boğulmuş yüzü,
Hisli mi isli
-Yıl bin dokuzyüz kırk sekiz- model rüyam
Beş dollarım
Ve Doğu'ya gidecek son-bir-metellik-sözüm
vardı sana
Radyo istasyonlarında bir elim jazz bir elim
bluesa kesilirdi Sabahları
Avuclarımda halis Kalifornia şarabı
Gözlerimle yüzleştiğim o k/an
O bordo oluşu Chavrolet
Kırık aynasında kendime verdiğim çeki düzen
Kan-kar-etmez, telaffuzu hüzün
Ruj küskünü dudaklarımda küflenmiş kan
Yarı yaralı sözlerim
Bedevi gözlerim ve kör hislerimle
Gelip sana bir sır verecektim
Annemin kızlık eşarbı içinde;
-Bir aşk vesilesi
Ya da bir intihar hevesi uğruna okuduğum Payese
Okyanus kıyısında hergün saçlarından
dökülen gözyaşları
Ve bilahara çalınan Mahler'iyle sen
Ruhumun en uzak dağına düşen
Amerika suresi
Diyecektim

*J.K.

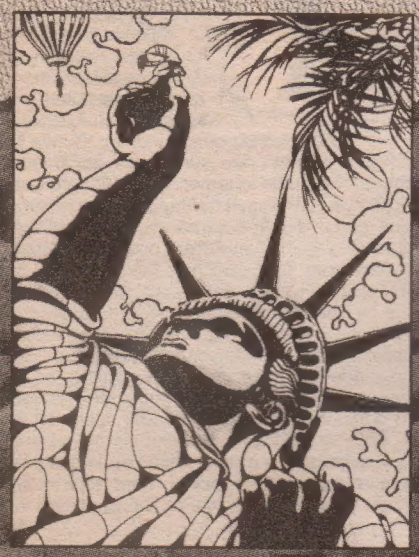

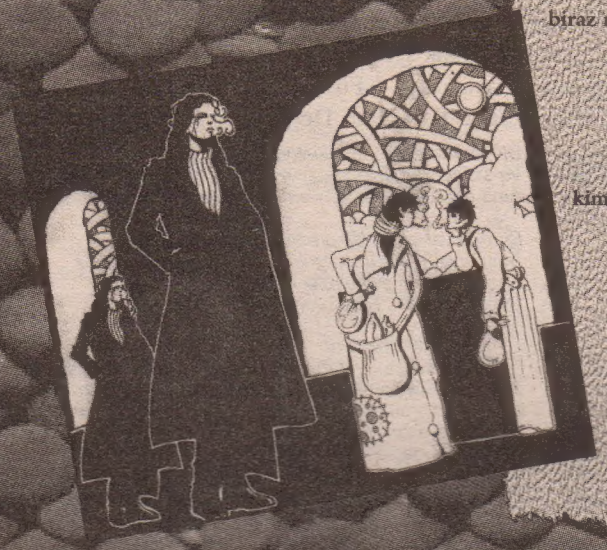

o=c=i

o-kuma yazma öğreniyor kalbim
orta ikide ortadan ikiye ayrılan hislerini yazacak
kars ve karanfil kokan kartlar atacak sana
büyüyünce bir gece huzuruna çıkıp
'lütfen bağışlayınız
biraz geciktim ama size sırsız bir ayna
biraz mürekkep birkaç sure çaldım annemin sandığından'
diyecek;

o en zor anında şahidin olamadım
kalbim
bulanık gölde kristal bir gemi
kaptanının şakaklarında birer güneş döğmesi
kimbilir kaçıncı kez hatın ediyor deniz haritası yüzünü

o sabah ezanında
o tatlı sert bafra
sonra sarı maltepe uzun samsun
ve nihayet mahzun ama hiç tereddüt etmeden
kendini soldan sağa iten hayatımdan
yaşlı ama bakımlı fahişeler mırıldanarak geçtiler

o kış iki kardeşim oldu
biri efsunlu beşik
diğeri boğazlı kırmızı bir kazak içinde

07/98

Daha ilk kışında ölmediğim için ölümle
Ve aşktan bilincim yarılmadığı için aşk ile kan kardeşiyken
Bilmezdim
Çok kardeşli evlerin bile birer hüzün gemisi
Kadınlarınsa hep karanlık bir yüzü olduğunu
Bergman filmlerini seyretmeden önce

İlkel bir ağrıyla başedemeyince gövdem
Her gece aşkın anlamına inip
Hayatın denkleminde bir başıma kaldım,
Ve yerim olmadı
Çocukların rüyalarında
Eşgalim de sorulmaz kadınların ürpertilerinde
Bu yüzden bağışlanmak istemiyorum -ey hayat
Çünkü bu heves ve telaşla büyümenin
Ve beynimde hunbeda sorularla düşünebilmenin hakkıdır
Çünkü çoktan unuttum
56 kıtlığının küflü başaklarını taşıdığımı saçlarımda
Ve doğumumun bir cinayetle anıldığına
Ve belki de
Milattan bu yana en militan baharda doğduğum içindir ki
Ellerim kolay uzandı tehlikeye
Ve bu yüzden yatakhk etti gövdem şüphelere yıllar boyu

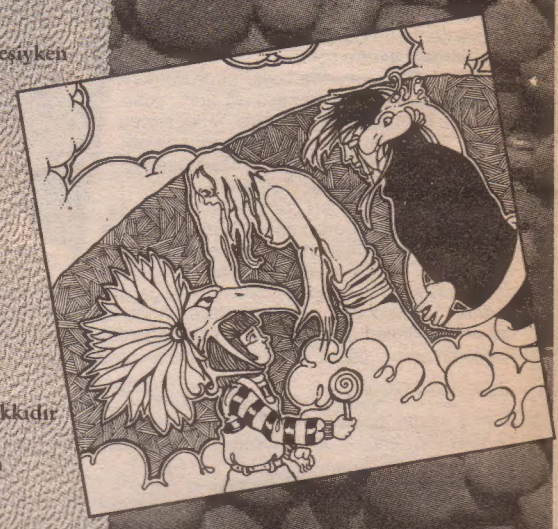

sekizpiem

evin kedisi tırnaklarını boyuyor ötede bir çift menekşe balkonda akşam sefasında yağmur yağar gibi sayıklıyor bach sanırım son prelude günaha giren glenn gould ojesi bitiyor kedinin mor pastel kullanıyor eksilince kan damarlarımda kaleci boşa çıkıyor beşinci kanalda kızıyor kanlı eldivenlerini fırlatıyor ıslak yüzüme bakıyor hitchcock arka penceremden siyah beyaz sırtından hançerlemiş onu bir sarışın kedi şuh bir bakış atıyor bordo kanepeden dil bilmez biriyim söylediğim hersey italik kızoğlankız sesimin altını çiziyor kedim kendimin tırnaklarıyla gülümsemem imla hatasıymış güya yağmur yağarken attila ilhan geçiyor sol bacağından vurulmuş sırtında cem karaca parkası bir yağmur kaçağı bütün otelleri işgal altında istanbul'un pera palas nerde sahi diyor duvar'da belle de jour posteri sevgilimin vesikalık resmi sanki taşıyorum odamda aş(I)k olalı diyorum ustam edip cansever oldu kendisi şimdi ben ağlarım kaç bahar geriye atıyorum kollarımı sevgilim jitane annem yenice içiyor yanıbaşımda saatin kadranı geçerken beyaz katrandan bir cinnet bir cennet çıkıyor annem bağırıyor iki menekşe de uyanıyor eyvah diyor biri n'oldu bu cocuğa diyor öteki alınyazım altyazı şeklinde geçerken donuyor ekran patlıyor saat sis içinde iblis kalıyorum.

Desenler: Cemal Eker

KARA KUTU

Yazan: Nuh Nebi

HAYIRSEVER ABLALAR

Pınar ve Nazlı barın tuvaletinde, bir kabinin içindeler. Dışarıdan Aerosmith ve kalabalığın patırtısı geliyor. Pınar sendeleyerek tuvalet kapağının üstüne çizikler atıyor. Ne mi? Ceplerinde eroin de var, kokain de. Her ikisinden de çiziyor Pınar. "Kaç line yapiim?" "On. On line yap, on-line olsun, ha ha..." diyor Nazlı. "tamam abi, her delik için birer line smack, birer line da coke işte. Yeter." diyor Pınar, her zaman daha ılımlı. Aslında bu gece ılımlı olmaya gerek yok, bu gece özel. Bu gece kızların gecesi, bu gece kız kıza sapıtıyoruz, çünkü Nazlı'nın herif de, onunki de, tatlı tesadüf, şehir dışında. Bizim kızlar da diyorlar ki, hadi bakalım yeni rock gruplarında ne gibi yetenekler var diyorlar, önce evde bir gram kokainle yarım şişe tekilayı haklayıp, paketleri de çantalarında, ver elini Beyoğlu. "Lan Nazlı, biz bu erosları götürüyoruz ama, inşallah tekilanın üstüne fena olmayız ha?" "Kızım o tekilanın üstünden... hmmm... baklim... dört saat, dörder line coke, altı bar ve üç yüz kadar dallama geçti. Yürrü..." Kabinden çıkıyorlar. Hemen kabinin önündeki lavaboda ellerini yıkayan ve pek on sekizine gelmemiş gibi görünen iri yarı, sarışın kız, iki kadının aynı tuvaletten çıktığını görünce kırkırdıyor. Nazlı geçerken kıza sürtünüp "Yavrum" diyor, "sen de pek tazey mişsin."

İkisi de cadılar gibi kakırdayarak bardan sokağa fırlıyorlar. "Maytap gibi oldum gene mına koyiim" diyor Nazlı, "Ama beyazlardan ses yok daha." "Sen lezbiyensin lan" diyor Pınar. "Siktir lan" diyor Nazlı. "Senden götü kollamak lazım oğlum, sen lezbiyensin lan" diyor Pınar. Kolkola, yarı koşar, yarı yuvarlanır durumda yürüyorlar.

"Abla, abla..." Koluna takılan birşey fark ediyor Nazlı. Bir çocuk. Daha doğrusu, bir tinerci çocuk. "Abla, abla Allaanaşkına bi elli bin ver abla..." "Canım, küçücük de bişey" diyor Pınar, gözleri hemen şefkat dolu, elini çantasına atıyor. "Karnın mı aç küçük?" "Hee ya abla, açım aç," diyor velet, kara suratında pis bir bakış. "Ne açı lan. Bu kopil bence harman," diyor Nazlı, "doğru söyle lan, harmansan söyle, verecem para." "Harmanım abla, sabahtan beri harmanım. Allaanaşkına bi elli bin ver abla." "Kaça lan tiner?" "Elli bin abla." "Al sana yüz bin. İki şişe al, buraya getir. Biz de koklayacağız." Pınar; ağzı açık Nazlı'ya bakarken ufaklık koşarak uzaklaşıyor. "Manyak mısın kızım, bi de tiner mi koklayacağız?" "Sen hiç kokladın mı?" "Yoo." "Ben de. Bi deneyelim bakalım."

Üç dakika sonra ufaklık koşarak geliyor, koltuğunun altında iki şişe. Belli ki bu iki güzel ablanın "birlikte koklama" teklifi kısa hayatında görüp göreceği en heyecanlı durum halinde. Belli ki arkadaşlarının da bu durumdan haberi olmuş, karanlık köşelerden kara suratlı veletler çoğalıyor, herkeste bir merak, bir merak.

"Nasıl yapacağız, göster bakalım." diyor Nazlı. Çocuk incecik sesiyle anlatıyor, "Abla bak laylona koyuyon şişeyi..." Diğerleri de O'nu onaylıyor, kimi de ek tavsiyelerde bulunuyor: "Biraz kaldır abla... derin asıl." Pınar derin bir nefes çekiyor. Başını torbadan çektiğinde gözleri fırlamış durumda, "Bu ne lan!" diye bağırıyor. Nazlı da aynı fikirde gibi görünüyor. "Rezalet bişey bu be... Anında baş ağrısı." Çocuklar kikirdeyerek diğer şişeyi aralarında hızla döndürüyorlar. Ardından da, hiç birşey olmamış gibi, aynı teraneye başlıyorlar, ağız birliği halinde: "Allaanaşkına bi elli bin ver abla."

"Hadi kız gidelim" diyor Pınar ama, Nazlı hafif sıyırmış bir ifadeyle çocuklara bakıyor. "Yazık lan bunlara... " Çantasından paketleri çıkarıyor, "Gelin lan, hepinize benden unutamayacağınız bir abla kıyağı. Çakıyı ver kız." Pınar dili tutulmuş vaziyette çakısını uzatıyor. Çocuklar itiş kakış sıraya giriyorlar. Nazlı oracıkta, sokağın köşesine çömelmiş, yan yatırdığı çantasının üstünde çizikler hazırlıyor çocuklara, çocuklar okulda aşı sırasına girmiş cevval veletlere dönüşüyorlar, hepsi sırayla burunlarını dolduruyor. "Malın iyisi bu oğlum" diyor Nazlı Öğretmen, sakın o pis şeyden kullanmayın bi daha." Çocuklar gülüşüyor. Ne diyor bu abla. Bu abla denyo. Bu abla sıyırmış ki ne biçim. Beyoğlu'nun orta yerinde, tinerci çocuklara bedava eroin ve kokain dağıtıyor bu hayırsever, denyo ablalar.

Akrep IN gölgesi

COMIX

TEMMUZ SICAĞINDA
"Akrep IN Gölgesi"nde
BULUŞUYORUZ

Hemen herşeyin görüntülerle anlatıldığı bu "visüel" çağda resimli roman diliyle anlatılmış bir öykü, sinema, televizyon ve kliplerdekinden farklı olarak "uçup gitme tehlikesi" olmayan, dönüp tekrar tekrar izleyebileceğiniz görsel bir ziyafet özelliği taşımaktadır.

Bugün Hollywood Sineması'nda milyonlarca dolarlık "special effect"lerle zenginleştirilen fantastik filmlerin çoğu çizgi romanlardan kaynaklanmaktadır.

Çizgi romanın büyülü dünyasında en gelişmiş teknolojilerle bile gerçekleştirilemeyecek efektler, hiçbir stüdyoya sığmayacak mekanlar, bilinen tüm makyaj teknikleri ve dekor uygulamalarının üstünde bambaşka bir öykü izleyebilirsiniz.

Evet... Bir süredir sizlere duyurusunu yaptığınız ve gerçekleşmesi için aylardır sürdürdüğümüz çalışmalar meyvesini veriyor; akrebin gölgesi yavaş yavaş üzerimize vurmaya başlıyor.

Bugüne kadar okuduğunuz çizgi romanların aksine, Türkiye'de ilk kez tamamı yerli çizgi romancıların ürünü olan Akrep IN Gölgesi serisi, ayrıca Amerika'da yayınlanan "illustrated magazine" türüne uygun olarak çizgi kalitesinin dışında her karesi özenle renklendirilerek hazırlandı.

Unutmayın Temmuz'dan itibaren aynı anda 4 ayrı dergide 4 ayrı görsel şölen Akrep IN Gölgesi'yle her ay bayinizde...

BU GÖLGE KANINIZI DONDURACAK!

Şebek HEAVY METAL DERGİSİ

Aptülika ve Arda Turaç denetiminde hazırlanan Türkiye'nin tek ve lider haftalık Heavy Metal dergisi, iki seneden bu yana her cumartesi Heavy Metal enginin derinliklerini araştırmaya devam ediyor.

BÜTÜN GÜZELLİKLER ÖLÜYOR!

- Mesut Kara -

Anne n'olur anla beni! Çok mutsuzum, yalnızım... Çocukluğumdaki dünyayı özlüyorum. Bugünün kıskanç,hırslı, bencil insanları ürkütüyor beni. Hazımsızlar kentinde yaşıyoruz... Herkes bişeylerin bedelini ödetiyor, bir başkasına. Mutlu değildi çocukluğum... Yine de o günleri özlüyorum.

Anne n'olur anla beni! Çok yorgunum, yaralandım, örselendim. Siyah-beyaz filmleri, o filmleri seyrettiğimiz sinemaları özlüyorum. O filmlerle yaşıyorum yıllardır. Artık dışarıda başka bir dünya var. Daha da kirlenmiş... Komşularımızı tanımıyoruz. Kimse mektup yazmıyor artık, elektronik postayla haberleşiyoruz. Dün gece televizyonda izlediğim bir filmde "Tükürürüm o mirasın içine, on parasını bile istemiyorum" diyordu Ayhan Işık. O yıllarda küçük şeyler yetiyordu insanların mutlu olabilmeleri için. Başını sokabilecekleri bir evleri olması yetiyordu... Şimdi fazlasını, daha fazlasını istiyorlar. Yoksulluktan utanır oldular, bencilleştiler. Erdemler değişti... Yükselen değerler herşeyin önünde yıllardır. "N'olur biraz yardım edin Mehmet Ali Bey", "Güner Ümit Bey" günleri yaşıyoruz. Birileri "takiye" yapıyor, başkaları başka türlü bir "takiye". Türk filmlerinin fakir ama onurlu insanları vardı bir zamanlar. Şimdi yoksulluğundan utananlar... İnsan insanın kurdu olmayı sürdürüyor, artan bencilliği ve hırsıyla...

Anne n'olur anla beni! Kırgınım, öfkeliyim... "Körler sağırlar birbirini ağırlar" günleri yaşıyoruz. Çıkarsız yardımlaşmaların, dayanışmaların olduğu günleri özlüyorum. Bugünlerde herkes "farklı", herkes "aykırı". Oysa hepsinde aynı giysiler, aynı söylemler... Mutlaka kazanmak ve yükselmek kurulu bugünün dünyasında bütün güzellikleri yok edebiliyorlar. En yakınlarını ezebiliyorlar "kazanmak" için. Farklıysan gerçekten kaybeden oluyorsun. Bu dünyada benim yerim yok anne.

Anne n'olur anla beni! Pişman değilim... Yalnızlığım ve hüznümle yürüyorum yolumda. "Bıktım bu dost cüceler ülkesinde/ Dev yalnızlığımı sırtımda taşımaktan" diyordu bir şiirinde Ayhan Kırdar. Dostlukları, aşkları özlüyorum...

Anne n'olur anla beni! Bütün güzellikler ölüyor...

AKSAK KURBAĞA

Sayı: 9 / Temmuz'99

BASIN ve YAYINCILIK LTD. ŞTİ.

İmtiyaz Sahibi: Ergün Gündüz

Yayın Yönetmeni: T. Yüksel

Yazı İşleri Müdürü: M. Şeref Özsoy

Pis Mutfak: Doğan Güneş, M. Şeref Özsoy, T. Yüksel

Bu sayıyı hazırlayanlar
Aptülika, Turgut Berkes, Bitap, Cemal Eker, Alpay Erdem, Güven Erkin Erkal, Şeref Erol, Erkan Ertürk, Doğan Güneş, Sertaç Işıkman, Mesut Kara, Hakan Karakaşoğlu, Bülent Morgök, Ercüment Morgök, Cem Örs, M. Şeref Özsoy, Gül Pamuk, Montör Sabri (Pentium III İşlemci), Cem Şeker, Gün A. Utkan, Ebru Y., T. Yüksel

Bilgisayar Tasarım
Arda Turaç

Telefon :
+ (90.212) 234 46 69
+ (90.212) 230 68 17
+ (90.212) 230 48 64

Faks:
+ (90.212) 231 17 58

E-mail : aksakkurbaga@hotmail.com

Basım Yeri: Dünya Yayıncılık A.Ş.

Dağıtım : Bir-Yay A.Ş.

Adres : Zafer Sok. Manuel Apt. No: 11/4 80220 Pangaltı Şişli/İST

Akşamsefası

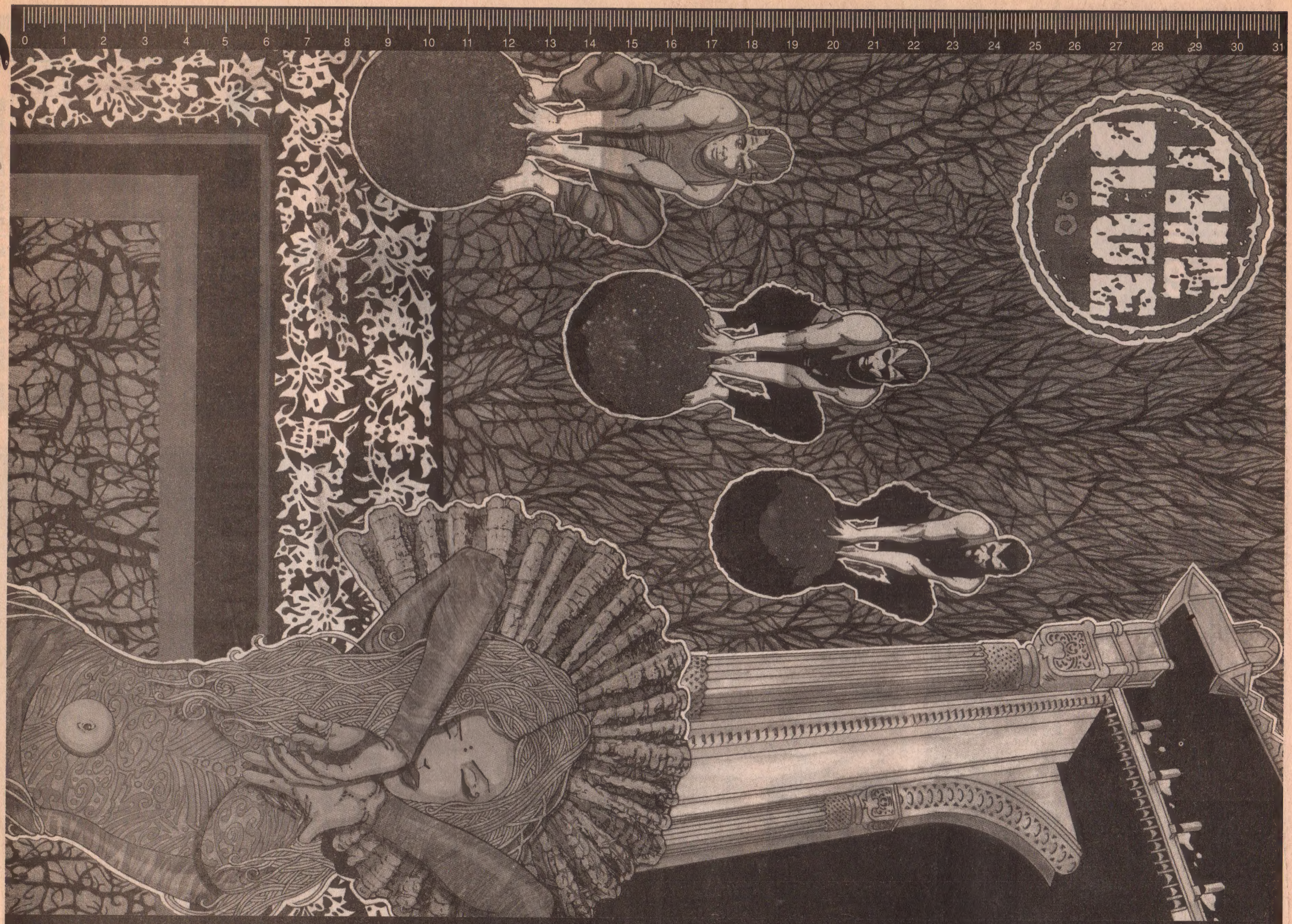

SEN KI YÖRÜNGENE BAĞLISIN, NEYİNE GEREK GECE! ZAMANIN İÇİNDE MUTLULUKLA DÖN GİT! ALDIRMA ZAMANIN GÜÇLÜLÜĞÜNE, GEÇMİŞE! DÜNYALARIN EN UZAĞINA GİDECEK IŞIĞIN. ACIMAK, GÜNAH OLSA GEREK SENİN İÇİN. TEK BİR YASAN VAR. TEMİZ OLMAK, DURU OLMAK...

CEMAL EKER